กฎหมาย
ระหว่างประเทศแผนกคดีอาชญา
ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

เรียบเรียง

โดย

ขุนวรกิจไกศล

(ร.ท. ถวิล ระวังภัย)

หัวหน้าแผนกในกองการต่างประเทศ

กระทรวงมหาดไทย

ความนำ โดย

นายเตือน บุนนาค

ปริญญาดอกเตอร์กฎหมายฝรั่งเศส

เลขาธิการมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

ภาคีสมาชิกของราชบัณฑิตยสถาน

14/06/2565

(สงวนลิขสิทธิ์)

ขออุทิศแด่บิดาข้าพเจ้า

14/06/2565

หนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗

แจ้งความมาถึง ขุนวรศิลโกศล

ด้วยตามที่ท่านได้รวบรวมหลักกฎหมาย และวิธีปฏิบัติในการส่งผู้กับทัมกลานขึ้นฟ้าฟ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอชมเชยในความอุตสาหะของท่าน และหวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะเป็นปฏิเสธแก่นักศึกษา และผู้ที่สนใจในกฎหมายระหว่างประเทศกรมทดสิทธิ์

หลวงประดิษฐ์มนูธรรม

14/06/2565

ความนำ

ผู้สนใจในวิชา กฎหมาย เมื่อ ประสงค์จะ ทำการค้นคว้าใน ตำราภาษาไทยย่อมรู้สึกสลดใจที่ประสบเหตุอันมิพึงคาดหมาย จำนวนตำราภาษาของเรามีน้อยแทบจะเก็บไว้ในความจำได้หมด และส่วนมากก็เป็นแต่เพียงหัวข้อย่อ ๆ ไม่ละเอียด เรียบเรียงขึ้นเพื่อสอนในโรงเรียนกฎหมาย การที่ขุนวรกิจโกศลได้เรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งแห่งวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาชญา ซึ่ง มีการสอน เป็น ครั้งแรกใน พ.ศ. นี้ ณมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง จึงนับเป็นสิ่งที่ควรชมเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาเรื่องการส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนเป็นปัญหาระหว่างประเทศอันสำคัญปัญหาหนึ่ง การปฏิบัติ ของรัฐ หนึ่ง ๆ ไม่เหมือนกัน การศึกษาจำเป็น ต้องอาศัย การเทียบเคียงบทบัญญัติ และวิธีปฏิบัติ ของรัฐหนึ่ง ๆ โครงที่ผู้ แต่งวางไว้ ในหนังสือนี้จึงชอบด้วยเหตุและผล

การเทียบเคียงหลักต่าง ๆ ของต่างประเทศ และความเป็นมา ของหลักนั้น ๆ แสดงให้เห็นความเจริญของ กฎหมายใน การปราบ ผู้กระทำผิดมิให้รอดพ้นอาชญา แม้ ใน ปัจจุบัน บทบัญญัติและการปฏิบัติของรัฐต่าง ๆ ยังไม่ลงรอยกันเนื่องจาก ความรู้สึกนึกคิดของชนต่างชาติต่าง ภาษายังแตกต่างกันอยู่ แต่ต่าง ฝ่ายต่างก็พยายามที่จะสมานความนึกคิดนั้นให้ลงรอยกันให้จงได้ งานนี้เป็น

14/06/2565

งานใหญ่ แต่เท่าที่ได้เป็นมาจนทุกวันนี้ แสดงให้เห็นว่าความพยายามนี้จะต้องบรรลุผลใน วัน หนึ่ง ซึ่งไม่ ห่างไกลนัก กฎหมายอาชญาจะมิใช่เป็นกฎหมายที่ใช้ฉะเพาะในรัฐหนึ่ง แต่จะใช้ได้ทั่วไป ผู้กระทำผิดจะ ปลีก ตัว หลบหนี อาชญาแห่งใดก็จะไม่พ้น ความปลอดภัยสงบสุขก็จะมีทั่วถึงทุกส่วนในพื้นพิภพ

ผู้แต่งได้ นำหลัก ของรัฐ ต่าง ๆ ที่สำคัญมาบรรยายไว้อย่างครบถ้วนเกินกว่าบันทึกความจำนับได้ว่าเป็นตำราที่ดีเล่มหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงเชื่อมั่นว่าหนังสือ นี้จะ ช่วยผู้ ที่ มีหน้าที่ เกี่ยวข้อง กับ เรื่อง นี้โดยฉะเพาะใน การปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในกฎหมายระหว่างประเทศเป็นอันมาก.

บ้านถนนนครชัยศรี พระนคร **เดือน บุนนาค**

วันที่ ๓๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

14/06/2565

ความนำของผู้เรียบเรียง

ข้าพเจ้าได้ทราบว่า การส่งผู้ร้าย ข้ามแดน เป็น วิชา ลักษณะหนึ่งในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาชญา ตาม หลักสูตรของมหาวิทยาวัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เวลานี้การศึกษากฎหมายระหว่างประเทศแผนกนี้ยังไม่แพร่หลาย ทั้งยังไม่มีตำราเขียนขึ้นโดยฉะเพาะวิชา ข้าพเจ้าในฐานเป็นนักศึกษาผู้หนึ่งที่ใฝ่ใจในวิชาแผนกนี้อยู่มาก ได้เริ่มเขียนบันทึก ความ รู้ ในวิชา นี้ไว้บ้างเพื่อเป็นเครื่องจดจำสำหรับตนเอง และเพื่อเป็นของขวัญแด่มิตร์สหายที่เอาใจใส่ในวิชาทางเดียวกัน บัดนี้ เห็นว่าสมุดบันทึกของข้าพเจ้านี้อาจเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาอื่นๆ อีกได้ บ้าง เพราะจะมีผู้ใฝ่ใจในวิชานี้แพร่หลายมากขึ้น จึงยินดีเสนอหนังสือเล่มนี้แก่นักศึกษาทั่วไป โปรดอย่าเห็นว่าข้าพเจ้าเขียนตำรา แต่ขอให้ถือเป็นเพียงบันทึกความจำของเพื่อนนักศึกษาผู้หนึ่งเท่านั้น

วิชาลักษณะนี้เป็นเรื่องที่ยุ่งยากพอใช้ เพราะข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ไม่เป็นการเด็ดขาดตายตัว ทั้งยังไม่เคยมีตำราภาษาไทยที่ว่าด้วยเรื่องนี้โดยละเอียด แต่ในหน้าที่ราชการของข้าพเจ้าบังคับให้ต้องขวนขวายหาความรู้ใน วิชาลักษณะนี้ ซึ่ง นอกจาก เป็น กึ่งหนึ่ง ใน ทาง นิติศาสตร์ แล้ว ยัง เป็น กึ่ง หนึ่ง ใน ทาง รัฐศาสตร์ ด้วย ข้าพเจ้าจึงต้องอาศัยตำราภาษาต่างประเทศศึกษาประกอบด้วย เช่น

14/06/2565

ในการเขียนหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าได้พึ่ง **Traité de droit international public, Fauchille** บ้าง **Répertoire pratique, Dalloz** บ้าง **Traité théorique et pratique du droit pénal, R. Garraud** บ้าง **Répertoire du droit français, Carpentier** บ้างและอื่น ๆ อีก รวบรวมเขียนขึ้นทีละเล็กละน้อยโดยใช้เวลาประมาณสองปีเศษ ถึงอย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าจะเว้นเสียมิได้ที่จะต้องกล่าวว่า ข้าพเจ้าได้อาศัยหลักความรู้จากท่านอาจารย์แห่งโรงเรียนกฎหมายหลายท่าน โดยอ่านเล็กเชอร์คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศของท่านเหล่านั้น คือ หม่อมเจ้าเขจรจรัสฤทธิ์ พระยาศรีวิสารวาจา หลวงประดิษฐมนูธรรม พระสารสาสน์ประพันธ์ นอกจากนี้ยังได้ฝึกฝนการอบรมวิชานี้ทางปฏิบัติการในหน้าที่ราชการจากพระอนุรักษ์ภูเบศ หัวหน้ากองการต่างประเทศกรมมหาดไทย ผู้ชำนาญโดยฉะเพาะเรื่องนี้มาสิบกว่าปีแล้ว ข้าพเจ้าขอจารึกความรู้สึกในพระคุณของท่านผู้กล่าวนามมานี้ไว้ณที่นี้ด้วย

ในที่สุด ข้าพเจ้าจะลืมไม่ได้เป็นอันขาดว่า ผู้ที่อุปการะช่วยให้คำแนะนำและกรุณาให้หนังสือเล่มเป็นตัวนี้เป็นตนขึ้นได้ คือ นายเดือน บุนนาค ปริญญาดอกเตอร์กฎหมายฝรั่งเศส เลขาธิการมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗

บ้านสามเสน พระนคร ขุนวรกิจโกศล

14/06/2565

กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาชญา

ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ตอนที่ ๑

ความชอบธรรมและบ่อเกิดแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

การส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือ การที่รัฐบาลประเทศหนึ่ง ยอมส่งตัวบุคคลที่ต้องหา หรือที่พิจารณาเป็นสัตย์ว่า กระทำผิดมีโทษอาชญาภายในเขตต์อำนาจศาลของรัฐบาลอีกประเทศหนึ่ง ให้แก่รัฐบาลประเทศนั้น ๆ เพื่อได้ไปพิจารณาลงโทษตามกฎหมาย.

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น เป็นกิจการที่ชอบด้วยทำนองคลองธรรมหรือไม่ ? เมื่อสมัยโบราณกาล, เคยมีผู้คิดถึงเรื่องการคุ้มครองป้องกันอิสสรภาพของมนุษย์, และว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นการไม่ชอบด้วยทำนองคลองธรรม, เพราะว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะหาที่พำนักอาศัยตามความพอใจเพื่อหลบหนีความผิดที่เขาได้ทำไว้. เจ้าของแห่งที่พำนักอาศัยนั้นไม่ควรจะบังคับไล่ไม่ให้ที่พักแก่เขา. การที่จะเที่ยวไล่จับคนทำผิดไปทั่วทุกมุมโลกเช่นนั้นเป็นการทารุณเกินไป. ประเทศที่ผู้ร้ายหลบหนีอยู่ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องอะไรกับความผิดที่ผู้ร้ายได้ทำไว้ในประเทศอื่น, ควรจะเป็น

ธุระแต่ในเรื่องความผิดที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยแห่งประชาชนของตนเท่านั้น, ควรเคารพต่ออิสสรภาพของชาวต่างประเทศที่หลบหนีมา, ตราบที่ชาวต่างประเทศนั้นคงเคารพต่อพระราชกำหนดกฎหมายของบ้านเมืองที่เขาเข้ามาหาที่อาศัย เป็นการไม่สมควรที่จะกระทำตนเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดกับประเทศอื่นโดยช่วยเหลือจับกุมผู้ที่เขาต้องการเอาไปชำระโทษ.

มาสมัยปัจจุบันนี้, เกือบหาผู้ที่คิดดังกล่าวมานี้ไม่ได้แล้ว. ต่างยอมรับกันทั่วไปว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นกิจการที่ชอบด้วยทำนองคลองธรรม, เพราะว่ามนุษย์ทุกคนต้องรับผลในการกระทำผิดของตน จะหลบหนีไม่รับผลแห่งความผิดไม่ได้. การศาลยุติธรรมนั้นเป็นงานร่วมของมนุษย์ชาติ ซึ่งทุก ๆ ประเทศจำต้องมีส่วนด้วยเท่าที่เกี่ยวข้องกับตน. ในสมาคมมนุษย์ชาตินั้น จำเป็นต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในข้อที่จะกำจัดความชั่วร้าย. ความเกี่ยวพันระหว่างสมาคมมนุษย์ชาตินั้นเองที่ทำให้ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปราบปรามผู้ร้าย ความดำรงอยู่แห่งประเทศต่าง ๆ บังคับให้ช่วยกันเช่นนี้ ทุกประเทศซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสมาคมระหว่างชาติย่อมถือประโยชน์ทั่วไป ที่จะให้ทุก ๆ แห่งมีความเรียบร้อยเป็นอย่างดี มีกฎหมายเป็นที่เคารพและมีการศาลยุติธรรมที่ได้รับความนบนอบ. เป็นประโยชน์โดยตรงของประเทศที่จะไม่ให้ผู้ร้ายมาซ่อนตัวหลบหนีอยู่ในดินแดนของตน

อิสสระภาพ ของบุคคลจะเป็นที่เคารพ ต่อเมื่อ อิสสรภาพ นั้นสมควรเคารพ. ประเทศต่าง ๆ ไม่ จำเป็น ที่จะให้ ศาลของตน บังคับใช้กฎหมาย ของ ประเทศ อื่นหรือให้ พิจารณา ชำระ ผู้ ต้อง หาว่า ได้ ทำความผิด นอกเขตต์แดนตน, แต่ ความเรียบร้อย ระหว่าง ประเทศบังคับว่าต้องให้การกระทำผิดทุกอย่างได้รับโทษ, ฉะนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงต้องใช้ วิธีการส่งผู้ ร้ายข้ามแดน

นักนิติศาสตร์ส่วนมากมีความเห็นว่า การส่งผู้ ร้ายข้ามแดนเป็นเพียงหน้าที่ ในทางศีลธรรมเท่านั้น. ประเทศ ผู้ ส่งย่อมปฏิบัติตาม แต่จะวินิจฉัยเห็นสมควร เป็นอิสสรสิทธิ อันหนึ่ง ของประเทศผู้ ส่ง. แต่ก็เป็นหน้าที่ โดยตรงอันหนึ่งในหลักกฎหมายระหว่างประเทศเหมือนกัน, เพราะว่าประเทศต่าง ๆ ย่อมจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในอันที่จะให้ระเบียบการศาลยุตติธรรมดำเนินไปโดยดี. ถ้าประเทศใดปฏิเสธต่อคำร้องขอส่งผู้ ร้ายข้ามแดนโดยไม่มีเหตุผลสมควรและอยุตติธรรมแล้ว ก็ถือกันว่าเป็นการละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ. ประเทศ นั้นอาจได้ รับการปฏิบัติตอบแทน เช่น ในเมื่อตนมีคำขอให้ ส่งผู้ ร้ายข้ามแดนบ้าง, แม้คำขอของตนจะมีเหตุผลสมควรถูกต้องก็ตาม.

บ่อเกิดแห่งการส่งผู้ ร้าย ข้ามแดนมีอยู่ ๓ ทาง

ก. เกิดจากหนังสือสัญญากับรัฐบาลต่างประเทศ เช่น สัญญาส่งผู้ ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ หนังสือ

สัญญา ส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน ระหว่าง กรุงสยาม กับ สหปาลีรัฐ อเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕. การ มีหนังสือสัญญา กับรัฐบาล ต่างประเทศ ว่าด้วย การส่งผู้ ร้ายข้ามแดนนี้ เกิดจากลัทธิความคิดเห็นของบางประเทศ เช่น เบลเยี่ยม, อังกฤษ และอเมริกา ว่าจะมีการส่งผู้ ร้ายข้ามแดน กันโดยไม่มีหนังสือสัญญาไม่ได้. แต่ลัทธิความเห็นบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศส, อาเยนไตน์, เบรซิลว่า ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือ สัญญากันก็ส่งผู้ ร้ายข้ามแดนกันได้. อันที่จริง, ประโยชน์ของการ มีหนังสือสัญญาต่างกันก็มีอยู่ มาก คือ ทำให้การส่งผู้ ร้ายข้ามแดน เกิดเป็นหน้าที่จำเป็นต้องทำ, มีกำหนดกฎเกณฑ์และวางระเบียบพิธี การที่ต้องทำ ดังนี้, เป็นการขจัดปัญหาในการโต้แย้งกันและปัญหา การชักช้าด้วย, เป็นการป้องกันมิให้ประเทศใหญ่กดขี่ประเทศน้อย. นอกจากนี้, ยังได้ ประโยชน์ ในการ ป้องกัน ผู้ ร้าย ด้วยโดย ทำให้ บุคคลคิดทุจจริตทราบชัดทีเดียวว่า ตนจะหนีพ้นอาชญาไปไม่ได้.

ข. เกิดจากกฎหมาย เช่น ประเทศสยามมีพระราชบัญญัติส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒, ประเทศ เยอรมัน มีบัญญัติ ใน ประมวลอาชญามาตรา ๙, สหปาลีรัฐอเมริกามีกฎหมายฉะบับหลัง ที่สุดลงวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๖๙ และวันที่ ๑๙ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๗๖, ประเทศอังกฤษมี Extradition Acts ฉะบับหลังที่สุดลง วันที่๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๐๖ ประเทศอินเดียมีกฎหมายฉะบับหลัง ที่สุดในปี ค.ศ. ๑๙๑๓ (Acts 1 of 1913), ประเทศ อิตาเลี่ย มี

ประมวลอาชญามาตรา ๑๓ ประเทศญี่ปุ่นมีพระราชบัญญัติลงวันที่๑๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๙๗, ประเทศฝรั่งเศสแต่ก่อนยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยตรง ได้แต่อาศัยอำนาจเนื่องในกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศบุคคลต่างด้าวอันไม่พึงปรารถนา (**Loi des 3-11 dec. 1849 art. 7**) ซึ่งเป็นวิธีเดียวกับที่ประเทศสยามได้ใช้อยู่ก่อนมีพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน. บัดนี้ฝรั่งเศสได้มีกฎหมายแล้ว ฉะบับลงวันที่๑๐มีนาคม ค.ศ. ๑๙๒๗ (**Loi du 10 mars 1927 relative à l'extradition des ètrangers**)

การมีกฎหมายบัญญัติว่าด้วยเรื่องนี้โดยฉะเพาะไว้ย่อมได้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าการมีหนังสือสัญญาเหมือนกัน, เพราะในกฎหมายนั้นย่อมบัญญัติถึงลักษณการที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศที่ไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กัน และกำหนดวิธีพิจารณาไว้โดยละเอียดด้วย.

ค. เกิดจากจารีตประเพณี, แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือแม้จะไม่มีกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี, ความเห็นของนักนิติศาสตร์ส่วนมาก ว่ารัฐบาลประเทศหนึ่งก็ย่อมทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้, โดยถือหลักปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีที่ทำความเข้าใจตกลงกันไว้ เป็นต้นสมมติว่าในระหว่างประเทศที่มีสัญญากัน, กำหนดความผิดทั้งหลายที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันได้ หรือในประเทศซึ่งมีกฎหมายกำหนดการกระทำผิดที่จะสามารถส่งผู้ร้าย

ข้ามแดนได้นั้น. ถ้ามีกรณีเกิดความผิดอันใดที่มิได้กำหนดไว้ในสัญญาหรือในกฎหมาย, ประเทศต่าง ๆ มักจะมีความเห็นส่วนมากว่า, ย่อมจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้เหมือนกัน เพราะว่าการระบุความผิดไว้ในสัญญานั้นมิได้จำกัดเป็นเพียงกล่าวชี้แนะนำไว้เท่านั้น. ประเทศทั้งหลายต้องมุ่งประสงค์ไปในทางปราบปรามผู้กระทำผิดเป็นหลักใหญ่ ฉะนั้น, รัฐบาลต่าง ๆ อาจทำความตกลงกันถึงข้อพิเศษต่าง ๆ ที่มิได้มีสัญญาไว้ต่อกัน, ข้อตกลงเช่นกล่าวนี้ใช้แทนตลอดถึงในการที่ประเทศต่าง ๆ มิได้มีสัญญาต่อกัน เรียกว่า แลกเปลี่ยนประกาศการปฏิบัติตอบแทนกัน (Déclaration de réciprocité) เช่น ความตกลงระหว่างรัฐบาลสยาม กับ รัฐบาลอินโดจีน ใน การ ปราบ ปราม ผู้ ร้าย ชาย แดน พ.ศ. ๒๔๖๒. ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลเนเดรลันด กับ รัฐบาลสยามในคดีฮัดยีอาลีหรืออับดุลมานับ พ.ศ.๒๔๗๑ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลสยามได้ทำไว้ก่อนใช้พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน.

แต่ถ้าในหนังสือสัญญานั้นกล่าวชัดไว้ว่า จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้แต่ฉะเพาะความผิดในทางอาชญาที่ระบุไว้ในสัญญาเท่านั้นดังนี้แล้ว สำหรับความผิดอื่น ๆ ก็ส่งกันไม่ได้อยู่เอง. ส่วนในประเทศที่กฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกำหนดความผิดที่จะส่งผู้ร้ายกันได้นั้น, ย่อมถือกันว่ารัฐบาลมีกฎหมายผูกพันอยู่, จะปฏิบัติออกเหนือไปโดยยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดที่

มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายไม่ได้. เว้นแต่จะปฏิบัติตามวิถีทางแห่งนีติบัญญัติ, สำหรับประเทศสยาม, พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ว่า แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ถ้ารัฐบาลสยามพิจารณาเห็นเป็นการสมควรก็อาจส่งตัวบุคคลผู้ต้องหาหรือที่พิจารณาเป็นสัตย์ว่ากระทำผิดมีโทษอาชญาภายในเขตต์อำนาจศาลของต่างประเทศใด ๆ ให้แก่ประเทศนั้น ๆ ได้. แต่การกระทำผิดเช่นว่านี้ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่า ๑ ปี.

ได้มีหลายประเทศพยายามที่จะให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นระเบียบเดียวกันหมดในทุก ๆ ประเทศ, ถึงกับได้มีการประชุมกันทำความตกลงเป็นหลายครั้งหลายคราว เช่นในคราวประชุมปี ค.ศ. ๑๙๐๒. รัฐต่างๆ ในทวีปอเมริการวม ๑๒ รัฐได้ทำความตกลงกันในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดน, แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ เพราะหลายประเทศไม่ยอมให้สัตยาบัน. มีบางคนเห็นว่าความดำริอันนี้จะไม่มีทางสำเร็จได้เลย.

ตามหลักทั่วไปที่ว่าสัญญาต่างๆ ย่อมยกเลิกเมื่อเกิดสงครามนั้น, ก็จำต้องถือด้วยว่าสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็หมดอายุในเมื่อเกิดการสงครามขึ้นในระหว่างประเทศคู่สัญญา. เมื่อคราวมหายุทธสงคราม ค.ศ. ๑๙๑๔–๑๙๑๘ ก็เป็นเช่นนั้น. เมื่อเลิกสงครามแล้ว, ประเทศฝรั่งเศสได้แจ้งไปยังประเทศเยอรมันและประเทศออสเตรีย ฮังกา

เรีย เพื่อดำเนินการใช้ข้อตกลงในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันต่อไปดังเดิม. แต่มีปัญหาข้อหนึ่งว่า สัญญาเหล่านี้ยังคงใช้อยู่หรือไม่ในเมื่อประเทศคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นประเทศทำสงคราม. และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นประเทศกลาง. เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๑๗ รัฐบาลฝรั่งเศสได้ปฏิเสธ สัญญา ในเรื่อง ชนชาติออสเตรีย คนหนึ่ง อยู่ ใน ประเทศฝรั่งเศส ได้ ถูก ประเทศสวิสสฺ ขอตัว ข้ามแดน ตามสัญญา ระหว่างประเทศ ฝรั่งเศส กับ ประเทศสวิสสฺ ฉะบับ วันที่ ๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๖๙, รัฐบาลฝรั่งเศสอ้างว่า บรรดาชนสังกัดชาติออสเตรียที่ มีอายุ รับราชการทหารได้จำต้อง ถูกกักขังไว้ ใน ประเทศ ฝรั่งเศส ฐานเป็นชนชาติสัตรู. การวินิจฉัยเช่นนี้ นักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่าเป็นข้อที่แย้งได้, เพราะการยกเลิกสัญญานั้นมีผลฉะเพาะแต่ประเทศที่ทำสงครามกันเท่านั้น. ทั้งควรสังเกตด้วยว่าประเทศสวิสสฺ ได้ ยอม สัญญา ว่า จะคืน ผู้ กระทำ ผิด นั้น ให้ แก่ ประเทศฝรั่งเศสในเมื่อรับโทษแล้ว.

14/06/2565

ตอนที่ ๒

บุคคลที่ส่งข้ามแดนได้

หลักทั่วไปมีอยู่ว่า การกระทำผิดทั้งหลายต้องได้รับโทษเนื่องจากต้องมีการปราบปรามผู้กระทำผิดทางอาชญาเพื่อประโยชน์ของสมาคมมนุษย์ชาติ จึงเกิดมีความจำเป็นต้องนำส่งบุคคลผู้ทำผิดทางอาชญาในประเทศหนึ่งแล้วหลบหนีไปอีกประเทศหนึ่งนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่แห่งประเทศที่ความผิดเกิดขึ้นเพื่อพิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดต่อไป แต่ด้วยเหตุที่ขนบธรรมเนียม, ความเจริญ, และกฎหมายซึ่งมีอยู่ในชาติต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน จึงเกิดมีข้อยกเว้นจากหลักทั่วไปข้างต้นนี้อยู่บ้าง ข้อยกเว้นที่เห็นกันได้อยู่ทั่วไปและที่กฎหมายระหว่างประเทศยอมรับรองนั้น แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ–

๑. เกี่ยวกับสัญชาติของผู้หลบหนี

๒. เกี่ยวกับสภาพพิเศษของบุคคลผู้หลบหนี

ข้อ ๑. <u>สัญชาติของผู้หลบหนี</u> กรณีอาจเป็นได้ ๓ อย่าง คือ บุคคลผู้หลบหนีอาจเป็นคนสัญชาติของประเทศผู้ขอตัว หรือเป็นคนสัญชาติของประเทศผู้รับคำขอหรือเป็นคนสัญชาติอื่น

ก. <u>ผู้หลบหนีเป็นคนสัญชาติของประเทศผู้ขอตัว</u> ข้อนี้ไม่มีปัญหายุ่งยากอย่างไร นักนิติศาสตร์ต่างมีความเห็นเป็น

เอกฉันท์เหมือนกันหมด คนไทยกระทำความผิด มีโทษ อาชญาในพระราชอาณาจักรสยามแล้วหลบหนีไปอาศัยในดินแดนต่างประเทศ ศาลของประเทศสยามมีอำนาจที่จะพิพากษา จำเลยได้ ความผิดอยู่ในประเภทที่ส่งข้ามแดนได้ เมื่อได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามพิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้ว ประเทศผู้รับคำขอให้ส่งตัวจะต้องส่งตัวจำเลยผู้นั้นให้แก่ประเทศสยามเพื่อพิจารณาลงโทษจำเลยตามทางการ

ข. <u>ผู้หลบหนีเป็นคนสัญชาติของประเทศผู้รับคำขอ</u> ตามหลักที่นิยมกันโดยทั่วไป ประเทศหนึ่งย่อมไม่ส่งตัวบุคคลสัญชาติของตนซึ่งทำผิดมีโทษอาชญาในต่างประเทศ หลักอันนี้มีกล่าวอยู่ในหนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนแทบทุกฉะบับที่ทำกันในทวีปยุโรป เช่นประเทศเยอรมัน, ประเทศเบลเยี่ยม, ประเทศฝรั่งเศส,ประเทศฮอลันดา, ประเทศอิตาเลีย ฯลฯ นอกจากนี้บางประเทศยังมีกล่าวไว้ในประมวลอาชญา และใน กฎหมายพิเศษว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เช่นประมวลอาชญาเยอรมันมาตรา ๙ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนของเบลเยี่ยมฉะบับลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๗๔ มาตรา ๑. ประมวลอาชญาอิตาเลีย ค.ศ. ๑๙๓๑ มาตรา ๑๓ กฎหมายญี่ปุ่นฉะบับลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๘๗ มาตรา ๑ สำหรับในประเทศสยามในพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๖๗ ก็ได้วางหลักการไว้ในมาตรา ๑๓ และ ๑๖ ยอมให้ศาลรับ

14/08/2563

พึงพะยานหลักฐานข้อต่อสู้ของจำเลยในข้อสัญชาติของจำเลยที่เป็นคนบังคับสยาม นอกจากนี้ยังปรากฏในหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีและการค้าขายและการเดินเรือระหว่างสยามกับฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๗ ข้อ ๓ อีกด้วย ส่วนในข้อตกลงระหว่างสยามกับฝรั่งเศสว่าด้วยการปราบผู้ร้ายชายแดน พ.ศ. ๒๔๖๒ แม้จะไม่มีความกล่าวไว้ว่าต่างฝ่ายจะไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนก็ดี แต่รัฐบาลทั้งสองฝ่ายก็ได้ทำความเข้าใจกันถือหลักนโยบายที่จะไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนโดยเคร่งครัดไม่ว่าในกรณีอย่างไร (คดีอ้ายทากับพวกจังหวัดน่าน พ.ศ. ๒๔๗๐ คดีนายสาย อุทัยศรี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๔๗๒.คดี นายโหน จังหวัดตราด พ.ศ. ๒๔๗๔)

มีบางประเทศที่ไม่นิยมหลักข้างต้นนี้ เช่น ประเทศอังกฤษและประเทศสหปาลีรัฐอเมริกา สองประเทศนี้ยอมส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนให้ประเทศอื่น ที่เป็นดังนี้เนื่องจากกฎหมายแห่งประเทศทั้งสองนั้นซึ่งถือหลักว่า กฎหมายอาชญานั้นมีผลบังคับใช้ได้แต่ในประเทศเท่านั้น กฎหมายอังกฤษไม่อนุญาตให้คนบังคับอังกฤษขึ้นศาลในประเทศ สำหรับความผิดที่กระทำในต่างประเทศ ฉะนั้นถ้าสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่อนุญาตให้ส่งตัวข้ามแดนไปแล้ว ผู้ร้ายที่หลบหนีก็จะพ้นโทษไป

เนื่องจากประเทศต่าง ๆ ถือหลักการแตกต่างกันดังกล่าวมานี้ ในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนของบางประเทศ เช่น ระหว่างฝรั่งเศสกับอังกฤษ, ระหว่างสยามกับอังกฤษ, ระหว่างสยามกับอเมริกา จึง

มีข้อความทำนองดังต่อไปนี้ "ประเทศทำ สัญญาใหญ่ นี้ แต่ ละฝ่าย ไม่จำเป็นจะต้องส่งตัวพลเมืองของตนให้แก่กัน" (ดูสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยาม กับ สหปาลีรัฐอเมริกาข้อ ๘) หรือ "รัฐบาลฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเมื่อเห็นว่าไม่ควรยอมส่งคนในบังคับของรัฐบาลฝ่าย นั้นให้แก่รัฐบาลอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว ก็ไม่ต้องส่งให้แก่กัน" (ดูสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับอังกฤษข้อ๓) ทั้งนี้เป็นวิธีการ อันหนึ่งที่บางประเทศใช้ดำเนิน เป็น.สายกลาง ระหว่าง ลัทธิ อันเคร่งครัดที่ห้ามส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนโดยเด็ดขาด กับลัทธิที่ต้องส่ง คน สัญชาติตน ข้ามแดน เสมอไปโดย กล่าวไว้ใน สัญญาให้ความอิสสระแก่ประเทศผู้รับคำขอที่ อาจ จะ ส่ง คน สัญชาติตนก็ได้ หรือไม่ส่งก็ได้ แล้วแต่จะวินิจฉัยเห็นสมควร สำหรับประเทศสยามถือหลักนโยบายที่จะไม่ส่ง คนสัญชาติ สยาม ข้ามแดนตลอดเรื่อยมาจน พ. ศ. ๒๔๖๙ ได้ตกลงกับรัฐบาลพะม่าเป็นการชั่วคราว ต่างถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติส่งคนสัญชาติของทั้งสองฝ่ายข้ามแดนให้แก่กันได้ เว้นแต่ในกรณีพิเศษที่รัฐบาลไม่ปรารถนาจะส่งจึง จะไม่ส่งให้ เพราะเหตุว่าการคมนาคมยากลำบากมากเสียเวลาและสิ้นเปลืองสำหรับเจ้าทุกข์หรือพะยานในการที่จะต้องมาเบิกความในประเทศที่ จำเลย อยู่ แต่รัฐบาลสยามสงวนไว้ ซึ่งสิทธิจะเลิกปฏิบัติเช่นนี้เมื่อไรก็ได้ (คดีนาย บุญส่ง กับ พวก จังหวัด ตาก พ.ศ. ๒๔๖๘, คดีนะปาละโม จังหวัดตาก พ.ศ. ๒๔๖๙, คดีนายดีโพ กับพวก จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พ.ศ. ๒๔๗๑, คดีนายอาอี จังหวัดระนอง พ.ศ. ๒๔๗๒, คดีนายมุก จังหวัดระนอง พ.ศ. ๒๔๗๔, คดีนายโถม ธนบัตร์ จังหวัดระนอง พ.ศ. ๒๔๗๕)

การไม่ส่งคนสัญชาติของตนข้ามแดนนั้น บางประเทศเดินไกลคุ้มครองไปถึงคนประเภทที่เทียบได้กับมีสัญชาติตนด้วย เช่น สัญญาระหว่างประเทศสวิสส์กับเนเดรลันดฺ ยอมรับถือคนต่างประเทศบางประเภทว่าเทียบได้กับคนสัญชาติตน คือ ชาวต่างประเทศซึ่งหลังจากได้ทำการสมรสกับหญิงพื้นเมืองแล้วเกิดบุตร์หลายคนจากหญิงนั้นในประเทศนั้นเอง สัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับดันมารฺกก็ไม่ยอมส่งชนชาวต่างประเทศที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศผู้รับคำขอเกินกว่า ๒ ปี.

เหตุผลที่ประกอบหลักทั่วไปว่าไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนนั้นมีอยู่หลายประการ ข้อแรกก็คือ พลเมืองควรต้องได้รับความป้องกันและได้รับความยุติธรรมจากรัฐบาลประเทศตนได้ดีกว่าที่จะได้รับจากผู้พิพากษาต่างประเทศซึ่งถือกฎหมายและธรรมนูญศาลแตกต่างกัน ความเกลียดชังในท้องที่ เพราะเหตุเป็นคนต่างชาติต่างศาสนาอาจเป็นเหตุให้เกิดความอยุติธรรมได้ นอกจากนี้ยังถือกันว่าการอาศัยศาลในต่างประเทศให้วินิจฉัยพลเมืองของตนนั้น ประเทศย่อมสละอำนาจส่วนหนึ่งแห่งอธิปไตยของตน อนึ่งการที่ไม่ยอมส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนนั้นไม่ใช่ว่าจะช่วยให้

บุคคลนั้นพ้นการลงโทษแต่อย่างใดเลย เป็นแต่เพียงมอบให้ผู้พิพากษาแห่งประเทศของเขา วินิจฉัยอย่างเคร่งครัดสำหรับความผิดที่ได้ทำไว้นอกอาณาเขตต์ ดังนี้ ผู้กระทำผิด ก็จะได้รับความคุ้มครองป้องกันทุกอย่างตามสิทธิที่ควรได้ จากการมีสัญชาติของตน ในที่สุดยังอ้างกันว่า พลเมือง ทุกคน มีสิทธิ ที่จะยังชีพ ของตนในดินแดนและในความป้องกันแห่งประเทศ ที่ตนสังกัดจะให้ เขาออกไปนอกประเทศโดยเขาไม่ยินยอมสมัครใจไม่ได้.

สำหรับผู้ที่นิยมหลักการส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนได้ ก็มีเหตุผลตรงกันข้ามดังต่อไปนี้

(๑) ที่ถือว่าผู้พิพากษาที่สมควรแก่คดีควรเป็นผู้พิพากษาแห่งประเทศตนนั้นไม่ถูกต้อง ความจริงในคดีอาชญานั้นผู้พิพากษาที่สมควร แก่ คดี ต้อง เป็น ผู้ พิพากษา แห่ง ท้องที่ ที่ ความผิด เกิด ขึ้น เพราะ เป็นที่ ที่ความ เรียบร้อย ของมหาชน ถูกละเมิด และเป็นที่ ซึ่งสามารถจะพิจารณาและพิพากษาคดี ได้แน่นอนที่สุด.

(๒) แม้ประเทศจำต้องป้องกันคนสัญชาติของตน การป้องกันไม่ควรเดินไกลถึงกับไม่อนุญาตให้ไปขึ้นศาลต่างประเทศ ในการส่งคน สัญชาติตน ข้ามแดน นั้น มิได้ มีข้อ ที่จะเสีย เกียรติศักดิ์ ของประเทศแต่อย่างใดเลย เพราะว่า จะมีการส่งตัวข้ามแดนได้ ก็ต่อเมื่อ เจ้าหน้าที่ แห่ง ประเทศ ตนได้ พิจารณา คำขอ นั้น แล้วว่า มี มูลเพียงพอ

/06/2565

(๓) เป็นการดูหมิ่นประเทศอื่นที่คิดเอาว่าศาลแห่งประเทศนั้น ๆ จะไม่ยุติธรรมพอ เพราะเหตุว่าผู้ที่ขึ้นศาลนั้นไม่ใช่พลเมืองแห่งประเทศนั้น ถ้าไม่ไว้ใจกันในวิธีให้ความยุติธรรมในประเทศทั้งสองแล้ว ก็ควรจะห้าม ไม่ใช่แต่เพียงไม่ส่งคนสัญชาติของตนข้ามแดนเท่านั้น ควรจะห้ามตลอดถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งเรื่องทีเดียว

(๔) การห้ามไม่ให้ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนนั้น อาจมีกรณีที่ผู้กระทำผิดหลุดพ้นอาชญาไปได้เป็นอันมาก เช่น คนฝรั่งเศสถูกจับและพิพากษาลงโทษในต่างประเทศในฐานที่ได้กระทำผิดในประเทศนั้นแล้ว สามารถหลบหนีเข้ามาในประเทศฝรั่งเศส ศาลของฝรั่งเศสไม่มีอำนาจที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลประเทศอื่นได้ และทั้งเหตุที่เป็นคดีที่ได้ตัดสินเด็ดขาดแล้วจะจับกุมฟ้องร้องผู้กระทำผิดใหม่อีกในประเทศฝรั่งเศสไม่ได้ นอกจากวิธีการที่ไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนยังเป็นเหตุให้เกิดความไม่สะดวกได้อีกบางประการคือ ในกรณีที่การกระทำผิดในต่างประเทศนั้นมีผู้กระทำด้วยกันหลายคน ซึ่งบางคนเป็นพลเมืองที่หลบหนีเข้ามาในประเทศที่ตนสังกัด ดังนี้ ก็ต้องมีการฟ้องร้องคดีถึงสองแห่งในความผิดอันเดียวกัน คดีหนึ่งต่อศาลท้องที่ที่เกิดเหตุ และอีกคดีหนึ่งต่อศาลแห่งประเทศของผู้หลบหนีซึ่งอาจพิพากษาตัดสินไปคนละอย่างหรือลงโทษแตกต่างกัน

14/08/2565

อย่างไรก็ดีหลักแห่งการไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนนั้นจะเป็นที่รับรองได้ก็ต่อเมื่อว่า ในกรณีใด ๆ ก็ดี พลเมืองที่หลบหนีเข้าไปในประเทศ ที่ตนสังกัดหลังจากได้ทำความผิดไว้ ในต่างประเทศแล้ว ต้องสามารถที่จะจับกุม และฟ้องร้องให้ วินิจฉัยความผิดนั้นได้ มิฉะนั้นความผิดที่บุคคลนั้นได้ กระทำไว้ก็จะพ้นอาชญาไป ซึ่งเป็นการขัดต่อประโยชน์ ของมหาชน สำหรับ ประเทศสยาม มีประมวลอาชญา มาตรา ๑๐ ข้อ ๔ บัญญัติ ไว้ใน เรื่อง คนใน บังคับ สยาม ไปกระทำ ผิด ภาย นอก สยาม ประเทศจะต้องรับอาชญาภายในพระราชอาณาจักร์

การใช้หลักไม่ส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนนั้น มีกรณีที่จะต้องระวังอีก เรื่องหนึ่ง คือ ใน เมื่อการเปลี่ยน สภาพ บุคคล ผู้ ต้องหาประเทศต่าง ๆ มีความเห็นเป็นส่วนมากลงรอยกันว่า ถ้าผู้ต้องหาได้แปลงชาติก็ดี หรือเปลี่ยนสัญชาติด้วยการสมรสก็ดีเข้าถือสัญชาติแห่งประเทศที่ตนหลบหนีเข้ามาอาศัยหลังจากได้ กระทำความผิดไว้แล้ว ย่อมไม่เป็นเหตุขัดขวางแก่การที่จะส่งข้ามแดนเลย ความดั่งกล่าวมานี้ได้อ้างในสัญญาต่าง ๆ เช่น สัญญาระหว่างอังกฤษกับเบรซิล ค.ศ. ๑๘๗๒ ข้อ ๓. สัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับอังกฤษ ค.ศ. ๑๘๗๖ ข้อ ๒ เป็นต้น แต่กฎหมายบางประเทศ เช่น ประมวลเยรมัน ค.ศ. ๑๘๗๐ มาตรา ๔ และกฎหมายเบลเยียมว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ค.ศ. ๑๘๗๔ มาตรา ๑๐ ได้วางหลักไว้อีกอย่างหนึ่ง

ตรงกันข้าม กับหลักข้างต้น คือ ให้การเปลี่ยนสัญชาติมีผลย้อนหลัง กล่าวคือ ให้ศาลแห่งประเทศที่ผู้กระทำผิดหลบหนีมาอาศัยอยู่นั้นมีอำนาจชำระได้เหมือนหนึ่งว่าเป็นบุคคลสัญชาติของประเทศที่ได้กระทำผิดนอกประเทศ ในกรณีที่ผู้หลบหนีเป็นภรรยาหรือบุตรของบุคคลที่แปลงชาติแล้วก็ดี เป็นผู้เปลี่ยนสัญชาติเนื่องจากการโอนอิสสระสิทธิเหนือดินแดนก็ดี เหล่านี้จะต้องวินิจฉัยสัญชาติตามกฎหมายและสัญญา ทางพระราชไมตรี ของ ประเทศ นั้น เช่น ตามพระราชบัญญัติแปลงชาติ ร.ศ. ๑๓๐ มาตรา ๑๒ และ ๑๓ ภรรยาของผู้ ที่ได้ แปลงชาติ แล้ว กับ บุตร ที่ ยังไม่ บรรลุ นิติภาวะได้สัญชาติไทยตามสามีหรือบิดา แต่บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ถ้าประสงค์จะกลับไปเป็นคนบังคับชาติเดิมต้องทำ คำแสดง ตน ยื่น ต่อเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศภายในกำหนด ๑ ปี คนบังคับสยามซึ่งสำนักอยู่ในดินแดน เมืองกลันตัน, เมืองตรังกานู, เมืองไทรบุรี, เมืองปลิศ และตามเกาะที่ใกล้เคียงเมืองเหล่านั้นก่อน ร.ศ. ๑๒๘ ถ้าประสงค์จะคงเป็นคนสังกัดชาติไทยต้องย้ายภูมิลำเนามาตั้งสำนักอยู่ในพระราชอาณาเขตต์ภายในเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่รัฐบาลสยามและอังกฤษได้สัตยาบันสัญญาโอนอำนาจ ปกครองดินแดน เมือง เหล่า นั้นให้ แก่ อังกฤษ ตาม สัญญา ร.ศ. ๑๒๗ (ค.ศ. ๑๙๐๙) 14/06/2565

ปัญหาในเรื่องที่กล่าวข้างต้นนี้ จะมีขึ้นได้ฉะเพาะในประเทศที่ถือหลักการไม่ยอมส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนเท่านั้น สำหรับประเทศสยามเข้าใจว่า จะต้องถือหลักตามพระราชบัญญัติแปลงชาติ กล่าวคือ กฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง ทำผิดกฎหมายของประเทศเดิมไว้แต่มาเกิดฟ้องร้องกันขึ้น เมื่อเป็นชาติไทยแล้วต้องถูกส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนได้ เพราะได้ทำผิดไว้แล้ว (ดูคำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลของพระสารสาสน์ประพันธ์ในเรื่องผลของการแปลงชาติ)

สภากฎหมายระหว่างประเทศ (**Institut de droit International**) ในคราวประชุมที่ออกซฟอรดปี ค.ศ. ๑๘๘๐ ได้แนะนำไว้ในเรื่องส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนว่าดังนี้ "ในระหว่างประเทศที่ถือกฎหมายอาชญาตามหลักอันเดียวกันและซึ่งมีความไว้เนื้อเชื่อใจกันในธรรมนูญศาลยุติธรรมของกันและกัน การยอมส่งคนสัญชาติตนข้ามแดนย่อมเป็นทางที่จะช่วยให้การพิจารณาคดีอาชญาทั้งหลายดำเนินไปโดยดี เพราะเหตุที่ควรจะถือว่าการให้ศาลแห่งท้องที่เกิดเหตุได้พิจารณาคดีมากที่สุด เป็นสิ่งพึงปรารถนายิ่ง

ถ้ามีปัญหาโต้เถียงกันในเรื่องสัญชาติของผู้หลบหนี เป็นหน้าที่ของประเทศผู้รับคำขอจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ค. <u>ผู้หลบหนีเป็นคนสัญชาติของประเทศอื่น</u> ถ้าบุคคลผู้หลบหนีมิได้มีสัญชาติของประเทศผู้ขอทั้งมิได้มีสัญชาติของประเทศ ผู้

รับคำขอ ในปัจจุบันนี้ถือกันว่าประเทศผู้รับคำขอต้องส่งผู้กระทำผิดซึ่งหลบหนีเข้ามาในดินแดนของตนนั้น โดยมิต้องหารือความเห็นขออนุมัติจากประเทศที่ผู้กระทำผิดมีสัญชาติสังกัดอยู่ แต่มีบางประเทศมีความเห็นว่าจำเป็นจะต้องบอกขอ อนุมัติ ประเทศ เจ้าของสังกัดของผู้หลบหนีด้วยเหตุว่า ทุก ประเทศ ย่อม มีหน้าที่ให้ ความป้องกันแก่พลเมือง สัญชาติ ของ ตน ที่ อาศัย อยู่ต่าง ประเทศ เช่น สัญญา ระหว่าง ประเทศ ฝรั่งเศส กับ ประเทศโปรตุเกศ ค.ศ. ๑๘๕๔ ข้อ ๖ ได้กล่าวไว้ในเรื่องนี้ มีบางประเทศไม่เห็นด้วย อ้างว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการละเมิดอิสสระสิทธิ ของประเทศที่ ผู้ หลบ หนีมาอาศัย ประเทศเหล่านี้มีความเห็นว่าการที่จะแจ้งให้ประเทศเจ้าของสังกัดของผู้ หลบหนี ทราบ นั้น เป็น เพียง กรณียกิจใน ทางอัธยาศัยไมตรีเท่านั้น ความเห็นนี้ปรากฏในสัญญาระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับรัฐต่าง ๆ ของเยรมัน ระหว่าง ประเทศ ฝรั่งเศส กับประเทศชิลี ค.ศ. ๑๘๖๐ เป็นต้น.

เมื่อได้รับแจ้งความแล้ว ประเทศเจ้าของสังกัดของผู้ หลบหนีอาจแสดงข้อคัดค้านไม่ยอมให้อนุมัติแก่ ประเทศผู้ รับคำ ขอให้ ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นได้หรือไม่ ? ประเทศผู้รับคำขอจำเป็นต้องรับวินิจฉัยข้อคัดค้านนั้นหรือไม่ ? คำตอบในข้อนี้สำหรับประเทศที่สัญญาว่าการบอกกล่าวให้ทันทราบเป็นสิ่งจำเป็น ก็ถือ ว่า จำเป็น ต้องวินิจฉัยคำคัดค้าน สำหรับประเทศที่ไม่มีสัญญาบังคับเจาะจงให้

บอกแก่กันก็ถือตรงกันข้ามว่าไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย การคัดค้านของประเทศเจ้าของสังกัดที่ไม่ยอมให้อนุมัตินั้น บางทีก็ถือหลักว่าต้องให้ประเทศผู้ขอตัวปฏิบัติตามระเบียบการ ส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดนอย่างเดียวกับที่ต้องปฏิบัติต่อประเทศเจ้าของสังกัด แบบนี้รัฐบาลอังกฤษเคยใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๕๘ ไม่ยอมอนุมัติให้ประเทศซาร์แดญส่งชาวอังกฤษผู้ หนึ่งให้แก่ประเทศฝรั่งเศส โดยพิจารณาหลักฐานแล้ว อ้างว่าเอกสารหลักฐานไม่เพียงพอที่จะจับกุม ผู้ กระทำผิด นั้นได้ในประเทศอังกฤษ.

เนื่องจากประเทศเจ้าของสังกัดมี สิทธิ จะ คัดค้าน ดัง กล่าว มานี้ ประเทศเจ้าของสังกัดจึงมักขอทราบ ข้อความ ต่าง ๆ ที่ จะ เป็น ประโยชน์ในการพิจารณาเช่นหลักฐานแสดงตำหนิรูปพรรณจำเลย ประเภทความผิดที่ต้องหาและพิจารณาดูว่า ได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบเรื่องการส่งผู้ ร้ายข้ามแดนหรือไม่ ทั้งจะมีการอยุติธรรมแก่พลเมืองของตนอย่างใดหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี. สิทธิของประเทศเจ้าของสังกัดในอันจะ คุ้ มครองป้องกัน พลเมืองของตน นี้ต้องอยู่ ใน เขตต์จำกัดที่จะไม่ถึงกับขัดกับสิทธิ ของประเทศอื่น และขัดกับประโยชน์แห่งความอยุตติธรรม.

สำหรับ ประเทศสยามไม่มีหนังสือ สัญญาบังคับเจาะจงในเรื่องที่จะต้องขอ อนุมัติประเทศเจ้าของสังกัด เมื่อ มีกรณีเกิดขึ้น เช่น รัฐบาล ฝรั่งเศส ขอ ให้ ส่ง คน บัง คับ อังกฤษ ซึ่ง ทำ ผิดใน ดิน แดน

ฝรั่งเศส แล้ว หลบ หนี มา อาศัยใน พระราช อาณาจักร์ สยาม รัฐบาล สยาม เคยบอก หารือ รัฐบาลอังกฤษ เพื่อ เป็นทาง อัธยาศัยไมตรีเสียก่อน (คดีใบดุลลาคาน จังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๔๖๙ คดีหม่องขู่กี่ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๔๗๑ ส่างแข่งกับภรรยาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๗๒)

ในคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น สัญชาติจำเลยเป็นข้อสำคัญที่จะต้องวินิจฉัยโดยถ่องแท้ ในบางประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส ถ้ามีปัญหาในเรื่องสัญชาติขึ้น ศาลที่พิจารณาคดีข้ามแดนต้องรอคดีไว้ จน กว่า ศาล แพ่ง จะ วินิฉัย ปัญหา สัญชาติให้ เด็ด ขาด ก่อน สำหรับประเทศสยาม การวินิจฉัยสัญชาติคงตกเป็นหน้าที่ของศาลที่จะพิจาณาคดีข้ามแดนนั้นเอง (ดูพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๓ และคำแนะนำในกระบวนส่งคนข้ามแดนของกระทรวงยุตติธรรม พ.ศ. ๒๔๗๐ ข้อ ๕)

ข้อ ๒. <u>สภาพพิเศษของผู้หลบหนี</u> พฤตติการณ์ในข้อนี้แยกออกพิจารณาได้เป็นหลายอย่าง เช่น

ก. บางประเทศไม่นิยมการลงโทษประหารชีวิตแก่บุคคลผู้กระทำผิดทางอาชญา จึงถือว่าผู้กระทำผิดที่หลบหนีมาอยู่ในประเทศนั้น ๆ ควรได้รับความยกเว้นจากโทษประหารชีวิต ประเทศสะเปญได้ทำสัญญา กับประเทศ ต่าง ๆ เช่น ในสัญญา กับ ฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๕๐ ข้อ ๙ จะยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ต่อเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งจะไม่

14/08/2555

ลงโทษผู้กระทำผิดนั้นถึงประหารชีวิต

ข. ในเรื่องทาษหลบหนีจากประเทศที่ยังใช้ลักษณทาษอยู่ ถ้าประเทศผู้รับคำขอให้ส่งผู้ร้าย ข้ามแดนไม่ใช่ประเทศที่ใช้ลักษณทาษแล้วประเทศนั้น จะไม่ส่งผู้หลบหนีให้โดย ต้องหาว่าเป็นทาษเลย แต่ถ้าผู้หลบหนีนั้นนอกจากต้องหาว่าเป็นทาษ ยังมีคดีต้องหาอย่างอื่นซึ่งเป็นความผิดต่อประชาชนอยู่ด้วย และความผิดนั้นมิได้เกี่ยวเนื่องกับความผิดฐานหนีการเป็นทาษแล้ว จะยอมส่งตัวข้ามแดนให้ก็ต่อเมื่อประเทศผู้ขอตัว สัญญาว่าจะรับนับถือบุคคลผู้นั้นฐานมีอิสสระเป็นไทยแก่ตน และเมื่อพ้นโทษที่ต้องหาอย่างอื่นแล้ว ต้องปล่อยให้บุคคลนั้นเป็นอิสสระ แต่ถ้าความผิดที่ทาษผู้นั้นได้ทำไว้ เป็นความผิดที่ เกี่ยวเนื่องกับการ หลบหนี ความเป็นทาษเช่น ได้ทำร้ายผู้ที่ติดตามจับตน ดังนี้จะต้องปฏิเสธไม่ยอมส่งข้ามแดนให้ เพราะถือว่าการกระทำนั้นจำเป็นแก่ทาษเพื่อได้อิสสระแก่ตน

ค. ประมุขของชาติ อาจเป็นบุคคลที่ต้องส่งข้ามแดนได้หรือไม่? ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ประมุขของชาติที่ยังอยู่ใน ตำแหน่ง ย่อมได้รับเอก สิทธิ ที่จะไม่ ถูก จับกุม ฟ้องร้องใน ต่างประเทศ แต่ถ้าเป็นประมุขของชาติซึ่งถูกปลดจากตำแหน่งหรือถูกขับไล่ออกจากประเทศแล้ว ถือกันว่า เป็นบุคคลที่ส่งข้ามแดนกันได้อย่างบุคคลธรรมดา ปัญหานี้ได้ยกขึ้นพูดกันเมื่อคราวประชุม

สันติภาพปี ค.ศ. ๑๙๑๙ ณกรุงปารีสใน เรื่องพระเจ้าไกเสอรนอกราชสมบัติ แต่ประมุขของชาติ นอกตำแหน่ง อาจจะถูกส่งข้ามแดนในข้อหาที่ได้กระทำผิดก่อนออกจากตำแหน่งได้หรือไม่ ? ข้อนี้ยังเป็นปัญหาที่โต้เถียงกันอยู่

ง. คณะทูต เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ บรรดาทูตผู้ แทนรัฐบาลต่างประเทศซึ่งประจำอยู่ในอีก ประเทศหนึ่ง ย่อมได้ รับ เอกสิทธิ์ อยู่ นอก เหนือ กฎหมายอาชญาของประเทศที่ตน ประจำอยู่ เอกสิทธิ์อันนี้ คุ้มครองตลอดไปถึงบรรดาผู้ ประจำอยู่ในสำนักของทูตด้วย เช่น ภรรยา, บุตรและบริวาร

ดังนี้ รัฐบาลแห่งประเทศที่บรรดาทูตเหล่านั้น ประจำ อยู่ จะขอตัวบุคคลประเภทนี้ข้ามแดนจากประเทศที่เขาหลบหนีไป สำนักอยู่มิได้ แต่รัฐบาลประเทศที่ตั้งบุคคลประเภทนี้ไป ย่อมอาจ ขอตัวข้ามแดนจากประเทศที่ความผิด เกิด ขึ้น หรือ จาก ประเทศ กลางอื่น ๆ ก็ได้

ถ้าเป็นบุคคลที่มิใช่ข้าราชการประจำสถานทูต เช่นคนใช้เป็นต้น ทำผิดนอกสถานทูตแล้วก็อยู่ในอำนาจศาลท้องที่ แต่เป็นที่นิยมปฏิบัติกันว่า กรณีชะนิดนี้ควรได้รับอนุมัติจากทูตด้วยก่อน ส่วนการที่จะขอตัวข้ามแดนนั้นอาจขอต่อประเทศผู้ ตั้งทูต หรือ ประเทศอื่น ๆ โดยวิธีการธรรมดาก็ได้

Copyright

จ. ผู้ร้ายที่เข้าไป อยู่ใน ประเทศอื่นเนื่องจากเหตุพลาดิศัยหรืออุบัติเหตุ (เช่น เรือล่ม, ถูกเนรเทศ ฯ ลฯ) จะส่ง ข้ามแดนได้หรือไม่ ? บางประเทศถือว่า ผู้ร้ายที่มา สำนัก อยู่ใน ดินแดนแห่งประเทศผู้รับคำขอโดยมิได้สมัครใจ เข้ามา หาก ต้อง เข้า มาอยู่ด้วยความจำเป็น เช่นถูกเรือล่มเป็นต้น ไม่ควรจะส่งผู้ร้ายเช่นนี้ให้แก่ประเทศผู้ขอ แต่ในสมัยนี้นิติบัณฑิตส่วน มาก เห็นร่วมกันว่า ผู้เข้ามาอยู่ในประเทศด้วยเหตุพลาดิศัย ก็ควร ส่งข้ามแดนได้อย่างเดียวกับบุคคลที่หนีเข้ามาด้วย ความ ตั้งใจ เพื่อไม่ยอมให้บุคคลผู้กระทำผิดหลุดพ้นอาชญาไปได้ ปัญหา เช่น นี้มักเกิดเนื่องจากการแปลความในสัญญาที่ ประเทศต่าง ๆ ได้ ทำ กันไว้ว่า ประเทศทั้งสองฝ่ายสัญญาว่าจะส่งซึ่งกัน และกันบรรดา คน ที่ต้องหาหรือที่พิจารณาเป็นสัตย์ว่ากระทำผิดมีโทษในดินแดนของ อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งหลบหนีไปอยู่ในดินแดนอีกฝ่ายหนึ่ง การแปลความในเรื่องนี้ ควรจะแปลโดยกว้างขวางให้ กินความถึง สามารถ จะส่งข้ามแดนบุคคลที่มิได้หลบหนีตรงเข้ามา ยัง ประเทศ ผู้ รับ คำ ขอ แต่หลบหนีมาพักอยู่ ณประเทศที่สามก่อนชั่วคราวแล้วจึงเข้า มา ยังประเทศผู้รับคำขอนั้นด้วย

ในประเทศสยามเข้าใจว่าจะไม่มีปัญหาในเรื่อง เช่นนี้ เพราะในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับอังกฤษก็ดี กับ สหปาลีรัฐอเมริกา ก็ดีมีความชัดอยู่ว่าจะต้องส่งบุคคลผู้ไปหาที่สำนักอาศัยอยู่ หรือไปพบ

ตัวอยู่ในดินแดนอีกฝ่ายหนึ่ง (ดูความในข้อ ๑ แห่งสัญญา ทั้งสองฉะบับนั้น)

ฉ. ถ้าดินแดนระหว่างประเทศผู้ขอตัวกับดินแดนของประเทศผู้รับคำขอมิได้ต่อเนื่องกัน ซึ่งจะทำการ ส่งผู้ร้าย ข้าม แดนได้ก็แต่โดย ส่งผ่านประเทศกลาง (transit) เช่นนี้ ประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งสองนั้นจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้อย่างไร ? เพื่อตอบปัญหานี้จำต้องคิดว่าถ้าประเทศกลางไม่อนุญาตแล้วก็จะไม่สามารถ ส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนกันได้ โดยติดขัดเนื่องจากที่ตั้งของภูมิประเทศ และผู้กระทำผิดก็จะไม่ได้รับอาชญา ฉะนั้นจึงควรยอมรับ ช่วงส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กัน เว้นแต่ประเทศผู้ถือหลักไม่ส่งคนสัญชาติตนจะไม่ยอมรับช่วงส่งคนสัญชาติตนต่อไปก็ได้ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศเบลเยี่ยมกับ ประเทศ บุลกาเรีย ค.ศ. ๑๙๐๘ มีข้อความยอมรับช่วงส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้ สัญญาระหว่างเบลเยี่ยม กับ อิตาลี ค.ศ. ๑๘๖๙ ระหว่าง ฝรั่งเศส กับ สวิสส์ ค.ศ. ๒๘๙๖ ฯลฯ ก็มีข้อความดังกล่าวแล้วเช่นกัน

ช. บุคคลผู้หลบหนีนั้นอาจจะถูกขอข้ามแดน จาก ๒ ประเทศในคราวเดียวกันก็ได้ คือถูกขอจากประเทศที่ เป็น เจ้าของสังกัดโดยที่หลักกฎหมายประเทศ นั้น อนุญาตให้ พิจารณา คดีได้ และถูกขอจากประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นในดินแดนนั้น ควรจะส่งผู้หลบหนีข้ามแดนให้แก่ประเทศใด ? ในสัญญาบางประเทศ ก็

ว่า ให้ส่งมอบแก่ประเทศที่จำเลยมีชาติกำเนิด (สัญญาระหว่างรุสเซียกับอิตาเลีย ค.ศ. ๑๘๗๐) วิธีนี้ไม่ใช่ เป็น วิธีที่ดี เพราะว่าความผิดย่อมผูกพันอยู่กับประเทศ ที่ได้เกิดการกระทำ ผิด มาก กว่าจะผูกพันกับประเทศ ต้นสังกัดของผู้ กระทำผิด ควร ส่ง ตัวให้ แก่ประเทศที่เกิดการกระทำผิดจะถูกต้องกว่า วิธีนี้ได้ ใช้ ใน สัญญาระหว่างเบลเยี่ยมกับเนเดรลันด ค. ศ. ๑๘๗๗ นิติบัณฑิตบางท่านก็เสนอว่าควรให้ประเทศผู้ รับคำขอมีสิทธิเลือกได้ ระหว่างประเทศผู้ ขอตัวทั้งสองนั้นว่า ควรจะส่งให้กับประเทศใด บางท่านก็ยืนยันว่า ถ้าบุคคลคนเดียว ถูก ประเทศหลาย ประเทศ ขอ ตัว คราวเดียวกัน ต้องมอบให้แก่ประเทศ ผู้ ทำ คำขอก่อน สภาแห่งกฎหมายระหว่างประเทศในคราวประชุมที่อ๊อกซฟอรดปี ค.ศ. ๑๘๘๐ ได้ตกลงแนะนำดังนี้ "ข้อ ๙ ถ้ามีคำขอให้ส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน หลายแห่งสำหรับความผิดอันเดียวกันแล้ว ควรมอบ ตัว ผู้ร้ายให้ แก่ประเทศซึ่งเป็นที่เกิดแห่งความผิดนั้น ข้อ ๑๐ ถ้าบุคคลคนเดียวมีหลายประเทศขอตัวเนื่องด้วยความผิดต่างกัน ประเทศผู้ รับคำขอควรถือเกณฑ์ส่งให้แก่ประเทศที่ความผิดมี ลักษณะร้ายแรง กว่า" กฎเกณฑ์ในเรื่องนี้ จะถือกันเคร่งครัดตายตัวไม่ได้ บางทีก็เป็นการยากที่จะวินิจฉัยว่าความผิดอย่างใด ร้ายแรงกว่า กัน ใน กรณีเช่นนี้ควรส่งให้ประเทศที่มีคำขอก่อน

สำหรับ ประเทศสยามใน สัญญา ส่ง ผู้ ร้ายข้ามแดน กับ อังกฤษ

ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๑๒ มีความว่า "ถ้าคนร้ายนั้นหลายประเทศด้วยกันร้องขอให้ส่งตัวตามสัญญานี้แล้ว จะต้อง ส่ง คน ร้าย นั้นให้ แก่ประเทศที่ได้ร้องขอก่อนประเทศอื่น" ใน สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระวางกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกาข้อ ๗ มี ความ ว่า "ถ้าแม้ผู้ร้ายหลบหนีที่ประเทศทำสัญญานี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียก ร้องขอตัวอยู่ มี ประเทศใด ๆ เรียกร้องขอตัวตาม บท สัญญา อยู่ ด้วย เหมือน กัน เพื่อจะเอาตัวไปชำระโทษอาชญาซึ่งได้กระทำผิดภายในเขตต์ อำนาจศาลของตนไซร้ ให้ส่งผู้ร้ายเช่นว่านี้แก่ประเทศที่ส่งคำขอ มา ถึงเป็นรายแรก"

ซ. ถ้าบุคคลคนผู้ถูกขอตัวข้ามแดนเป็นผู้มีคดีถูกฟ้องร้องหรือกำลังรับโทษอยู่ในประเทศผู้รับคำขอสำหรับความผิดอื่นก็ เป็น การยุติธรรมที่จะส่งผู้ ร้ายข้ามแดนให้ต่อเมื่อศาลแห่งประเทศผู้รับ คำขอได้ดำเนินการพิจารณาไปให้เสร็จสิ้นก่อน แต่ ควรสังเกตว่าผู้หลบหนีได้ถูกศาล แห่ง ประเทศผู้ รับคำ ขอ ตัด สิน ลงโทษ แล้วหรือคดีเพียงอยู่ใน ระหว่างศาล พิจารณา ถ้าศาลได้ ตัด สิน ลงโทษแล้วและโทษที่จำเลย จะต้องรับนั้นมีกำหนดเวลา นาน ประเทศต่าง ๆ ก็ มัก ยอม ส่งตัว ผู้ ร้าย ข้าม แดน ไป ก่อน ชั่ว คราว เพื่อให้ประเทศผู้ ขอนำตัวไปพิจารณาชำระในประเทศนั้น และรับโทษตามคำตัดสิน เสร็จแล้ว จึงส่ง ตัวคืน กลับมาให้ แก่ ประเทศผู้ รับคำขอใหม่อีกเพื่อรับโทษสำหรับความผิดที่ได้ทำไว้ ในประเทศนี้ ถ้า

โทษที่จะต้องรับใน ประเทศที่รับคำขอ มีกำหนดเวลาสั้นแล้วก็จะส่งข้ามแดนกันต่อเมื่อได้พ้นโทษแล้ว (คดีส่างนวน จังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๗๓) ถ้าเพียงผู้หลบหนีมีคดีอยู่ในระหว่างพิจารณา ก็ไม่จำต้อง รีบส่งตัว ข้ามแดน ต้องให้ ศาลดำเนิน การ พิจารณา ต่อไปจนเสร็จ ในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่าง ๆ ก็มักมีความกล่าวไว้ในเรื่องนี้ด้วย สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๖กล่าวว่า " ถ้าแม้ผู้ร้ายหลบหนีที่พึงเรียกร้องให้ ส่ง ตัวได้ ตามบท สัญญานี้ กำลังต้อง ฟ้องความ อยู่ หรือปล่อยให้ประกันตัวอยู่ หรือ อยู่ในความคุมขัง เนื่องด้วยโทษอาชญาหรือละเมิดที่ได้ กระทำผิดใน ประเทศซึ่งไปหาที่ พำนักอาศัยอยู่ นั้นหรือได้พิจารณาเป็นสัตย์แล้วว่าได้กระทำผิดเช่นนั้นจริงก็ดี พึงประวิงการส่งตัวผู้ นั้นข้ามแดนได้ จนกว่าการดำเนินคดีเช่นว่านั้นจะได้เสร็จสิ้นลงแล้ว กับทั้งจะได้ปล่อยตัวผู้ นั้นสู่ เสรีภาพด้วยแล้วตามทางการ ยุตติธรรม อันสมควร." สัญญาระหว่าง กรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๔ วรรค ๒ มีความว่า " ถ้าคนที่รัฐบาลสยามร้องขอก็ดี หรือคนที่รัฐบาลอังกฤษร้องขอก็ดี เป็นคนที่กำลังต้องไต่สวนด้วยโทษอย่างใด ๆ ในเมืองอังกฤษก็ดี การที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันนั้นจะต้องงดรอไว้จนกว่าจนกว่าจะได้พิจารณาและลงโทษเสร็จ แล้วจึงจะส่งซึ่งกันและกัน"

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้มีคดีเรื่องหนึ่ง รัฐบาลสหรัฐมลายู

ขอให้รัฐบาลสยามส่งคนมลายูบังคับอังกฤษข้ามแดน แต่จำเลยมีคดีต้องหาทางสยามอยู่ด้วยซึ่งศาลพิพากษาให้จำคุก ๗ ปี ปรากฏว่าคดีที่จำเลยต้องหาทางฝ่ายอังกฤษเป็นเรื่องฆ่าคนตาย ส่วนทางฝ่ายสยามเป็นเรื่องชิงทรัพย์ ซึ่งฝ่ายอังกฤษเห็นว่าไม่ร้ายแรงเท่ากับคดีทางฝ่ายอังกฤษ ถ้าจะรอคอยอยู่จนจำเลยพ้นโทษทางฝ่ายสยามเสียก่อนแล้วก็จะช้านานเกินไป เกรงว่าพะยานในคดีทางฝ่ายอังกฤษจะแยกย้ายกันไปเสีย จะเป็นการลำบากแก่การพิจารณาคดีภายหลัง จึงขอให้รัฐบาลสยามส่งตัวจำเลยไปให้ฝ่ายอังกฤษก่อน ถ้าศาลตัดสินยกฟ้องเขาจะส่งตัวกลับคืนมาให้ฝ่ายสยาม แต่ถ้าศาลตัดสินลงโทษและจำเลยพ้นโทษแล้วจะส่งจำเลยกลับมาให้รับโทษทางฝ่ายสยามอีกต่อไป รัฐบาลสยามได้ยินยอมทำความตกลงกับอังกฤษว่า ต่างฝ่ายต่างจะปฏิบัติตอบแทนกันในกรณีเช่นนี้ คือ ถ้าหากว่ามีเรื่องเช่นเดียวกันเกิดขึ้นในสยามและหลบหนีไปในเขตต์อังกฤษแล้ว ฝ่ายอังกฤษก็จะผ่อนผันส่งผู้ร้ายมาชำระในศาลไทยอย่างเดียวกัน (คดีตาฮีบินยูโซฟ บังคับอังกฤษ จังหวัดนราธิวาส, พ.ศ. ๒๔๖๕, คดีหะปาดีโน บังคับสยาม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๔๖๘, คดีนายงาวุนกิน จังหวัดตะกั่วป่า พ.ศ. ๒๔๗๑. คดีโต๊ะบาดีกา จังหวัดยะลา พ.ศ. ๒๔๗๓) ดังนี้เป็นอันว่าระหว่างรัฐบาลสยามกับอังกฤษได้มีการตกลงเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปพลางหรือชั่วคราวไว้แล้ว แต่ถ้าคดีที่จำเลยต้อง

หาอยู่ทางฝ่ายหนึ่งศาลยังมิได้พิจารณาชำระให้เสร็จสิ้น ก็จำเป็นต้องรอการส่งข้ามแดนไว้จนกว่าศาลจะตัดสินเสียก่อนและถ้าจำเลยจะต้องรับโทษตามคำพิพากษาของศาลภายในเวลาอันสั้นก็ให้รับโทษเสียก่อนด้วย (คดีชิดละ จังหวัดตาก พ.ศ. ๒๔๗๒)

14/06/2565

ตอนที่ ๓

ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

ก. ความผิดต่อประชาชน— กล่าวตามหลักโดยแท้แล้ว ความผิดอาชญาทุกชะนิดควรเป็นเหตุให้ส่งผู้ร้าย ข้าม แดนได้ แต่ในทางปฏิบัติการหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะว่าการ กระทำผิด บาง อย่าง ซึ่งกฎหมายอาชญาประเทศหนึ่ง ถือ ว่า เป็น ความ ผิด มีโทษ อีกประเทศหนึ่งถือว่าไม่เป็นความผิด และอีกประการหนึ่ง ความผิดบางอย่างไม่สู้ สลักสำคัญนัก เช่น ความ ผิด ลหุโทษ เป็น ต้น ย่อมไม่คุ้มกับค่าย่งยากในการทำพิธีส่งข้ามแดน ตามปกติประเทศต่าง ๆ พยายาม ที่จะกำหนดการกระทำทุก ๆ อย่างซึ่งจะ เป็น เหตุให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้นั้นไว้ ในกฎหมายและสัญญาที่ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยมากมักเป็นประเภทความผิดอาชญาที่ ร้ายแรงกว่าจะได้บรรลุถึงความคิดอันนี้ได้ ใช้เวลาอยู่ นาน เดิม ๆ มานั้นจะมีการส่งผู้ ร้ายข้ามแดนกันก็แต่ในประเภท ความ ผิดอาชญา อย่างอุกฉกรรจ์จริง ๆ เช่นฆ่าคนตาย วางยาพิษ วางเพลิง ฯ ล ฯ เดี๋ยวนี้ในสัญญาต่าง ๆ ส่วนมากย่อมกล่าวถึงประเภทความผิด ที่สำคัญ ๆ ไว้ทั้งหมด โดยมากมันเป็นประเภทความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป บรรดาประเทศที่ใช้กฎหมายส่งผู้ ร้ายข้ามแดนก็กำหนดประเภทความผิดที่จะส่งข้ามแดนได้ ให้ มี ลักษณะ ความ สำคัญ พอ

สมควร เช่น เดียว กัน ในพระราช บัญญัติ ส่ง ผู้ ร้าย ข้าม แดน พ.ศ.๒๔๗๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ในการทำสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน บางประเทศได้คำนึงถึงระยะทางระหว่างประเทศคู่สัญญา ด้วย ว่า อยู่ใกล้ ไกล กัน เพียงใด เพื่อพิจารณากำหนดประเภทความผิดที่จะส่งผู้ร้ายแก่กันได้ ประเทศที่มีชายแดน ต่อ เนื่อง กัน การ คมนาคม ถึง กัน ย่อม สดวกศีลธรรมแห่งประเทศทั้งสองก็สนิทสนมกลมเกลียว กัน มาก ค่าใช้จ่ายในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ไม่ มาก นัก ฉะนั้น จึง เป็น ของธรรมดาที่จะขยายประเภทความผิดสำหรับที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันได้ให้กว้างขวางขึ้นกว่าปกติ เช่น สัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับจีน ค.ศ. ๑๘๘๖ ข้อ ๑๗ และฉะบับ ค.ศ.๑๙๑๕ ข้อ ๔ ใน สัญญา กล่าวถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างอินเดียของฝรั่งเศส กับ อินเดีย ของอังกฤษปี ค.ศ. ๑๙๑๕ ข้อ ๙ นั้น ถึงกับสัญญาว่าต้องส่งผู้ร้าย แก่กันสำหรับการกระทำทุกอย่างที่เป็นผิดต่อกฎหมาย อาชญาไม่ ว่า จะสลักสำคัญเพียงใดหรือไม่ แม้จะเป็นความ ผิดลหุโทษ แท้ ๆ ก็ตาม ในกติกา ปราบ ผู้ ร้าย ชาย แดน ระหว่าง สยาม กับ ฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๒ ข้อ ๔ ใช้ วิธี กำหนด อย่าง กว้าง ๆ ว่า ความ ผิด ตามประมวลกฎหมายอาชญา

การแสดงรายการประเภทความผิดไว้ในสัญญานั้นไม่ ถือ กัน ว่า

เป็นการจำกัดตายตัว ประเทศคู่สัญญาอาจยอมส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันสำหรับความผิดอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ก็ได้ แล้วแต่ประเทศนั้น ๆ จะพิจารณาเห็นสมควร ขอให้สังเกตว่าในสัญญาของประเทศต่าง ๆ หลายประเทศมักจะกล่าวไว้ในทำนองอนุญาตให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันได้สำหรับความผิดนอกจากที่ได้ระบุไว้ในสัญญา เช่นในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๒ วรรคสุดท้าย มีความว่า ถ้าโทษอย่างอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ถ้ามีความอยู่ในกฎหมายซึ่งใช้อยู่ทั้งสองฝ่ายว่าจะส่งผู้ร้ายให้กันได้นั้น ก็ต้องสุดแล้วแต่ประเทศซึ่งรับคำขอให้ส่งนั้นจะเห็นสมควรว่าจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ต่อกันหรือไม่

แต่ในประเทศที่มีกฎหมายพิเศษกำหนดประเภทความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ รัฐบาลหรือศาลของประเทศนั้นก็ไม่อาจจะขยายความออกไปให้ใช้ถึงความผิดอื่นซึ่งมิได้กำหนดไว้ ประเทศที่มีกฎหมายเช่นนี้ก็คือ ประเทศอังกฤษ, ประเทศเบลเยียม, ประเทศฮอลันดา, สำหรับประเทศสยามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ กำหนดไว้กว้าง ๆ ว่า ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ข. <u>ความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง</u> – นอกจากความผิดต่อประชาชนซึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลธรรมดาแล้ว ยังมีความ

ผิดอีกชะนิดหนึ่งซึ่งเป็นการกระทำต่อแผ่นดิน, ต่อประเทศ ความผิดชะนิดนี้เรียกว่า ความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง ความผิดชะนิดนี้ไม่ใช่หมายความเพียงการกระทำที่ประทุษฐร้าย ต่อ ความปลอดภัยในประเทศเท่านั้น กล่าวคือ การกระทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทำลายหรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาล, เพื่อทำลายหรือเปลี่ยนแปลงระเบียบการและ วิธี ดำเนิน การ แห่ง อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ (ตามรัฐธรรมนูญ) เพื่อ ประทุษฐร้ายต่อสิทธิในการเมืองของประชาชน นอกจากนี้ยังกินความตลอดถึงการกระทำที่กระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยภายนอกประเทศ ด้วย เช่น ความ เป็น เอกราชของประเทศ, การ รวม เป็น อันหนึ่ง อันเดียว แห่งดินแดนของประเทศ, การติดต่อกับประเทศอื่น แต่ที่จะถือว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองได้ จะต้อง ถือว่า ประเทศ อยู่ ในฐานะเป็นอำนาจของประชาชน ทั้งหลาย ถูก ประทุษฐร้ายใน ทาง ผลประโยชน์การเมือง (Intérêt politique) ไม่ใช่ในทางทรัพย์สินหรือมฤดกอย่างเอกชนธรรมดา

การส่งผู้ ร้ายข้ามแดนจะนำมาใช้สำหรับความ ผิด อัน มี ลักษณะในทางการเมืองอย่างเดียวกับความ ผิด อาชญา ทั้งหลาย อัน เป็น การละเมิดต่อ ประชาชนได้ หรือไม่? ผู้ เขียน ตำรา ต่าง ๆ ทั้งใน ทางกฎหมายอาชญาและในทางกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองต่างได้ มีความเห็นโต้แย้งกันเป็นหนักหนา ความเห็นเหล่านั้นพอ

จะจัดแบ่งแยกออกได้เป็น ๓ จำพวกดังต่อไปนี้

จำพวกที่ ๑ กล่าวว่าบรรดาความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองนั้นไม่ควรเป็นข้อยกเว้นที่จะไม่ส่งข้ามแดน เพราะว่าความผิดนั้นย่อมมีลักษณะร้ายแรงในตัวไม่น้อยกว่าความ ผิด อาชญา อื่น ๆ เป็นความผิดที่ไม่ใช่กระทำต่อเอกชนธรรมดา แต่กระทำต่อประเทศโดยตรง ความผิดชะนิดนี้เสียอีกอาจยัง ผล ร้ายให้ เกิด ขึ้น อย่างใหญ่หลวงยิ่งกว่าความผิดธรรมดา เช่น อาจเป็นต้นเหตุให้เกิดการล่มจมแก่ประเทศใดประเทศหนึ่งก็ได้ เป็นมูลเกิดการปฏิวัติซึ่งอาจทำให้เสียชีวิตมนุษย์นับด้วยจำนวนพัน ๆ ก็ได้ ทั้งเป็นโอกาสให้ฝูงชนทุจจริตลอบทำการฆาตกรรมกันเป็นส่วนบุคคลด้วย ความผิดชะนิดนี้อาจเป็นผลร้ายแก่ประเทศ ซึ่งผู้ ร้ายหลบ หนี อยู่ มาก กว่าความผิดชะนิดอื่น เพราะการมีผู้ร้ายการเมืองอยู่ในดินแดนของประเทศหนึ่ง ๆ นั้นอาจเป็นสูญกลางดำเนินการ คิด การ ทุจจริต ต่อประเทศนั้นเองในเมื่อเขาไม่พอใจอะไรขึ้นมาก็ได้

จำพวก ที่ ๒ เห็น ว่าไม่ ควร ยอมให้ มี การ ส่ง ผู้ ร้าย ข้าม แดนสำหรับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองด้วยว่าใน การ กระทำ ที่เป็นผิดต่อประชาชนนั้น เห็นได้ ชัดว่า เป็นความผิดแน่นอน, โต้แย้งไม่ได้เลย ใคร ๆ ก็ยอมรับรองทั้งนั้น แต่หาเป็นเช่นนี้ ไม่ สำหรับ ความ ผิด อัน มี ลักษณะใน ทาง การ เมือง การกระทำชะนิดนี้จะเป็นผิดหรือไม่ ย่อม แล้ว แต่ เหตุการ, ท้องที่

และชะนิดของการปกครองแห่งประเทศที่เกิดความผิดนั้น บุคคลที่ประเทศหนึ่งลงโทษฐานกระทำผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองนั้น บางทีในประเทศอื่นอาจจะเห็นว่า เป็นวีระบุรุษผู้เสียสละเพื่ออิสสรภาพก็ได้ ในเรื่องชะนิดประโยชน์ของประเทศต่าง ๆ ย่อมไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพียงพอที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ยิ่งกว่านั้นเสียอีกยังถือกันว่าถ้ามีการส่งผู้ร้ายการเมือง แท้ ๆ ข้ามแดนแล้ว ก็เท่ากับว่าประเทศผู้รับคำขอนั้นยื่นมือเข้าเกี่ยวข้องด้วยกับกิจการโดยฉะเพาะของประเทศผู้ขอตัว ในที่สุดยังกล่าวเพิ่มเติมว่าในคดีการเมืองนั้น ศาลแห่งประเทศที่ถูกประทุษฐร้าย อาจไม่เป็นกลางเพียงพอ น่าเป็นที่วิตกว่าประเทศนั้นซึ่งเป็นทั้งผู้พิพากษาและคู่ความในคราวเดียวกันจะตัดสินด้วยใจเคียดแค้นมากกว่าด้วยความยุติธรรม ความคิดเห็นของจำพวกนี้นับว่ามีพวกสนับสนุนมากที่สุด

จำพวกที่ ๓ เห็นแตกต่างไปกว่า ๒ จำพวกแรก คือ อ้างว่าการที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่นั้น ไม่ใช่หลักที่ควรวางไว้เป็นเกณฑ์ แต่ควรวินิจฉัยแล้วแต่กรณีว่า ระเบียบการปกครองของประเทศนั้น ๆ จะแตกต่างกันหรือไม่ เช่น จะต้องปฏิเสธไม่ยอมส่งข้ามแดนสำหรับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองในเมื่อลักษณะแห่งความผิดนั้นไม่เป็นความผิดต่อลัทธิการปกครองซึ่งใช้อยู่ในทั้งสองประเทศ แต่ในกรณีอื่น ๆ แล้วก็ต้องส่งข้ามแดนให้

แก่กัน ความคิดนี้มีพวกเห็นพ้องด้วยน้อยกว่าจำพวก อื่น ๆ

แม้ปัญหาในหลักการอันนี้จะได้ เป็นที่โต้ เถียง กัน มา มาก มาย หลายจำพวกก็ดี แต่ในทางปฏิบัติการที่ประเทศต่าง ๆ ยึดถือในปัจจุบันนี้ย่อมลงรอยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว คือ

ในการออกกฎหมายก็ดี และทำสัญญาก็ดี ให้ ถือ หลักว่า การส่งผู้ ร้ายข้ามแดนจะนำมาใช้แก่ความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองไม่ได้ แท้จริงในสมัยโบราณก่อนศตวรรษแห่งคฤสตศักราชที่ ๑๙ นั้น ความผิดอัน มี ลักษณะใน ทาง การเมือง เป็น ความผิดประเภทเดียวเท่านั้นที่ประเทศทั้งหลายสัญญาว่า จะ ส่ง ข้ามแดนให้แก่กัน เหตุผลก็คือ กษัตริย์ในสมัยนั้นเอาใจใส่ต่อความปลอดภัยของพระองค์และของราชบัลลังก์มาก กว่า ที่ จะ เอาใจใส่ถึง ทาง การยุติธรรม เช่น สัญญา ระหว่าง อังกฤษ กับ ฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๓๐๓ ระหว่างอังกฤษกับดันมารค ค.ศ. ๑๖๖๑ ดูเหมือนประเทศฝรั่งเศสจะเป็นประเทศแรกที่นำหลักการไม่ส่งคนทำ ผิด อัน มี ลักษณะใน ทาง การเมืองข้ามแดนนี้มาใช้ ในสัญญาต่าง ๆ จนกลายเป็นหลัก การในกฎหมายระหว่างประเทศขึ้น จนบัดนี้สัญญาที่ทุก ๆ ประเทศ ทำขึ้นทั้งในยุโรปและอเมริกาก็ใช้หลักเดียวกัน นี้ แล้ว เช่น สัญญาระหว่างอเมริกากับ ฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๔๓, อเมริกา กับ อังกฤษ ค.ศ. ๑๘๙๐, ฯ ล ฯ รวมทั้งอเมริกากับสยาม พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๓ ซึ่งมีความว่า "บทสัญญานี้จะไม่ก้าวท้าวไป ถึงการ เรียก ร้อง ขอ ตัวผู้ ร้าย ข้าม

แดนซึ่งได้กระทำผิดโทษอาชญาหรือโทษละเมิดใด ๆ อันมีลักษณะเป็นโทษฐานการเมือง..." ในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๕ ก็มีความว่า "ถ้าผู้ร้ายที่หนีมายังประเทศใด ประเทศนั้นเห็นว่าโทษที่ขอให้ส่งตัวไปชำระนั้นเป็นโทษมีลักษณะผิดต่ออำนาจของบ้านเมืองก็ดี หรือว่าผู้ร้ายนั้นนำพะยานพิสูจน์ให้เห็นว่า การที่ขอให้ส่งตัวกลับไป เป็นการเพื่อจะชำระและลงโทษอันมีลักษณะผิดต่ออำนาจของบ้านเมืองแล้ว ก็ไม่ต้องส่งผู้ร้ายคนนั้นให้แก่กัน" ในกติกาปราบผู้ร้ายชายแดนระหว่างสยามกับฝรั่งเศสข้อ ๔ ก็ยกเว้นผู้กระทำผิดการเมืองเช่นเดียวกัน

ส่วนกฎหมายพิเศษที่ออกใช้ในประเทศต่าง ๆ ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นเล่า ก็มีบัญญัติทำนองเดียวกันคือ ยกเว้นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง ไม่เข้าอยู่ในประเภทที่จะส่งข้ามแดนได้ ประเทศที่มีกฎหมายบัญญัติเช่นนี้ คือ เบลเยียม คานาดา อังกฤษ ญี่ปุ่น สวิสสฯลฯ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ ของประเทศสยามก็มีความบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ อนุมาตรา (๓) ว่า "ศาลจะต้องเป็นที่พอใจว่าความผิดนั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และไม่ใช่ความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง"

ในเมื่อสิทธิหรือประโยชน์ที่ถูกละเมิดนั้น มีลักษณะในทางการ

เมืองอย่างเดียวก็เรียกได้ว่า เป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองโดยแท้ แต่มักมีปัญหายุ่งยากกว่านี้ บางเรื่องในคดีเดียวกัน ความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองนั้น มีความผิดประเภทอื่นเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วย คือ เป็นทั้งความผิดทางการเมืองและความผิดต่อสิทธิประชาชนรวมกัน หรือเป็นความผิดต่อสิทธิประชาชนแต่มีการกระทำอันมีลักษณะในทางการเมืองเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วย ตัวอย่างในข้อแรก เช่นการทำร้ายหรือฆ่าผู้เป็นประมุขของชาติ เพื่อโค่นล้มรัฐบาล หรือฆ่าทำร้ายเอกชนเนื่องจากความเคียดแค้นในทางการเมืองเป็นต้น ตัวอย่างในข้อที่ ๒ เช่น การปล้น ชิงทรัพย์ห้างร้าน หรือทำลายบ้านเรือนในระหว่างที่มีการปฏิวัติ หรือ การ ลักเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าบุคคลคนใดคนหนึ่งทำการส่งข่าว ลับ แก่ข้าศึก ในกรณีความผิดรวมหรือเกี่ยวเนื่องเช่นนี้ ควรจะพิจารณาปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างไร มีทางที่จะวินิจฉัยได้หลายวิธี

ค. <u>ความผิดที่เกี่ยวเนื่อง</u> ความผิดเหล่านี้ย่อมแยกการกระทำออกได้เป็น ๒ ส่วน ๆ หนึ่งกระทำในทางการเมือง อีกส่วนหนึ่งกระทำในทางสิทธิประชาชนมีความเกี่ยวเนื่องรวมเป็นความอันเดียวกัน ความเกี่ยวเนื่องอันนี้ควรจะให้ เกิดผล แก่ การ กระทำผิด ต่อสิทธิประชาชนให้กลายเป็นมีลักษณะในทางการเมืองจนถึงกับได้รับความยกเว้นจากการ ส่ง ข้ามแดน ด้วยหรือไม่ ความ ตก ลง ของประเทศต่าง ๆ สัญญากันว่าเป็นเช่นนั้น หนังสือสัญญาส่วนมาก

กล่าวไว้ว่าจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันในเมื่อข้อหาเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง หรือเป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดในทางการเมือง บางทีก็กล่าวไว้ว่าผู้ร้ายที่ส่งข้ามแดนไปนั้นจะถูกฟ้องร้อง หรือลงโทษสำหรับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองที่ได้กระทำไว้ก่อนมีการส่งข้ามแดนไม่ได้ แม้สำหรับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดเช่นนั้นก็ไม่ได้ด้วย ความข้างต้นนี้มีกล่าวในสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยทั่วไป หนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๖ มีความว่า "ผู้ร้ายที่ส่งให้ไปแล้วนั้น ห้ามไม่ให้ประเทศที่รับตัวไปนั้นเอาไปกักขังหรือเอาไปชำระโทษอย่างอื่น ๆ นอกจากโทษที่ร้องขอรับตัวไปจนกว่าจะได้ปล่อยตัวหรือให้โอกาสแก่คนที่รับตัวไปนั้น เพื่อกลับไปยังประเทศที่ส่งตัวให้นั้นได้แล้ว จึงจะชำระโทษคดีอื่น ๆ ได้"

กฎหมายพิเศษของหลายประเทศก็ได้ยกเว้นไม่ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน สำหรับความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง เช่น กฎหมายประเทศอาเยนไตน ค.ศ. ๑๘๘๕ ประมวลอาชญาอิตาเลียนมาตรา ๙ เป็นต้น พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๗ ยอมให้จำเลยอ้างพะยานข้อต่อสู้และศาลอุทธรณ์มีอำนาจตรวจพิจารณาพะยานหลักฐานและวินิจฉัยคำโต้เถียงในข้อที่ความผิดนั้นมีลักษณะในทางการ

14/2/2556

เมืองหรือว่าการ ที่ขอให้ ส่งข้ามแดนนั้นแท้ จริงเป็นไปเพื่อ ประสงค์จะเอาตัวจำเลยไป ลงโทษสำหรับความผิด อย่างอื่น อันมี ลักษณะในทางการเมือง

หลักที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ประเทศ ต่าง ๆ นิยมใช้ กันเสมอไปหรือ ? ตอบได้ว่า ไม่เสมอไป เพราะการที่จะเพ่งต่อหลัก ที่ ว่าไม่ส่งข้ามแดนสำหรับความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองนั้น มักจะได้รับผลเป็นแบบอย่าง ที่ไม่ดี ต่างจึงคิดหาทางตกลงกันเป็นอย่างอื่นอีกหลายวิธี เช่น

(๑) ให้แยกการกระทำออก เป็น ๒ ตอน และให้ พิจารณา ส่งข้ามแดน ฉะเพาะการกระทำที่มีความผิดต่อสิทธิประชาชน วิธีนี้ไม่สดวกในข้อที่จะวินิจฉัยคดีความผิดธรรมดาซึ่งทำ เพื่อ การเมืองนั้นโดยไม่คำนึงถึงลักษณะการเมืองเสียเลย

(๒) ให้ พิจารณาดูว่าความผิดอย่างไหนสำคัญ ร้ายแรง กว่า กัน ถ้าความผิดในทางการเมืองร้ายแรงกว่าก็ไม่ ส่งข้ามแดน ถ้า ความผิดธรรมดาร้ายแรงกว่าก็ส่งข้ามแดนให้ วิธี นี้ ก็ไม่ ยุติธรรมนัก เพราะว่าอะไรจะยากเท่ากับการที่วินิจฉัยว่าการกระทำสอง ตอน แห่งความผิด อันเดียวกันนั้น ตอนไหนจะสำคัญร้ายแรงกว่ากัน

(๓) ดู เจตนา ของ การ กระ ทำ คือ ถ้า กระทำ ผิด แล้ว อ้างลักษณะการเมืองขึ้นบังหน้าให้ส่งข้ามแดนได้ แต่ ถ้า เห็น ชัด ว่าการกระทำมุ่งต่อความสำเร็จใน การเมืองโดย แท้ ก็ไม่ ส่ง ข้าม แดน

วิธีนี้ฟังดูคร่าว ๆ ก็มีเหตุผลดี แต่เวลา ปฏิบัติจริง ย่อมเกิดความยากแก่การพิจารณาอย่างยิ่ง

(๔) ความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำในทางการเมืองนั้นควรจะพ้นจากการส่งข้ามแดนต่อเมื่อเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขบถและเป็นผลโดยตรงของการขบถ วิธีนี้นิติบัณฑิตบางท่านคัดค้านว่า ไม่ยุติธรรม เพราะว่าทำไมจึงจะยกเว้นโทษให้ฉะเพาะใน เรื่องการขบถเท่านั้น ความจริงยังมีความผิดอันมีลักษณะการเมืองอีกนอกจากการขบถ

(๕) นิติสภาบางแห่งก็แนะนำว่า ความ ผิด อาชญาธรรมดา (ฆ่าคนตาย, วางเพลิง, ลักทรัพย์ ฯ ล ฯ) ไม่ ควรได้รับความยกเว้นจากการส่งข้ามแดน เพราะเหตุอย่างเดียวที่ว่ากระทำด้วยความมุ่งหมายในทางการเมือง ควรได้รับความยกเว้นต่อเมื่อเป็นกรณีที่กระทำในระหว่างมีการขบถ, ขัดขืนอำนาจหรือ การจลาจลภายใน เหตุที่ยกเว้นเพราะถือ ว่า เป็น ธรรมเนียม อัน หนึ่ง ที่ใน การสงครามได้ยกเว้นความผิดเหล่านี้ให้แล้ว วิธีนี้ก็ยังมีข้อตำหนิอีกอย่างเดียวกับวิธีที่ (๔) ที่ยกเว้นฉะเพาะ การขบถ เพราะว่ามิได้คำนึงถึงการอื่น ๆ เช่นในขั้นเตรียมการเป็นต้น ทั้งสิทธิและ หน้าที่ของผู้ ทำสงครามก็ยังไม่มีกฎเกณฑ์ แน่นอน เพียง พอ ที่ จะ นำ มาเทียบเคียงใช้ ได้

(๖) สภาแห่งกฎหมายระหว่างประเทศใน คราวประชุมที่เยเนวา

24/08/2565

ปี ค.ศ. ๑๘๙๒ ได้เล็งเห็นข้อยุ่งยากเหล่านี้ จึงแนะนำวางหลักทั่วไปไว้ว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นไม่ควรใช้สำหรับความผิดที่รวมหรือเกี่ยวเนื่องกับความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง ยกเว้นแต่การกระทำนั้นเป็นกรณีที่ประทุษร้ายต่อชีวิตหรือทรัพย์สมบัติที่มีลักษณะร้ายแรงในทางศีลธรรมและในทางสิทธิประชาชนหรือเป็นการกระทำที่ทารุณร้ายกาจต่อมนุสส์ชาติ ถึงกระนั้นบุคคลที่ส่งข้ามแดนไปในกรณีเช่นนี้ จะต้องถูกชำระพิจารณาฉะเพาะการกระทำผิดที่ละเมิดต่อสิทธิประชาชน ไม่ให้นำไปชำระในความผิดการเมือง

ในปี ค.ศ. ๑๘๕๔ ได้มีคดีเรื่องหนึ่งเกิดในประเทศฝรั่งเศส มีผู้ร้ายวางลูกระเบิดบนทางรถไฟสายเหนือ ทำลายขบวนรถที่พระเจ้านโปเลียนที่ ๓ ประทับอยู่ พระเจ้าเอมเปอรเรอรได้รอดจากภยันตรายอย่างน่ามหัศจรรย์ใจ ผู้ร้ายคนหนึ่งชื่อ จิ๊กแกง ได้หลบหนีเข้าไปในประเทศเบลเยี่ยม รัฐบาลฝรั่งเศสได้ขอให้รัฐบาลเบลเยี่ยมจับกุมส่งข้ามแดน ในประเทศเบลเยี่ยมได้มีความเห็นแตกต่างกัน ศาลอาชญาในกรุงบรุ๊กเซลและศาลฎีกามีความเห็นว่าเป็นคำขอที่เกี่ยวกับความผิดต่อสิทธิประชาชน ควรส่งข้ามแดน แต่ราชสำนักเบลเยี่ยมเห็นว่าเป็นเรื่องความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง ไม่ควรส่งข้ามแดน เสียงของประชาชนในเบลเยี่ยมก็คัดค้านอย่างแรงว่า ไม่ให้ส่งนายจิ๊กแกงข้ามแดน

รัฐบาลฝรั่งเศส เมื่อเห็นความยุ่งยากใจของ รัฐบาลเบลเยี่ยม จึงยอมถอนคำขอข้ามแดน เรื่อง ก็หาได้ สิ้นสุดลงไม่ การโต้เถียงในเบลเยี่ยมได้ ถึงกับนำเข้าเสนอรัฐสภา ในที่สุดรัฐสภาได้ลงมติให้แก้ ไขกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ ร้ายข้ามแดน โดยเติมข้อความลงว่า การประทุษฐร้ายต่อผู้ เป็นประมุขของรัฐบาลต่างประเทศหรือต่อสมาชิก แห่งตระกูลของผู้ เป็นประมุข . . . ไม่ ให้ ถือว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง หรือความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเมือง ในเมื่อการประทุษฐร้ายนั้นเป็นการทำให้ตายจะเป็นโดยวิธีฆ่าด้วยอาวุธหรือวางยาพิษก็ตาม ในโอกาสที่ประเทศเบลเยี่ยมแก้กฎหมายนี้ รัฐบาลฝรั่งเศสจึงทำอนุสัญญากับรัฐบาลเบลเยี่ยมเพิ่มความที่กล่าวในกฎหมายเบลเยี่ยมนั้นให้ปรากฏขึ้น ตั้งแต่นั้นมา สัญญาของ ประเทศต่าง ๆ ก็หันเข้า ถือหลักของ เบลเยี่ยม เกือบทั้งหมด หนังสือสัญญาส่ง ผู้ ร้ายข้ามแดน ระหว่าง กรุงสยาม กับสหปาลีรัฐอเมริกาข้อ ๓ มีความว่าดังนี้ "บทสัญญานี้จะไม่ก้าวท้าวไปถึงการเรียกร้องขอตัว ผู้ ร้ายข้ามแดน ซึ่งได้ กระทำผิดโทษอาชญาหรือโทษละเมิดใด ๆ อันมีลักษณะเป็นโทษฐานการเมือง กับทั้งจะไม่ก้าวท้าวไป ถึงกิจการ อันกระทำ เกี่ยวเนื่อง กับโทษ อาชญาหรือโทษละเมิดนั้นด้วย และบุคคลผู้ ใดที่ประเทศทำสัญญาใหญ่นี้แต่ละฝ่ายนำส่งตัวให้หรือรับส่งตัวมาด้วยอำนาจสัญญานี้ไซร้ ห้ามมิให้เอาไปชำระ หรือลงโทษเนื่องด้วยการกระทำผิดโทษ อาชญาหรือ

โทษละเมิดฐานการเมืองนั้นเลย ถ้าแม้โทษละเมิดที่ต้องหานั้นมีโทษฆ่าคนตายโดยเจตนาร้าย หรือโทษลอบฆ่าคนตาย หรือโทษวางยาพิษจะเป็นการสำเร็จผลหรือเพียงแต่พยายามกระทำก็ดี อย่างใดอย่างหนึ่งนี้รวมอยู่ด้วยแล้ว ความเป็นจริงที่ว่าโทษละเมิดนั้นได้กระทำไป หรือได้ พยายาม กระทำ เพื่อประทุษฐร้าย ต่อชนมะชีพของพระราชาธิบดี หรือผู้เป็นประธานของต่างประเทศ หรือเพื่อประทุษฐร้าย ต่อชนมะชีพของสมาชิกแห่งวงศกุลนั้นผู้ใดผู้หนึ่งก็ดี ทั้งนี้ไม่ให้ถือว่าเป็นการเพียงพอที่จะสนับสนุนพิสูจน์ให้เห็นว่าโทษอาชญา หรือโทษ ละเมิด เช่นว่านั้น มีลักษณะ เป็นโทษ ฐานการเมือง หรือว่า กิจการเช่นว่านั้น เป็นการเกี่ยวเนื่อง กับโทษอาชญา หรือโทษละเมิด ซึ่งมีลักษณะเป็นโทษฐานการเมืองนั้นเลย"

ในเมื่อปลายรอบศตวรรษที่แล้วมานี้ เป็นที่สังเกตกันว่าในหลายประเทศมีสมาคมทุจริตตั้งขึ้นเป็นอันมาก เช่น สมาคมพวกอานาคิสต, นิฮิลิสต, แตโรริสต, ซึ่งเป็นสมาคมที่ใช้วิธีการขู่เข็ญประทุษฐร้ายและใช้เครื่องมือที่อันตรายที่สุด เพื่อทำการเผยแผ่ลัทธิทำลายอำนาจปกครองประเทศต่าง ๆ ดังนี้ จึงเกิด มีความผิดต่อบุคคลและแก่ทรัพย์สินขึ้นใหม่อีกประเภทหนึ่ง ความผิดประเภทนี้ ไม่ใช่ แต่เพียง ประทุษฐร้ายต่อ รัฐบาลใด รัฐบาลหนึ่งโดย เจาะจง แต่เป็นการประทุษฐร้ายต่อระเบียบการปกครองทุกอย่าง ดังนี้จะถือกันว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองหรือไม่ มีความ

เห็นส่วนมากว่าไม่ควรถือเป็นความผิดอัน มีลักษณะในทางการเมือง ซึ่งจะได้รับความ ยกเว้น จากการ ส่ง ข้ามแดน เพราะ เป็นการประทุษร้ายต่อมูลรากแห่งอารยธรรมของมนุสส์ มิได้มุ่งหมายร้ายต่อระเบียบการปกครองของรัฐบาลหนึ่งรัฐบาลใดแห่งเดียว ในปี ค.ศ.๑๘๙๓ และ ค.ศ.๑๘๙๔ ประเทศอังกฤษได้ส่งผู้ร้ายสองคนให้ประเทศฝรั่งเศส โดยต้องหาว่าเป็นอานารคิสตฺ ฆ่าคนในปารีศ ในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ รัฐบาลเยอรมัน ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกันได้ ส่งตัวผู้ร้ายชื่อ บอลครีนี ให้แก่รัฐบาลอิตาเลีย โดยต้องหาว่ามีส่วนอยู่ในการกระทำ ของพวกอานารคิสตฺ ที่เมืองมีลัง คือ ได้ใช้ลูกระเบิดเป็นเหตุให้ คนตาย ๓๐ คน และบาดเจ็บ ๘๐ คน ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๘๑ ในหลายประเทศ ได้ ออก กฎหมาย จำกัด ลัทธิอานารคิสตฺ เช่น ประเทศอังกฤษ, เยอรมัน, ฝรั่งเศส, สเปญ, สวิสส เป็นต้น

ความผิดประเภทนี้ อีกอย่างหนึ่งที่นิยมนับถือกันว่าควรส่งข้ามแดนได้ คือ ความผิดฐานโจรสลัด โจรสลัดนั้นคือ พวกที่เข้ามาทำการจับกุมเรือ หรือสินค้าต่าง ๆ ในทะเลโดยมิได้รับอนุญาต จากรัฐบาลประเทศใดประเทศหนึ่ง เป็นความผิดต่อกฎหมายระวางประเทศ ซึ่งศาลทุก ๆ ประเทศมีอำนาจชำระได้ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนบางประเทศได้ยอมให้ส่งข้ามแดนกัน เช่นสัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับอังกฤษปี ค.ศ. ๑๘๗๖ ระหว่างฝรั่งเศสกับสหปาลีรัฐ

อเมริกา ค.ศ. ๑๙๐๙ สัญญาระหว่างสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๒ และ สัญญา ระหว่าง กรุง สยาม กับ สหปาลีรัฐ อเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๒ กำหนดโทษ โจร สลัด ตาม กฎหมาย ระหว่างประเทศ ว่า เป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันได้

เป็น หน้าที่ ของ ประเทศ ผู้ ขอตัว ผู้ร้าย ข้ามแดน หรือของประเทศ ผู้รับคำ ขอจะเป็น ผู้ วินิจฉัยว่า ความผิด ที่ต้องหานั้นมีลักษณะในทางการเมือง หรือเป็น ความผิด ต่อสิทธิ ประชาชน ? กฎหมาย ระหว่างประเทศถือว่า ไม่ว่าจะ เป็นเรื่อง ความผิด อันมีลักษณะในทางการเมือง หรือเป็นความผิดที่เกี่ยวเนื่องอย่างใด ๆ เป็นอิสสรสิทธิ์ของประเทศผู้รับคำขอที่จะเป็นผู้วินิจฉัย หลักนี้ปรากฏชัดในสัญญาระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๗๖ และสัญญาอื่น ๆ อีกหลายประเทศ ในกฎหมายอังกฤษฉะบับวันที่ ๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๗๐ ก็บัญญัติความเช่นกล่าวมานี้ กฎหมายสวิสสลงวันที่ ๒๒ มกราคม ค.ศ. ๑๘๙๒ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้อยู่ในอำนาจศาล ของประเทศที่จะเป็น ผู้ วินิจฉัยว่า ควรจะส่งผู้ ร้ายข้ามแดนหรือไม่ พระราชบัญญัติส่งผู้ ร้ายข้ามแดนของกรุงสยาม พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๓ และ ๑๗ ก็บัญญัติให้ศาล เป็น ผู้ มี อำนาจในการนี้

ฆ. ความผิดต่อกฎหมายพิเศษ เช่นในการล่าสัตว์, หาปลา, หาของป่า, ความผิดต่อรายได้ของรัฐบาล ความผิดอาชญาซึ่งมีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้หรือเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อวิธีการพิเศษใน

ทางการปกครอง เช่น การล่าสัตว์, หาปลา, หาของป่า เหล่านี้ไม่นับกันว่าเป็นเรื่องซึ่งจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กัน เพราะถือว่าเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องฉะเพาะประเทศหนึ่ง ๆ เท่านั้น ประเทศที่มีชายแดนติดต่อกันมักจะทำข้อตกลงกันเป็นพิเศษเพื่อช่วยกันปราบปราม เช่น สยามกับฝรั่งเศสได้ทำร่างข้อตกลงว่าด้วยการตั้งและการปฏิบัติของตำรวจน้ำฝรั่งเศส สยาม ณแม่น้ำโขง ข้อ ๑๗ ว่าความผิดต่อข้อบังคับพิเศษของประเทศใดประเทศหนึ่งในบรรดาสองประเทศนี้ที่เกี่ยวกับการค้าการขนส่ง และการยึดอาวุธยุทธภัณฑ์หรือฝิ่น กับทั้งความผิดต่อระเบียบการศุลกากรที่ผู้ต้องหาได้กระทำขึ้นและที่ตำรวจน้ำได้ตรวจพบไม่ว่า ณ จุดแห่งใดของแม่น้ำและในเรือเล็กใหญ่ลำใดลำหนึ่งนั้น จะต้องอยู่ในอำนาจศาลของประเทศที่ถูกฝ่าฝืนบังคับนั้น โดยฉะเพาะความผิดเช่นว่านี้จะต้องโอนไปอยู่ในอำนาจศาลของประเทศที่เกี่ยวข้องในตำบลที่อยู่ใกล้ที่สุดกับจุดแม่น้ำที่ได้ตรวจพบ การกระทำผิดนั้นเหมือนหนึ่งว่าเป็นความผิดที่คนสังกัดของประเทศนั้นได้กระทำผิดขึ้นในอาณาเขตต์ของประเทศนั้นเอง

นอกจากนี้ ประเทศต่าง ๆ ยังยอมรับกันว่าจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่กันสำหรับความผิดอันมีลักษณะเป็นรายได้ของรัฐบาล (ดูกฎหมายสวิสส์ปี ค.ศ. ๑๘๙๒ มาตรา ๑๑) รัฐบาลสยามเคยปฏิเสธไม่ส่งคนบังคับฝรั่งเศสข้ามแดนให้แก่รัฐบาลอินโดจีนเพราะเป็นผู้

ต้องหาในฐานลักเล่น การพะนันซึ่งมิได้เป็นความผิดในประมวล กฎหมายอาชญาดังที่ตกลงกันไว้ (คดีนายมี จังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๔๗๕)

ง. ความผิดต่อการพิมพ์ มีบางประเทศ เช่น เบรซิล (กฎหมายปี ค.ศ. ๑๙๑๑) และประเทศสวิเด็น (กฎหมายปี ค.ศ. ๑๙๑๓, ถือว่าความผิดต่อการพิมพ์นั้นเทียบเป็นความผิด อันมีลักษณในทางการเมืองฉะนั้นไม่ส่งข้ามแดน ความคิดอันนี้ไม่เป็นที่นิยมของหลายประเทศ เป็นความคิดที่ไม่ได้พิจารณาหน้าที่อันแท้จริงของหนังสือพิมพ์โดยละเอียดบริบูรณ์ ความผิดต่อการพิมพ์นั้นไม่ใช่จะมี ลักษณะในทาง การเมืองเสีย ทุกอย่าง อาจมีบางเรื่องที่ผู้ประพันธ์ทำความผิดโดยตรงต่อสิทธิของประชาชน เช่น การหมิ่นประมาททำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง, การยุยงให้ทำความผิดฐานฆ่าคนตาย, ยุยงให้ทำลายสาธารณสมบัติหรือทรัพย์ของบุคคล หรือบทประพันธ์ที่ขัดต่อศีลธรรมอันดี ฯ ล ฯ ควรได้รับความยกเว้นในการส่งข้ามแดน ต่อเมื่อกิจการนั้นมีลักษณะใน ทาง การเมือง จริง ๆ

จ. ความผิดต่อสาสนา กล่าวโดยกว้าง ๆ ทั่วไป คือ ความผิดที่ละเมิดต่อสิทธิในการเลือกถือสาสนานั้น การปฏิบัติในบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศส, เบรซิล, โซเวียตรัซเซีย ถือว่าเป็นความผิดที่ได้รับความยกเว้นจากการส่งข้ามแดน แต่มักจะไม่เป็นเรื่องที่กล่าว

กันไว้ในหนังสือสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน อันที่จริงความผิดประเภทนี้ ก็เช่นเดียวกับ ความผิด ต่อการฟิมพ์อาจ มี ลักษณะในทางการเมืองได้ ฉะเพาะในบางกรณี เช่น ผิดต่อกฎหมายที่ ห้ามมิให้ทำพิธี ศาสนาอย่างใด อย่างหนึ่ง หรือ สอน ศาสนา ลัทธิใด ลัทธิหนึ่ง ดังนี้เป็นต้นก็ควรได้รับการยกเว้นจากการส่งข้ามแดน.

ฉ. <u>ความผิดต่อการทหาร</u> การ หนีทหารใน ทุกวันนี้ไม่นับกันแล้วว่าเป็น การกระทำที่จะเป็นเหตุให้ ส่ง ข้ามแดน กันได้ เพราะถือกันว่า แม้จะมีโทษกำหนดกันไว้หนักหนาเพียงใดก็ตาม ก็ไม่มีลักษณะร้ายแรงเท่าความผิด ต่อ สิทธิ ประชาชน และทั้งไม่เกี่ยวข้องกับประเทศผู้ รับคำขอ ประเทศ สยาม กับ ประเทศอินโดจีนฝรั่งเศสเคยทำความตกลงกันยอมส่งคนหนีทหารให้แก่กัน มา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๑ (คดีนายเฮ้า. นายโสม. จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๔๖๑ คดีนายเชียงหล้า จังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๔๖๑ คดีนายฮะ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๔๖๓) แต่ความตกลงนี้ได้ยกเลิกเสียแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ (คดี พล ทหารโปร่ง จังหวัด อุดร พ.ศ. ๒๔๗๔) ยังเหลือสัญญาระหว่างประเทศน้อย ฉะบับที่สุด ที่ตกลงกันยอมส่งคนหนีการ ทหารบกให้ แก่ กัน (คือ มี แต่ สัญญาระหว่างประเทศเบรซิล กับ อีแกวเตอรฺ ค.ศ. ๑๘๕๓ และระหว่างประเทศกรีกกับ เตอรฺกี ค.ศ. ๑๘๕๕ เท่านั้น) แต่โดยมาก ยังมีการ

ส่งข้ามแดนแก่กันในส่วนที่เกี่ยวแก่ ทหารเรือ (ลูกเรือ) ที่ หลบหนีจากเรือรบหรือเรือค้าขาย เพราะถือกันว่า เกี่ยวกับประโยชน์ของการเดินเรือ การหลบหนีของลูกเรืออาจยังความไม่ ปลอดภัยให้แก่เรือได้ เหตุผลอันนี้เองที่เป็นข้ออธิบายว่าการจับลูกเรือ ส่งให้แก่กันจึงมักกล่าวไว้ ในข้อตกลงและสัญญาระหว่างประเทศต่างๆ ว่าด้วยการค้าขายและเดินเรือ (ดูหนังสือสัญญา ทาง พระราชไมตรีและการค้าขายและการเดินเรือระหว่างสยามกับฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๗ ข้อ ๒๓, ประกาศขยายใช้ข้อความในพระราชบัญญัติป้องกัน ลูกเรือหลบหนีจากหน้าที่ในเรือค้าขาย พ.ศ. ๒๔๖๕ นั้น แก่เรือ ค้าขาย ของอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๖ และหนังสือสัญญาว่าด้วยการเดินเรือ และ ค้าขายระหว่างสยามกับอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๘ ข้อ ๒๙)

อย่างไรก็ดี ในเวลาสงครามนั้น ประเทศที่เป็นสัมพันธมิตรกันย่อมตกลงกันได้ใน เรื่อง ส่ง ผู้ หนีการทหารบกและเรือให้แก่กันดังที่ได้ปฏิบัติกันมาในคราวมหาสงครามที่แล้วนี้

ในเวลาปกตินั้น บางประเทศอาจจะมีกฎหมายของตน อนุญาตให้ ส่งตัวผู้ หลบหนีการทหารข้ามแดนได้ แต่ถ้าเกิดสงครามขึ้นจะต้อง ระวัง ว่า ถ้า ประเทศใด ส่ง คน หนี ทหารให้แก่ ประเทศ ผู้ ทำสงครามฝ่ายหนึ่งแล้ว ไม่ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับ ประเทศ ผู้ ทำสงครามอีกฝ่ายหนึ่ง ก็เป็นการผิดต่อ หน้าที่ ของ ประเทศ ผู้ กลางในกรณีเช่นนี้ แม้สัญญาระหว่างประเทศที่จะมีข้อ ตกลงส่งคน หนี

565

ทหารให้แก่กัน ก็หมดความจำเป็นต้องปฏิบัติตามสัญญานั้น

ความผิดต่อการทหารชะนิดอื่น ๆ นอกจากการหนีทหาร เช่น การขัดขืน อำนาจ ผู้ บังคับ บัญชา, การ ทรยศ ขาย ชาติ หรือ การจาระบุรุษเหล่านี้ ก็เป็นเรื่องที่ไม่ส่งข้ามแดนแก่กัน ย่อมเป็นที่เข้าใจกันอยู่ว่าในกรณีที่ทหารทำผิดต่อสิทธิ ประชาชน ธรรมดานั้นจะไม่เป็นเหตุให้ ได้รับความยกเว้นการส่งข้ามแดนได้ หลักการในเรื่องความผิดร่วมหรือเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมืองนั้น ต้องนำมาใช้ ในความผิดต่อการทหารด้วย เช่น จำเลยต้องหาในเรื่องความผิดต่อสิทธิประชาชนและความผิดต่อการทหาร อาจจะตกลงกันว่าให้ส่งข้ามแดนได้ โดย มี ข้อไขว่า จำเลย นั้น จะได้ รับ การพิจารณาชำระโทษฉะเพาะในความผิดต่อสิทธิประชาชน ถ้า เป็นกรณีที่ความผิดเกี่ยวเนื่องกันแยกไม่ได้ ต้องยกเว้นไม่ส่งข้ามแดน เช่น มักมีเรื่องการหนีทหารประกอบด้วยการลักพา เครื่อง แต่ง กายและอาวุธหลบหนีมาด้วย ประเทศที่ผู้ หลบหนีมาอาศัย อยู่ ย่อมคืนวัตถุเหล่านั้นให้แก่ประเทศผู้ เป็นเจ้าของ

ช. การสมรู้ ด้วยผู้ กระทำผิดและพยายามกระทำความ ผิด ถ้าบุคคลหลายคนทำความผิดอันเดียวกันก็เป็นที่เข้าใจได้ง่ายว่า จะต้องส่งข้ามแดนทุกคนไป แต่ถ้าในความผิดอันนั้นแยกได้เป็น ตัวการและผู้ สมรู้ จะวินิจฉัยอย่างไร สำหรับผู้ มีความผิด เพียง ผู้ สมรู้ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่าง ประเทศ ต่าง ๆ โดย มาก ตกลง กัน

เพื่อประโยชน์แห่งความ ยุติธรรมให้ ส่ง ตัวผู้ สม รู้ ข้ามแดน อย่างเดียวกับตัวการผู้ กระทำผิดโดยมีข้อไขว่า ใน เมื่อ กฎหมาย แห่งประเทศผู้ รับคำขอมีบทลงโทษผู้ สมรู้ ด้วย สัญญาส่งผู้ ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษ ร.ศ ๑๒๙ ข้อ ๒ ตอนท้าย กล่าว ว่า การส่ง ผู้ ร้ายข้ามแดนกันนั้น ถ้ากฎหมายทั้งสองฝ่ายว่า ผู้ สมรู้ ร่วมคิดมีความผิดควรลงโทษด้วยแล้ว ก็จะส่ง ผู้ สมรู้ ร่วม คิดให้ซึ่งกันและกันด้วยเหมือนกัน สัญญาส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน ระหว่างกรุงสยามกับ สหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๒ (๒๔) กล่าวว่า การส่งตัวผู้ ร้ายข้ามแดนนั้นจะต้องส่งตัวผู้ ที่เข้ามีส่วนในการ กระทำผิดโทษอาชญาใด ๆ ดังกล่าวไว้ข้างต้นนั้นฐานเป็นลูก มือ ผู้ ช่วย แต่ก่อนหรือภายหลังซึ่งได้กระทำผิด นั้น ด้วย ถ้า หาก ตาม กฎหมายของประเทศทำสัญญาใหญ่นี้ทั้งสองฝ่ายการเข้ามีส่วนเช่น ว่านี้ จะต้องระวางโทษจำคุกด้วย

การพยายามกระทำความผิดนั้นก็เช่นเดียวกัน โดยมากสัญญาต่าง ๆ ย่อมกล่าวไว้ว่า การพยายามทำความ ผิด ก็ เป็น เหตุให้ ส่งข้ามแดนกันได้ แต่ถ้าไม่มีข้อความ กล่าวไว้ ใน สัญญา การพยายามกระทำความผิดประเภทที่ส่งข้ามแดนกันได้นั้น ก็ควรส่งข้ามแดนแก่กันด้วย เพราะ ว่า ผู้ พยายาม นั้น ย่อม มี ความ ผิดอยู่แล้ว หาก มี เหตุ อัน พ้น วิสัย ของ มันจะ ป้อง กันได้ มาขัดขวางมิให้กระทำลงได้ แต่ใน กรณีเช่นนี้ก็มีเงื่อนไขว่า การ

พยายามนั้นต้องมีบทกฎหมายอาชญาทั้งสองประเทศบัญญัติว่า เป็นความผิดด้วย

ซ. การกระทำที่กฎหมายของประเทศผู้ขอ และประเทศผู้รับคำขอบัญญัติว่าจะต้องถูกลงอาชญา ที่จะเกิดการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้นั้น จำเป็นต้องให้การกระทำที่ต้องหานั้นมีกฎหมายของประเทศผู้ขอตัวบัญญัติว่า จะต้องถูกลงอาชญา เพราะว่าการส่งข้ามแดนย่อมมุ่งหมายเพื่อบังคับตามกฎหมายอาชญาของประเทศผู้ขอ ถ้าเป็นการกระทำที่กฎหมายประเทศนั้นไม่ลงโทษหรือไม่ถือเป็นผิดแล้ว ก็เป็นเรื่องที่ไม่ส่งข้ามแดนกัน แต่จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องให้การกระทำนั้นมีกฎหมายของประเทศผู้รับคำขอบัญญัติว่าจะต้องถูกลงอาชญาด้วย? ตอบว่าจำเป็นเช่นนั้น แต่ไม่เสมอไป เช่น ได้ทำสัญญาตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นดังสัญญาระหว่างสยามกับอเมริกาในข้อ ๒ ที่กำหนดประเภทโทษต่าง ๆ ที่จะส่งข้ามแดนกันได้นั้น โทษมีภรรยาพร้อมกันสองคนก็ส่งข้ามแดนได้, หรืออาจมีการกระทำบางอย่างที่ประเทศหนึ่งถืออยู่เหมือนกันว่าผิดต่อศีลธรรมอันดี แต่มิได้มีกฎหมายบัญญัติไว้ เพราะเป็นการกระทำซึ่งไม่อาจเกิดขึ้นได้ในประเทศของตน เช่น การทำลายรางรถไฟหรือสายโทรเลข, โทรศัพท์ ความผิดฐานโจรสลัด ในประเทศที่ไม่มีรถไฟ, ไม่มีโทรเลขโทรศัพท์ หรือไม่มีอาณาเขตต์ติดต่อกับทะเลสักด้านเดียวดังนี้ เป็นต้น ก็ดูกระไรอยู่ที่ในประเทศนั้นจะปฏิเสธ

ไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน สำหรับการกระทำเหล่านั้น เพราะเหตุที่ในประเทศตนไม่ลงอาชญา ได้กล่าวแล้วว่า เพื่อจะให้มีการส่งข้ามแดนกันได้ จำเป็นต้องให้การกระทำนั้น มีกฎหมายของประเทศทั้งสองที่เกี่ยวข้องบัญญัติว่าจะต้องถูกลงอาชญา แต่ก็ไม่จำเป็นที่อาชญา ที่กฎหมาย ของประเทศ ผู้ขอกำหนด นั้นจะ ต้อง เป็น สถานเดียวและหนักเบาอย่างเดียวกับอาชญา ที่กฎหมายของประเทศผู้รับคำขอกำหนดไว้.

ณ. <u>คดีที่ประเทศผู้รับคำขอได้ฟ้องร้องหรือได้ชำระแล้ว</u> โดยทั่วไปถือกันว่า จะมีการส่งข้ามแดนกันไม่ได้สำหรับคดีที่ในประเทศผู้รับ คำ ขอได้ ฟ้องร้องหรือชำระแล้ว สัญญา ระหว่าง กรุง สยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๔ กล่าวว่า ถ้าคนที่รัฐบาลสยามร้องขอก็ดี หรือคนที่รัฐบาลอังกฤษร้องขอก็ดี เป็นคน ที่ได้ ชำระ และปล่อยให้พ้นโทษไปแล้ว หรือได้ลงโทษไป แล้ว หรือ ว่ายังกำลังชำระอยู่ ด้วยโทษที่ร้องขอกันนั้น ในเมืองอังกฤษก็ดี หรือกำลังชำระอยู่ในกรุงสยามก็ดี ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยลำดับที่กล่าวมานี้แล้ว ไม่ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ ซึ่งกันและกัน พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๕ บัญญัติว่า เมื่อมีการร้องขอให้ส่งบุคคลใดข้ามแดน ถ้าปรากฏว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งศาลของประเทศใดได้ พิจารณา และพิพากษาให้ปล่อยหรือ

ได้รับโทษในความผิดที่ร้องขอให้ส่งข้ามแดนแล้ว ท่านว่าจะไม่ส่งตัวบุคคลนั้นให้ไป

ญ. คดีที่เกิดก่อนหรือหลังสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน ตามความเห็นของประเทศอังกฤษ, เบลเยี่ยม, ฝรั่งเศส, สวิสส์, อาเยนไตน และประเทศในอเมริกาเหนือนั้น ข้อตกลงส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องมีผลบังคับใช้แก่ความผิดที่กระทำไว้ก่อนใช้ข้อตกลงนั้นด้วย นอกจากจะกล่าวไว้โดยฉะเพาะเป็นอย่างอื่น สภากฎหมายระหว่างประเทศก็ได้แนะนำว่า กฎหมายก็ดี สัญญาก็ดี ที่ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น ให้มีผลบังคับใช้แก่คดีที่เกิดก่อนประกาศใช้กฎหมายหรือสัญญานั้นด้วย ตามหลักที่ว่ากฎหมายอาชญาไม่มีผลย้อนหลังจะลงอาชญาแก่การกระทำที่เกิดก่อนกฎหมายไม่ได้นั้น หลักนี้จะใช้กับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่ได้ เพราะถือว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่ใช่เป็นโทษอาชญา นอกจากนี้ยังถือว่า ผู้ทำผิดแล้วหลบหนีนั้นไม่มีทางได้รับสิทธิรับความยกเว้นจากการที่จะต้องถูกนำตัวขึ้นชำระความผิดได้เลย.

ด. คดีขาดอายุความ บางคราวความผิดที่ผู้ร้ายหลบหนีต้องหานั้น เนื่องแต่เวลาที่ล่วงแล้วไปอาจเป็นเหตุให้คดีขาดอายุความได้เช่นนี้ ปัญหาเรื่องคดีขาดอายุความอาจเป็นเหตุขัดขวางแก่การส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่ กรณีอาจเป็นได้ ๓ อย่าง ดังนี้

(๑) คดีขาดอายุความตามกฎหมาย ของประเทศที่ขอตัว ตามธรรมดา ปัญหา เรื่องอายุความนั้น ควร เป็น หน้าที่ ของศาล ที่ จะพิจารณาชำระคดี คือศาลแห่งท้องที่ที่เกิดเหตุเป็นผู้วินิจฉัย ไม่ใช่หน้าที่ศาลแห่งประเทศที่รับคำขอ ถึงกะนั้นสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนบางฉะบับ ยังกำหนดให้ ประเทศผู้ รับคำขอ วินิจฉัยได้ เช่น สัญญา ส่งผู้ ร้ายข้ามแดน ในระหว่างกรุงสยาม กับสหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ มีบทบัญญัติเจาะจงไว้ ในข้อ ๕ ว่า ห้ามมิให้ส่งตัวผู้ ร้าย หลบหนีตามบทสัญญานี้ ถ้าหากว่า เนื่องแต่ เวลาล่วงแล้วไป หรือเนื่องแต่เหตุชอบด้วยกฎหมายอย่างอื่นก็ดี ตามกฎหมายแห่งถิ่นที่เป็นเขตต์อำนาจศาลซึ่งได้กระทำผิดโทษอาชญานั้น ผู้ ร้ายที่ว่านั้นจะได้ รับความยกเว้นจากการฟ้องความหรือการลงโทษฉะเพาะโทษละเมิดที่ขอให้ส่งตัวนั้น.

(๒) คดี ขาดอายุ ความ ตาม กฎหมาย ของ ประเทศ ที่ รับคำขอ สัญญาบางประเทศ เช่น ระหว่างอังกฤษกับเซอรเวีย อังกฤษกับเยอรมัน บัญญัติ ไว้ว่าจะไม่ส่งตัวผู้ ร้ายให้แก่กัน ถ้าเนื่องแต่เวลาล่วงไปแล้ว ตามกฎหมายของประเทศที่ได้รับคำขอให้ส่งผู้ ร้ายข้ามแดน ผู้ ร้ายจะได้ รับความ ยกเว้น จากการ ถูกฟ้องร้อง ถ้าหาก ความผิด ทางอาชญา นั้นได้ กระทำ ลงในเขตต์ อำนาจ ศาล ของประเทศนั้น

2565

(๓) คดีขาดอายุความตามกฎหมายของประเทศที่ขอตัว และตามกฎหมายของประเทศที่รับคำขอด้วย มีสัญญาระหว่างประเทศบางฉบับมีบทบัญญัติทั้งสองอย่าง กล่าวคือ จะไม่ส่งตัวผู้ร้ายให้แก่กัน ถ้าเป็นคดีที่ขาดอายุความในเขตต์อำนาจศาล ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง.

นอกจากนี้ มีสัญญา หลายฉะบับ ที่ไม่ กล่าว ถึง เรื่องอำนาจ อายุความอย่างไรเลย เช่น สัญญาระหว่างสหปาลีรัฐอเมริกา กับญี่ปุ่น อังกฤษกับเบลเยี่ยม รวมทั้งสัญญาระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษก็อยู่ในจำพวกหลังนี้ เมื่อสัญญามิได้บัญญัติอย่างไรในข้อนี้แล้วก็น่าจะต้องแปลให้หมายว่า ข้อต่อสู้ในเรื่องอายุความนั้นจะพึงยกขึ้นและวินิจฉัยได้ก็แต่ในศาล ที่บุคคล ผู้นั้นถูก พิจารณาจริง ๆ เท่านั้น ไม่ใช่ยกขึ้นในการพิจารณาการส่งตัวข้ามแดน.

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๓ มีคดีเรื่องหนึ่งที่รัฐบาลพะม่าขอให้ส่งตัวคนในบังคับสยามข้ามแดน ปรากฏว่าคดีที่ต้องหานั้นขาดอายุความตามกฎหมายสยาม แม้ว่ารัฐบาลสยามกับพะม่าจะได้มีข้อตกลงกันว่าต่างถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกันในอันที่จะส่งชนชาติของตนข้ามแดนก็ดี รัฐบาลสยามได้คำนึงถึงการที่คดีขาดอายุความในประเทศสยามเป็นมูลสำคัญอยู่ และเห็นว่าไม่เป็นการถูกต้องและเที่ยงธรรมนักที่รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะ ส่ง ชนชาติ ของตนเอง

14/08/2565

ไปให้พิจารณาและลงโทษในประเทศพะม่าสำหรับความผิด ที่จะลงโทษตามกฎหมายไทยไม่ได้ เพราะขาดอายุความเสียแล้ว ด้วยเหตุนี้รัฐบาลสยามได้วินิจฉัยในชั้นที่สุดว่า ไม่ยอมส่งตัวข้ามแดนให้ (คดีอาการีด หรือกรีด หรือหนู เลขพลการ จังหวัดระนอง พ.ศ. ๒๔๗๓)

14/06/2565

ตอนที่ ๔

เจ้าหน้าที่และพิธีการ

ก. เจ้าหน้าที่ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นกิจการของกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเกิดจากอิสสรสิทธิ์ของประเทศโดยตรง การขอตัวผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี การส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ก็ดี เป็นกิจการที่จะกระทำได้แต่โดยเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการใช้อิสสรสิทธิ์ของประเทศกับประเทศอื่น ๆ รัฐบาลผู้ใช้อำนาจบริหารบัญญัติเท่านั้นจะเป็นผู้ทำการขอตัวหรือส่งตัวได้ คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นจะต้องยื่นเสนอและตอบกันโดยทางทูตของรัฐบาล การส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น ในบางกรณีอาจเป็นปัญหาที่ต้องระวังมาก เพราะเกี่ยวกับการเมืองด้วย ซึ่งเมื่อวินิจฉัยไปประการใดแล้ว อาจทำลายหรือส่งเสริมสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศได้ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๖ บัญญัติว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนย่อมเริ่มด้วยมีความร้องขอจากรัฐบาลต่างประเทศโดยทางทูตของรัฐบาลนั้นมายังรัฐบาลสยาม ให้ส่งบุคคลผู้ใดผู้หนึ่งข้ามแดน หรือถ้าไม่มีทูต ก็โดยทางเจ้าพนักงานกงสุลผู้มีหน้าที่สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๘ ข้อ ๗ กล่าวว่า การขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันนั้น จะต้องขอทางทูตของประเทศที่ทำสัญญาต่อกันและกัน สัญญาส่งผู้ร้ายข้าม

แดน ระหว่าง กรุง สยาม กับ สหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๑๑ วรรค ๒ มีความว่า คำร้องขอให้ส่งตัวผู้ ซึ่ง หลบหนี จาก ทาง การ ยุติธรรมนั้น ให้เจ้าพนักงานการทูตของประเทศทำสัญญาใหญ่นี้ แต่ละฝ่ายเป็นผู้ ทำไป ถ้า และ เจ้าพนักงาน เช่น ว่า นี้ไม่ อยู่ ใน ประเทศหรือไม่อยู่ ณสำนักงานของรัฐบาล.....จะให้ เจ้าพนักงาน การกงสุลชั้นสูงเป็นผู้ ทำไปก็ได้

ในกรณีที่คนประจำเรือรบหรือเรือค้าขายหลบหนีหน้าที่ใน อาณา เขตต์ต่างประเทศนั้น มักตกเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลเป็น ผู้ ทำคำขอร้องมายังเจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องที่ของ อีก ประเทศ หนึ่ง (ดู หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีและการค้าขายระหว่างสยามกับฝรั่ง เศส พ.ศ. ๒๔๖๗ ข้อ ๒๓ ประกาศ ขยายใช้ ข้อ ความใน พระราช บัญญัติป้องกันลูกเรือหลบหนีจากหน้าที่เรือค้าขาย พ.ศ. ๒๔๖๕ นั้น แก่เรือค้าขายของอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๖ หนังสือสัญญาการค้าขายและ การเดินเรือระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๘ ข้อ ๒๙)

ส่วนในวงเขตต์ ท้อง ที่ ชายแดน ระหว่าง สยามกับอินโดจีน นั้น ตามกติกาปราบผู้ ร้ายชายแดนระหว่างสยามกับฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๒ ข้อ ๒ ได้กำหนดเจ้าพนักงานทั้งสองฝ่ายให้ มีอำนาจ ที่ จะ พูดจา กัน โดยตรงขอให้ช่วยจับผู้ร้ายซึ่งหลบหนีข้ามแดนกันได้ เจ้าพนักงาน ที่กล่าวนี้ได้แก่ตำแหน่งชั้นผู้ว่าราชการ จังหวัด และ นาย อำเภอ ชาย แดน แต่การส่งมอบตัวผู้ร้าย นั้น เจ้าพนักงาน ชาย แดนจะ

14/06/2553

ปฏิบัติตามลำพังไม่ได้ต้องรายงานฟังคำสั่ง ของ กระทรวง มหาดไทย ก่อนเสมอ (ดูกติกาปราบผู้ร้ายชายแดนข้อ ๔ และ ๕)

ข. พิธีการในประเทศผู้ทำคำขอ เป็นหน้าที่ของรัฐบาลแห่งประเทศ ฝ่ายขอตัวผู้ร้าย ข้ามแดนที่จะต้อง มอบหลักฐาน พะยานข้อพิศูจน์ต่าง ๆ ตามความจำเป็นให้ แก่รัฐบาลแห่ง ประเทศผู้รับคำขอ เพื่อ จะสามารถ วินิจฉัยว่า สมควร จะส่ง ผู้ร้าย ข้าม แดนให้ หรือไม่ ตามธรรมดารัฐบาลผู้ ขอตัวประสงค์ได้รับมอบ ผู้ร้ายซึ่งหลบหนีเพื่อนำมาให้ศาลผู้ มีอำนาจได้ พิจารณาและชำระความผิด ฉะนั้นจำต้องหาหลักฐานที่จะแสดงว่า ๑) บุคคลที่จับกักขังไว้หรือที่ตนขอร้องขอให้จับเพื่อส่งข้ามแดนนั้นเป็นบุคคลที่ต้องหาหรือที่ได้ พิจารณาเป็นสัตย์แล้วแน่นอน ๒) สัญชาติหรือสภาพของบุคคลผู้ กระทำผิดนั้นมิได้เป็นอุปสรรคแก่การที่จะส่งข้ามแดน ๓) บุคคลที่ต้องการตัวนั้นเป็นผู้ ที่ ต้องหาหรือ ที่ พิจารณาเป็น สัตย์ ว่า กระทำ ผิด มีโทษอาชญา ๔) ลักษณะ แห่งความผิด อยู่ใน ประเภทที่ รัฐ ทั้งสอง จะส่งตัว ข้ามแดนกันได้ ๕) การขอให้จับหรือคำพิพากษา ที่ พิจารณาถึงโทษนั้นได้กระทำจากศาลผู้มีอำนาจ

๑. ตำหนิรูปพรรณ เพื่อมิให้ มีการจับผู้ ร้ายผิดตัว ประเทศผู้ขอตัวจะต้องบอกตำหนิรูปพรรณผู้ ร้ายอย่างชัดเจนแน่นอน ถ้ามีเหตุสงสัย ประเทศผู้ รับคำขออาจจะไม่ส่งตัวให้ ก็ได้

06/2555

ในการที่จะแสดงหลักฐานว่าจำเลยเป็น บุคคล ที่ ต้องการ ตัว นั้น ไม่มีกฎเกณฑ์กำหนดไว้อย่างใด ถ้าจำเลยสารภาพว่าเป็นบุคคลที่หลบหนีถูกต้องแล้ว หรือพฤติการณ์อย่างอื่นแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นคนที่ต้องการตัวแน่นอนแล้วก็ไม่มีปัญหาอันใด โดยปกติใบตำหนิรูปพรรณจำเลยหรือรูปถ่ายก็เพียงพอจะใช้พิสูจน์ได้ แต่ถ้าไม่สามารถใช้วิธีอย่างใดอย่างหนึ่งนี้และทั้งประเทศ ผู้รับคำขอยังมีความสงสัยอยู่ ประเทศผู้รับคำขอก็อาจจะขอร้องให้ ประเทศผู้ ขอตัวส่งพะยานมาดูตัวก็ได้

ในสัญญาส่งผู้ ร้ายข้ามแดนบางประเทศ ก็มี ข้อความ กล่าวไว้ ว่าต้องแจ้งตำหนิรูปพรรณจำเลยให้กันทราบ แต่ สัญญา บาง ประเทศก็มิได้กล่าวไว้ สัญญาส่งผู้ ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๓๐ ข้อ ๑๑ มีความว่า การส่งผู้ ร้ายข้ามแดนกันนี้ ยังไม่ต้องส่งให้แก่กัน เว้นไว้แต่จะมีพะยานมาแสดงให้เห็นว่าจำเลย นี้เป็นคน ๆ เดียวกันกับผู้ ที่ต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลแห่งประเทศซึ่ง ขอให้ ส่งตัวนั้น

ตามธรรมดา การแสดงตำหนิรูปพรรณย่อมปรากฏอยู่ในหมายจับซึ่งส่งไปประกอบหลักฐานการขอตัวข้ามแดน ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่เคร่งครัดในเรื่องนี้มาก ตุลาการผู้ พิพากษาคดีมักต้องการให้มีพะยานมาดูตัวจำเลยเสมอ แต่พิจารณาตามบทสัญญาระหว่างสยามกับอังกฤษแล้วจะเห็นว่า การมีพะยานดูตัวจำเป็นแต่

สำหรับกรณีที่จำเลยเป็นผู้ต้องโทษตามคำพิพากษามาแล้ว ส่วนในคดีที่จำเลยเป็นเพียงผู้ต้องหาไม่มีบทบัญญัติกล่าวเจาะจงไว้ และเคยมีตัวอย่างที่ฝ่ายอังกฤษเคยส่งตัวผู้ร้ายให้กรุงสยาม โดยฝ่ายเราแสดงรูปถ่ายจำเลยที่มีคำพะยานประกอบเท่านั้น (คดีขอตัวลำโดสินจากฮ่องกง พ.ศ ๒๔๗๖)

๒. สัญชาติ ได้กล่าวมาในตอนต้น ๆ แล้วว่า ตามปกติรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ย่อมไม่ส่งพลเมืองของตนข้ามแดนและอาจมีข้อยกเว้นต่าง ๆ ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพลเมืองของประเทศอื่น ฉะนั้น ประเทศผู้รับคำขอจำต้องวินิจฉัยในเรื่องสัญชาติของจำเลยด้วย.

ในสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ มิได้มีบทกล่าวเจาะจงให้ประเทศผู้ขอตัวจำเป็นต้องแสดงหลักฐานในเรื่องสัญชาติของผู้ร้ายที่ตนต้องการตัว แต่เป็นการชอบธรรมที่ธรรมดาของผู้ขอไม่ว่าในการใด ๆ ควรจะแสดงข้อความต่าง ๆ ซึ่งสนับสนุนคำขอของตน และเพราะเหตุที่ในสัญญามักมีบทกล่าวถึงข้อยกเว้นที่จะไม่ส่งคนสัญชาติของตน จึงควรเป็นหน้าที่ของประเทศผู้ขอตัวที่จะชี้แจงให้ประเทศผู้รับคำขอทราบถึงเรื่องสัญชาติของบุคคลที่ตนต้องการ.

อย่างไรก็ดี ถ้าประเทศผู้ขอตัวไม่สามารถจะพิศูจน์สัญชาติของบุคคลที่ตนขอข้ามแดนได้ ก็ไม่เป็นอุปสรรคที่จะส่งข้ามแดนกันได้ ถ้าประเทศผู้ขอตัวไม่ทราบสัญชาติหรือไม่สามารถแสดง

14/0

สัญชาติได้เพียงพอก็ให้แจ้งข้อความ ที่เกี่ยวกับสัญชาติ จำเลยเท่าที่ตนคิดเห็น และเป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะแสดงตนต่อเจ้าหน้าที่แห่งประเทศผู้รับคำขอว่า ตนมีสัญชาติของประเทศนั้นหรือของประเทศอื่น (ดูพระราชบัญญัติ ส่งผู้ร้าย ข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๓ และ ๑๗)

๓. พะยานหลักฐาน แห่งความผิด ที่ ต้อง หาหรือที่ พิจารณาเป็นสัตย์แล้ว ประเทศผู้ทำคำขอจะต้องแสดงหลักฐานพิสูจน์ว่าบุคคลที่ตนต้องการตัวนั้นเป็นผู้ที่ต้องหา หรือพิจารณาเป็นสัตย์ว่ากระทำผิด เรื่องเช่นนี้ ย่อมเกี่ยวกับการ ฝ่ายศาล ซึ่งโดยปกติ มีเอกสารประกอบเป็นหลักฐาน ฉะนั้นคำขอให้ส่งข้ามแดนจะต้องประกอบด้วยเอกสารหลักฐานของศาลซึ่งกล่าวมานี้.

ตามธรรมดา สัญญา ระหว่างประเทศย่อม กำหนดให้ ทราบได้ว่าจะใช้เอกสารชะนิดใดบ้าง เพื่อเป็นพะยานหลักฐานได้ ในเรื่องนี้ก็มีวิธีใช้กันอยู่ ๓ วิธี.

วิธีที่ ๑ ใช้กันอยู่ในสัญญาหลายประเทศ ต้องการเพียงหมายจับหรือเอกสารอย่างอื่น ที่เทียบได้กับหมายจับ อย่างเดียว เท่านั้นก็พอที่ จะส่งข้ามแดน กันได้ โดยไม่ ต้องการให้ แสดงเอกสารพะยานหลักฐานที่ถึงกับมีมูลพอจะนำคดีขึ้นสู่ศาลแต่อย่างใดเลย (สัญญาระหว่างเบลเยียมกับฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๗๔ ข้อ ๕)

วิธีที่ ๒ ใช้กันอยู่ในสัญญาต่าง ๆ มากเหมือนกัน คือ จะส่ง

1440072569

ข้ามแดน ได้ต่อ เมื่อ ประเทศ ผู้ ขอ ตัว ได้ แสดง เอกสาร ของ ศาล ไต่สวน ซึ่งสั่งว่าคดีมีมูลพอ ที่จะนำคดีขึ้นสู่ ศาลพิจารณาในประเทศ ที่กระทำผิดนั้นได้.

วิธีที่ ๓ ใช้ ในประเทศอังกฤษและสหปาลีรัฐอเมริกา ต้องการไม่แต่เพียงหมายจับของศาลชั้นต้นที่ ได้ ไต่สวนคดี แล้วเท่านั้น ยังต้องการให้ แสดงเอกสารพะยานหลักฐาน มีคำพะยานที่เป็น ลายลักษณอักษร หรือมาให้การด้วย ตนเอง ซึ่งจะทำให้ คดีมีมูล เพียงพอจะให้ศาลพิจารณาได้ ถ้าหากความผิดนั้นเกิดในประเทศ อังกฤษ หรือในสหปาลีรัฐอเมริกา.

สำหรับ ประเทศ สยาม ตาม พระราชบัญญัติ ส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๗ คำร้อง ขอให้ ส่ง บุคคล ข้ามแดน นั้น ต้อง มี หลักฐาน ส่ง มา ประกอบ คือ (ก) ใน กรณี ขอให้ ส่ง บุคคล ที่ได้ พิจารณาเป็นสัตย์ว่าได้กระทำความผิดมีโทษอาชญา ต้องมีสำเนา คำพิพากษาของศาลที่ได้พิจารณาคดีนั้นซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับรองโดยชอบ (ข) ในกรณีขอให้ส่งบุคคลผู้ ซึ่งต้องหา ว่า กระทำ ผิด มีโทษ อาชญา ต้องมีหมายสั่งจับของเจ้าหน้าที่ในประเทศ ที่ ร้องขอ หรือ สำเนา หมายสั่งจับนั้นซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับรองโดยชอบกับต้อง มี พะยาน หลัก ฐานเพียงพอ เช่น ที่จะสั่งขัง ผู้ ต้องหาหรือ ส่งไปให้ ศาล พิจารณา ได้ หากแต่ความผิดนั้นได้กระทำในกรุงสยาม

พะยานหลักฐานนั้นจะ เป็น พะยาน บุคคล มา เบิกความ ต่อศาล

หรือ จะเป็น ถ้อย คำพะยานที่ได้จดบันทึกส่งมา (ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้รับรองว่าถูกต้อง) ก็ได้ (มาตรา ๑๒ วรรค ๔)

ตามสัญญาส่งผู้ร้าย ข้าม แดน ระหว่าง กรุง สยาม กับ อังกฤษใน ข้อ ๗ กำหนดว่า การขอให้ส่งตัวผู้ ต้องหาว่ากระทำผิดมีโทษ นั้น จะต้องมีหมายจับของเจ้าพนักงานผู้ มีหน้าที่ในประเทศที่ต้องการ จะให้ส่งตัวคนร้าย และจะต้องมีพะยานให้พอที่จะจับได้ ตามกฎหมายที่ใช้กันอยู่ ณที่พบตัวผู้ ต้องหา ถ้าหากผู้ ต้องหาได้ กระ ทำ ความผิด ณที่นั้นด้วย

ถ้าเป็นการขอให้ส่งตัวผู้ ร้ายที่ต้องรับโทษอยู่ แล้วนั้น จะ ต้องมีสำเนาคำตัดสินของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในประเทศ ที่ร้องขอนั้น ว่าได้ พิพากษาลงโทษคนที่พิจารณาเป็นสัตย์นั้นด้วย

สัญญาส่งผู้ ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับ สหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๑๑ วรรคสุดท้าย กำหนดเอกสารที่จะต้องแสดงไว้ดั่งต่อไปนี้ "ถ้า ผู้ ร้าย หลบหนี นั้นได้ พิจารณา เป็นสัตย์แล้วว่าได้กระผิดโทษอาชญาซึ่งได้ขอตัวมาชำระนั้นไซร้ ให้นำแสดงสำเนาคำพิพากษาของศาลที่ได้ พิจารณาเป็นสัตย์แล้วเช่นนั้นอันได้ กระทำสำคัญถูกต้องแล้วฉะบับหนึ่ง แต่ถ้าผู้ หลบหนีนั้น เป็นแต่เพียงต้องหาว่าได้กระทำผิดโทษอาชญาเท่านั้นแล้วให้ นำแสดง สำเนา อันกระทำสำคัญถูกต้องแล้วแห่งหมายจับซึ่งได้ออกในประเทศที่ได้กระทำผิดโทษอาชญานั้น กับสำเนาคำให้การที่เป็นหลักให้ออกหมาย

จับนั้นพร้อมด้วยหลักพะยาน และ หลัก พิศูจน์ อย่าง อื่น ซึ่ง เห็น ว่า สมควรแก่คดี"

ในเรื่องที่เกี่ยวกับจำเลยเป็นบุคคล ที่ศาล พิจารณา เป็น สัตย์ ลงโทษแล้วนั้น ตามธรรมดามักไม่ถือว่า โทษฐาน ขัดขืน อำนาจศาลเป็นการลงโทษ คงถือผู้นั้นว่าเป็นจำเลยหรือผู้ต้องหาเท่านั้น (ดูสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับอังกฤษ ข้อ ๗ วรรค ๔)

อนึ่งใน บาง ประเทศ มี วิธี พิจารณา คดี อาชญา ที่ให้ อำนาจ ศาลพิพากษาคดีลับหลังจำเลยได้ คำพิพากษาของศาลเช่นนี้ย่อมมีผลต่างกันกับคำพิพากษาธรรมดา ประเทศที่ไม่นิยมหลักพิจารณาคดีอาชญาลับหลังจำเลย เช่น อังกฤษย่อมไม่รับรอง คำ พิพากษา เช่นนั้น คง ถือ ว่า จำเลย ที่ ถูก ลงโทษ ตาม คำ พิพากษา ลับ หลัง นั้นสำหรับในคดีข้ามแดน เป็นเพียงจำเลยผู้ต้องหาและ จัดการ ส่งข้ามแดน ดำเนินการอย่างบุคคลที่ต้องหาธรรมดา (กฎหมายส่งผู้ร้าย ข้าม แดน อังกฤษปี ค.ศ. ๑๘๗๐ มาตรา ๒๓ สัญญา ส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๗๖ ข้อ ๗)

๔) <u>ลักษณะแห่งความผิด</u> ตามหลักทั่วไปย่อมไม่ ดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดการเมืองหรือ การ ทหาร ความผิดที่จะส่งข้ามแดนกันได้ ต้อง เป็น ความ ผิด ต่อ กฎหมาย ของประเทศผู้รับคำขอ และต้องเป็นความผิดที่กำหนดไว้ใน สัญญาหรือข้อตกลงระหว่าง ประเทศ นอกจากนี้, ตามธรรมดาถ้าความ

ผิดนั้นขาดอายุความหรือได้รับความยกเว้นโทษตามกฎหมายของประเทศผู้รับคำขอ หรือถ้าความผิดมิได้เกิดขึ้นในประเทศผู้ขอก็จะไม่ส่งข้ามแดนกันด้วย ฉะนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่ประเทศผู้รับคำขอจะได้รับคำชี้แจงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ว่า (ก) ความผิดนั้นอยู่ในประเภทใด (ข) เป็นความผิดที่กฎหมายของตนลงโทษ หรือได้กำหนดไว้ ในสัญญา หรือข้อตกลงอย่างใดหรือไม่ (ค) ประเทศผู้ขอควรแจ้งข้อกฎหมายของตนที่ใช้ลงโทษการกระทำผิดอันนั้น (ฆ) และควรแจ้งให้ประเทศผู้รับคำขอทราบถึงวันและตำบลที่เกิดเหตุด้วย

ตามธรรมดาคำให้การของพะยานที่ส่งเป็นเอกสารหลักฐาน ประกอบคำขอผู้ร้ายข้ามแดนย่อมสงเคราะห์ให้สามารถวินิจฉัยลักษณะแห่งความผิดที่กล่าวมาข้างต้นนี้อยู่แล้ว อย่างไรก็ดีถ้าเกิดการบกพร่องในเรื่องเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่จะแสดงให้ประเทศผู้รับคำขอสามารถวินิจฉัยลักษณะแห่งความผิดโดยชัดแจ้งแล้ว ประเทศผู้รับคำขออาจขอร้องให้ส่งหลักฐานเพิ่มเติมซึ่งเป็นเหตุให้คดีชักช้าไปอีก และถ้าประเทศผู้รับคำขอยังไม่ได้รับความพอใจในเรื่องนี้ก็อาจปฏิเสธไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้เลย

๕. <u>คดีอยู่ในอำนาจศาลของประเทศผู้ขอ</u> ประเทศผู้รับคำขอจะส่งตัวผู้ร้ายหลบหนีข้ามแดนให้ฉะเพาะแก่ประเทศที่มีอำนาจจะพิจารณาหรือลงโทษผู้ร้ายนั้นได้ ฉะนั้นเป็นการจำเป็นที่ประเทศ

ผู้รับคำขอจะต้องได้รับเอกสารหลักฐานอันเป็นข้อพิศูจน์ว่าคำพิพากษาลงโทษจำเลยก็ดี การสั่งจับกุมผู้ต้องหาก็ดี เป็นกิจการที่มาจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ในเรื่องผู้ร้ายข้ามแดนนั้น ตามธรรมดา อำนาจศาลของประเทศหนึ่งย่อมจำกัดเพียงในวงอาณาเขตต์ของประเทศเท่านั้น ฉะนั้น การบอกให้ทราบว่าความผิดได้เกิด ณ ที่ใด ก็เพียงพอสำหรับวินิจฉัยข้อนี้แล้ว แต่ถ้าเป็นกรณีพิเศษที่กฎหมายของประเทศผู้ขอบัญญัติลงโทษการกระทำผิดนอกประเทศแล้วก็ควรจะแจ้งข้อกฎหมายที่แสดงอำนาจนั้นให้แก่ประเทศผู้รับคำขอทราบด้วย

ในเรื่องอำนาจศาลในอาณาเขตต์นี้ อาจมีปัญหายุ่งยากบ้าง เช่น ในการวินิจฉัยคำว่า อาณาเขตต์ของประเทศ เพราะตามธรรมดาคำว่าอาณาเขตต์ของประเทศในทางกฎหมายระหว่างประเทศนั้นมิได้จำกัดเพียงดินแดนที่อยู่ในขอบเขตต์ของประเทศเท่านั้น ย่อมขยายไปถึงที่แห่งอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในวงแห่งอิสสรสิทธิ์ของประเทศด้วย เช่นความผิดที่เกิดในเรือรบหรือเรือสินค้าที่อยู่ในท่าเรือหรือในน่านน้ำของประเทศ ถือว่าเป็นการกระทำผิดในประเทศ ความผิดที่เกิดบนเรือในท้องทะเลหลวงย่อมถือว่า เกิดในดินแดนประเทศเจ้าของเรือ ความผิดเกิดบนเรือในน่านน้ำต่างประเทศ ถ้าเป็นเรือรบถือว่า อยู่ในดินแดนประเทศเจ้าของเรือ ถ้าเป็นเรือค้าขาย ถือว่าอยู่ในดินแดนแห่งประเทศเจ้าของน่านน้ำ ความ

10/06/2566

ผิดที่เกิดในสถานทูต ถ้าผู้กระทำผิดมิใช่ตัวทูตหรือบริวาร ก็ย่อมอยู่ในอำนาจศาลแห่งประเทศที่สถานทูตนั้นตั้งอยู่ ถ้าผู้กระทำผิดเป็นข้าราชการของสถานทูตและทำผิดในหน้าที่ราชการ ก็อยู่ในอำนาจศาลของประเทศผู้ตั้งทูต (ฎีกาที่ ๑๐๓๕/๒๔๖๔ กรมอัยยการโจทก์ หลวงบวรวาทีจำเลย)

<u>การรับรองเอกสาร</u> เอกสารต่าง ๆ ในคดีนั้นคงใช้ตามแบบที่ใช้อยู่ในประเทศผู้ขอและใช้ภาษาของประเทศผู้ขอ วิธีการที่ส่งเอกสารหลักฐานโดยทางทูตนั้น อันที่จริงก็เท่ากับรัฐบาลแห่งประเทศผู้ขอได้รับรองเอกสารเหล่านั้นอยู่ในตัวแล้วว่า เป็นเอกสารที่ถูกต้อง ฉะนั้น ในบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศสเป็นต้น ถือว่าเอกสารที่ส่งโดยทางทูตนั้นมีการรับรองอยู่ในตัวแล้ว แต่ก็มีบางประเทศที่ทำสัญญากันให้มีการรับรองเอกสารเป็นพิเศษต่างหากอีก และบางทีก็ตกลงกันว่า ต้องให้มีคำแปลประกอบเอกสารด้วย การรับรองเอกสารต่างหากอีกนั้นโดยทั่วไปต้องการเพียงว่าให้มีหมายเหตุไว้ในเอกสารนั้นว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการผู้มีอำนาจได้ลงนามและรับรองเอกสารนั้นถูกต้องแล้ว.

ในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๑๐ วรรค ๒ มีความกล่าวว่า "หนังสือนั้น ๆ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จะต้องรับรองดังต่อไปนี้.

(๑) หมายนั้น ต้องให้ลงชื่อผู้พิพากษา หรือเจ้าพนักงานในประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง.

(๒) คำให้การ หรือคำแสดงใน สัจจาธิษฐาน หรือ สำเนาคำ ทั้งหลายนี้ ต้องให้ผู้พิพากษาหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ในประเทศอีกฝ่าย หนึ่ง นั้น รับรองว่า เป็นต้นฉะบับ คำให้การ หรือ คำแสดงในสัจจาธิษฐาน หรือว่า เป็น สำเนา อันถูกต้องกับ ต้นฉะบับ ของ คำเหล่านี้ สุดแล้วแต่ที่จะต้องการใช้.

(๓) ถ้อยคำซึ่งเป็นลายลักษณอักษรของผู้มีหน้าที่หรือหนังสือต่าง ๆ ในสำนวนความแสดงถึงการลงโทษนั้นต้องให้ผู้พิพากษาหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ของประเทศอีกฝ่ายหนึ่งนั้นรับรอง.

(๔) ในคดีทุกเรื่อง หมายก็ดี, คำให้การก็ดี, คำแสดงในสัจจาธิษฐานก็ดี, สำเนาหนังสือก็ดี, ถ้อยคำซึ่งเป็นลายลักษณอักษรของผู้มีหน้าที่หรือหนังสือต่าง ๆ ในสำนวนความก็ดี, ต้องมีพะยานสาบาล รับรองหรือ มีตรา ตำแหน่ง ของเสนาบดี กระทรวง ยุติธรรมประทับ หรือตรา ตำแหน่งเสนาบดี กระทรวง อื่นใน ประเทศ อีกฝ่ายหนึ่งประทับรับรองก็ได้ แต่ถ้ามีวิธีรับรองอย่างอื่นซึ่งกฎหมายในประเทศที่ไต่สวนคดีอยู่ในขณะนั้นอนุญาตให้ใช้ได้แล้ว จะใช้วิธีอย่างอื่นนั้นแทนวิธีที่กล่าวมาข้างต้นนี้ก็ได้.

สำหรับประเทศสหปาลีรัฐอเมริกา ตามสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับกรุงสยาม พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๑๐ และตามกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดนของอเมริกา ค.ศ. ๑๘๗๖ เอกสารหลักฐานที่จะพิศูจน์การกระทำผิดของจำเลยนั้นจะใช้ เอกสาร ที่ศาลแห่งประเทศผู้ทำคำขอ

ได้กระทำ สำคัญ ถูกต้อง แล้ว หรือสำเนา แห่งเอกสาร นั้นซึ่งได้กระทำสำคัญถูกต้องแล้วด้วยวิธีเดียวกันก็ได้ อนึ่งตามกฎหมายของอเมริกา เอกสารต่าง ๆ ในเรื่องข้ามแดนจะต้องมีใบสำคัญของทูตอเมริกา ซึ่งประจำ อยู่ใน ประเทศนั้น รับรองว่า เอกสารเหล่านั้น หรือสำเนา เหล่านั้นได้รับการ รับรอง ถูกต้อง ตามกฎหมายแห่งท้องที่นั้นแล้ว.

ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๗ หลักฐาน ที่ ส่ง ประกอบ คำขอ ให้ ส่ง บุคคล ข้ามแดน นั้น ก็ ต้อง มีเจ้าหน้าที่รับรองโดยชอบด้วย.

ค. <u>พิธีการในประเทศผู้รับคำขอ</u>

เมื่อ กระทรวงการต่างประเทศของ ประเทศหนึ่งได้ รับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน แล้ว ใครจะเป็น ผู้ วินิจฉัย คำร้องขอนั้น ? เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการจะเป็นผู้วินิจฉัย? เจ้าหน้าที่ ฝ่ายตุลาการจะเป็นเพียงผู้ ให้คำแนะนำหรือจะเป็นผู้ ออกคำสั่งเด็ดขาดผูกพันเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุระการด้วย.

วิธีปฏิบัติมีอยู่ หลายอย่างดังต่อไปนี้.

๑. <u>ตามวิธีของฝรั่งเศส</u> การพิจารณาทำกันในทางการของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุระการ กระทรวงการต่างประเทศนำส่งคำขอและหลักฐาน มา ยัง เสนาบดี กระทรวงยุติธรรม เมื่อ เสนาบดี กระทรวงยุติธรรมเห็นว่าเป็นคำขอที่ถูกต้องและมีหลักฐานบริบูรณ์แล้วก็ส่ง

เรื่องไปยังกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้สั่งจับจำเลย ถ้ามีปัญหาอย่างหนึ่งอย่างใดก็เป็นหน้าที่ของเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมกับเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศจะวินิจฉัยร่วมกัน ถ้าไม่ตกลงกันก็นำเข้าที่ประชุมเสนาบดีวินิจฉัย เมื่อจับจำเลยได้แล้วก็นำมาต่อหน้าพนักงานอัยยการท้องที่ทำการไต่สวนและให้โอกาศจำเลยต่อสู้คำร้องขอข้ามแดนได้ ยอมให้จำเลยหาพะยานหลักฐานพิสูจน์ว่า การขอข้ามแดนนั้นมิได้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย พนักงานอัยยการยื่นรายงานการไต่สวนตามลำดับชั้นไปยังเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม (อัยยการขึ้นต่อกระทรวงยุติธรรม) เสนาบดีทำความเห็นเสนอให้ประธานาธิบดีออกกฤษฎีกา (Décret) เป็นคำสั่งไปยังเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงมหาดไทย เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐบาลโดยทางทูตให้รัฐบาลผู้ขอการข้ามแดนทราบ ฝ่ายเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยก็เป็นผู้สั่งอำนวยการส่งมอบตัวกันต่อไป วิธีปฏิบัติของฝรั่งเศสนี้ ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยฉะเพาะ การส่งข้ามแดนเป็นคำสั่งของรัฐบาลซึ่งดำเนินตามทางการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุระการโดยแท้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเท่านั้น

๒. <u>ตามวิธีของอังกฤษ</u> หน้าที่ส่วนใหญ่ตกเป็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ เมื่อจับจำเลยได้แล้วก็นำตัวไปต่อหน้าศาล ศาลดำเนิน

การไต่สวน และฟังพะยาน หลักฐาน ข้อต่อสู้ ของ จำเลย ตามวิธีพิจารณาในกฎหมายอังกฤษ ประดุจว่าจำเลยนั้นกระทำความผิดในประเทศอังกฤษเอง จะมีการส่งข้ามแดนได้ต่อเมื่อศาลเป็นที่พอใจว่าคดีมีมูลพอที่จะส่งไปให้ศาลพิจารณาได้ หากความผิดนั้นได้กระทำในประเทศอังกฤษ ถ้าคดีไม่มีมูลเช่นนั้น ศาลก็สั่งปล่อยจำเลยทันที ถ้าคดีมีมูลก็สั่งให้ขังจำเลยไว้ส่งข้ามแดน คำสั่งของศาลนี้โจทก์จำเลยอาจอุทธรณ์ต่อศาลสูงได้ใน ๑๕ วัน ในที่สุดคำตัดสิน ของศาล ว่าอย่างไร ก็รายงานไป ยังเสนาบดี กระทรวง การต่างประเทศ ถ้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ มีคำสั่งให้ขังไว้ ส่งตัวข้ามแดน เสนาบดีกระทรวง การต่างประเทศไม่ จำเป็นต้องส่งตัว ข้ามแดนก็ได้ แต่ถ้า เจ้าหน้าที่ฝ่าย ตุลาการไม่ อนุญาตให้ ส่งข้าม แดนแล้ว ก็จะส่งข้ามแดน ไม่ได้ เลย คำ สั่ง การ ส่ง ข้ามแดน ต้อง ทำ เป็น ลายลักษณอักษรเรียกว่า "**Mandat**" ซึ่งเสนาบดีลงนามประทับตรา วิธีนี้อิสสรภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองเป็นอย่างดี แต่เป็นวิธีที่เปลืองเวลาสักหน่อย เพราะ ศาล ทำ การ พิจารณาโดยละเอียดว่าหลักฐานมี มูล ตาม คำ กล่าว หา ของโจทก์ หรือไม่ ในประเทศสหปาลีรัฐอเมริกา ก็กำหนดให้ เป็น หน้าที่ ของฝ่ายตุลาการเป็น ผู้ วินิจฉัยปัญหาการข้ามแดน ประเทศเบรซิลก็ให้ มีอำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการเช่นเดียวกัน

๓. <u>ตามวิธีของเบลเยี่ยมและฮอลันดา</u> ในขั้นแรกและขั้นที่สุดเหมือนวิธีของฝรั่งเศสต่างกันในขั้นกลาง คือ เมื่อจับจำเลยได้แล้วต้องนำขึ้นศาล เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น รัฐบาลไม่จำต้องปฏิบัติตามนั้น ศาลจำกัดการพิจารณาเพียงคำขอข้ามแดนนั้นถูกระเบียบหรือไม่ ไม่มีหน้าที่พิจารณาว่าจำเลยจะเป็นผู้ทำผิดจริงดังข้อหาหรือเปล่า เมื่อศาลวินิจฉัยอย่างไรก็รายงานไปยังเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมหารือกับกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อตกลงส่งจำเลยข้ามแดนก็ทำคำสั่งเนรเทศเป็นพระบรมราชโองการให้พระราชาลงพระปรมาภิธัย ในประเทศอิตาเลียก็ปฏิบัติตามวิธีเดียวกันนี้

สำหรับประเทศสยามใช้พิจารณาตามแบบของอังกฤษ คือ เมื่อรัฐบาลต่างประเทศมีคำร้องขอโดยทางทูตของรัฐบาลนั้นมายังรัฐบาลสยามแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศก็ตรวจดูว่าคำขอนั้นถูกต้องตามระเบียบวิธีการหรือยัง ถ้ายังไม่บริบูรณ์ก็ส่งคืนไปโดยทางทูตของรัฐบาลนั้นให้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน แล้วจึงจัดส่งคำร้องขอกับทั้งเอกสารต่าง ๆ นั้นไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้พนักงานอัยยการนำคดีขึ้นสู่ศาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้จับจำเลยเลยหรือจะขอให้ศาลออกหมายสั่งจับก็ได้ เมื่อจับจำเลยได้แล้ว ต้องนำตัวขึ้นสู่ศาลโดยมิชักช้าเกินจำเป็น และศาลต้องดำเนินการไต่สวนตามวิธีพิจารณาความอาชญาในกฎหมายเท่าที่สุดที่จะเป็นได้

ถ้าศาลเป็นที่พอใจว่า คดีมีพะยาน หลักฐานเพียงพอ ก็จะออกคำสั่งอนุญาตให้ขังจำเลยไว้เพื่อส่งตัวจำเลยข้ามแดนต่อไป จำเลยมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ได้ภายใน ๑๕ วัน เมื่อศาลอุทธรณ์ตัดสินแล้วเป็นอัน ถึงที่สุด ทั้งในข้อเท็จจริง แลข้อ กฎหมาย ในกรณีที่เป็นปัญหาเรื่อง ศาลไม่ได้ รับพะยาน หลักฐาน เกินกำหนด ๒ เดือนก็ดี ปรากฏว่าไม่เป็นความผิดที่ควรส่งข้ามแดนก็ดี เป็นความผิดการเมืองไม่ใช่ความผิดต่อประชุมชนทั่วไปก็ดี จำเลยเป็นคนไทยก็ดี มีข้อสงสัยหรือมีความยุ่งยากในเรื่องระเบียบ อันเกี่ยวแก่การรับรองเอกสารก็ดี เหล่านี้ ศาลต้อง รายงาน หรือหารือไป ยัง กระทรวงยุตติธรรมก่อน

เมื่อคดีถึงที่สุดประการใด พนักงานอัยการก็รายงานตามลำดับไปยังกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยแจ้งผลให้กระทรวงการต่าง ประเทศทราบเพื่อ กระทรวงนั้นจะได้ บอก แก่รัฐบาลผู้ ทำคำขอข้ามแดน ทราบโดยทางทูต อีกต่อหนึ่ง ถ้าเป็นเรื่อง ที่จะต้องส่งตัวข้ามแดน ก็เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทยสั่งอำนวยการมอบหมายส่งตัวจำเลยต่อไป

ส่วนคดีที่เกิดในวงเขตต์ชายแดนระหว่างสยามกับอินโดจีน ซึ่งต้องปฏิบัติ ตามกติกา ปราบผู้ ร้าย ชายแดน ที่ตกลง กับฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๒ นั้น เมื่อเจ้าพนักงานผู้ มีอำนาจเจรจากันได้จับผู้ ร้ายตามคำขอร้องของเจ้าพนักงานอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว ก็แจ้งไปให้ กันทราบ

เจ้าพนักงานฝ่ายประเทศผู้ทำคำ ขอจะ ต้อง หา หนังสือ กล่าวถึงเหตุการณ์อันต้องเกิดจับกุม หลักฐานข้อที่กล่าวหามีรายงานเจ้าพนักงานสืบสวนเรื่องและคำให้การพะยานเป็นต้นส่งให้เจ้าพนักงานฝ่ายที่จับผู้ร้ายไว้ไม่ให้เกินกว่า ๓๐ วัน ถ้าเจ้าพนักงานฝ่ายสยามนั้นเป็นชั้นนายอำเภอเมื่อได้รับหลักฐานสำคัญต่าง ๆ แล้ว ก็ให้ส่งไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด ข้าหลวงประจำจังหวัดเมื่อได้ตรวจดูหนังสือสำคัญและเห็นว่าหลักฐานมีมูลพอจะฟ้องร้องผู้ถูกจับได้แล้ว (ไม่จำเป็นต้องเพียงพอถึงกับพิจารณาเป็นสัตย์ว่า ผู้ถูกจับได้กระทำผิดจริง) ก็ให้รายงานไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอคำสั่งว่าสมควรจะส่งข้ามแดนได้หรือไม่ แต่ถ้าไม่ได้รับหลักฐานภายในกำหนด ๓๐ วันก็ดี หรือหลักฐานไม่มีมูลเพียงพอก็ดีจำเลยอ้างตนเป็นคนไทยก็ดี หรือมีข้อสงสัยประการใด ๆ ก็ดี ข้าหลวงประจำจังหวัดต้องรายงานหารือไปยังกระทรวงมหาดไทย จะปล่อยตัวจำเลยไปโดยลำพังไม่ได้ ทางฝ่ายฝรั่งเศสเขาก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน ผู้มีอำนาจจะสั่งการเด็ดขาดใน การส่งผู้ร้าย ข้ามแดน ของเขาก็คือ ผู้สำเร็จ ราชการอินโดจีน

อนึ่งควรสังเกตด้วยว่าวิธีดำเนิน การส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยวิธีลัดดั่งกล่าวมานี้ ได้ตกลงกันใช้ ฉะเพาะในท้องที่ วงเขตต์ชายแดนสยามกับอินโดจีน แลใช้ฉะเพาะเมื่อตัวผู้ร้ายหลบหนีเป็นคนไทยและคนบังคับฝรั่งเศสเท่านั้น (คดีส่างแปง เชียงใหม่ พ.ศ. ๒๔๖๙

คดีหม่องยู่กี่ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๔๗๑) ฉะนั้นถ้ามีคดีเกิดขึ้นในท้องที่นอกวงเขตต์ชายแดนก็ดี (คดีเลคำหรือใบตาวจังหวัดสกลนคร พ.ศ. ๒๔๗๕, คดีเลมานหรือลูกา จังหวัดพิจิตร์ พ.ศ. ๒๔๗๕) ผู้ร้ายเป็นคนสัญชาติประเทศอื่นก็ดีจะดำเนินตามวิธีนี้ไม่ได้ การขอผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องดำเนินตามทางทูตและวิธีพิจารณาก็จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ ทั้งนี้เพราะประเทศสยามกับฝรั่งเศสมิได้มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันโดยฉะเพาะ (คดีส่างแข่ง จังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๗๒–คดีส่างนวน จังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๗๓)

การมอบตัวผู้ร้ายข้ามแดน

เป็นหน้าที่โดยฉะเพาะของเจ้าพนักงานฝ่ายธุระการที่จะออกคำสั่งจัดการตามความจำเป็นเพื่อนำตัวผู้ร้ายที่รัฐบาลได้ตกลงส่งข้ามแดนนั้นไปยังชายเขตต์แดนและมอบตัวให้แก่เจ้าพนักงานต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุระการนี้ก็คือกระทรวงมหาดไทย และเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานฝ่ายธุระการนี้ที่จะเป็นผู้รับตัวผู้ร้ายที่ชายแดนตามที่รัฐบาลต่างประเทศจัดส่งข้ามแดนมาให้ แล้วนำตัวส่งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการในท้องที่เกิดเหตุดำเนินคดีที่ต้องหาต่อไป

ถ้าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกระทำกันระหว่างประเทศที่ใกล้เคียงติดต่อกันแล้ว ตามธรรมดามักจะมีตำบลใดตำบลหนึ่งที่ชายแดน

ซึ่งเป็นจุดมอบตัวผู้ร้ายให้แก่กัน ตำบลมอบตัวนี้ถ้ามิได้กล่าวไว้ในสัญญาก็มักจะทำความตกลงกันเป็นพิเศษกำหนดขึ้นไว้ ปัญหาไม่ใช่ง่ายเพียงเท่านี้ เช่นในกรณีที่ประเทศผู้ทำสัญญาอยู่ห่างไกลกันโดยมีทะเลคั่นกลางหรือมีประเทศอื่นคั่นกลางเป็นต้น ถ้ามีประเทศอื่นคั่นกลางก็จำเป็นต้องได้รับอนุมัติยินยอมจากประเทศนั้นก่อน การขออนุมัติยินยอมนี้เป็นหน้าที่ของประเทศผู้ขอตัวผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องเป็นฝ่ายทำธุระจัดการ ส่วนตำบลชายแดนที่ประเทศผู้รับคำขอจะจัดการมอบตัวผู้ร้ายให้แก่ประเทศกลางนั้นมักจะตกลงกันเป็นพิเศษโดยทางทูตเป็นเรื่อง ๆ ไป

ถ้าจะต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศที่มีทะเลคั่นกลาง มักจะทำความตกลงกันมอบผู้ร้ายให้แก่เจ้าพนักงานกงสุลแห่งรัฐผู้ทำคำขอ ณท่าเรือแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ตกลงกันไว้ ต่อนั้นไปเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุลจะเป็นผู้จัดการส่งลงเรือตรงไปยังประเทศของตน

รัฐบาลผู้รับคำขอเป็นฝ่ายจัดการคุมตัวไว้ในอาณาเขตต์ของตนแล้วนำไปมอบให้เจ้าพนักงานต่างประเทศที่ชายแดน อย่างไรก็ดีบางคราวที่ชายแดนไม่มีตำบลที่จะมอบตัวกันได้ รัฐบาลทั้งสองอาจทำความตกลงกันเป็นพิเศษให้ดำเนินการมอบตัวผู้ร้ายข้ามแดนกันที่ตำบลใดตำบลหนึ่งในเขตต์แดนของประเทศผู้ทำคำขอโดยให้เจ้าพนักงานของประเทศผู้รับคำขอนำตัวไปส่งถึงตำบลนั้นก็ได้

การมอบตัวผู้ร้ายให้แก่กันนั้น เจ้าหน้าที่ผู้มอบและผู้รับต้องทำบันทึกวาจาร่วมกันไว้เป็นหลักฐาน หรืออย่างน้อยเจ้าหน้าที่ผู้รับตัวจะต้องทำใบรับตัวลงนามให้ไว้เป็นหลักฐาน บันทึกวาจาหรือใบรับตัวนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการรับและมอบตัวต้องนำส่งแก่ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งให้ตนไปกระทำการ

ในบางประเทศ เช่น อังกฤษและสหปาลีรัฐอเมริกา มีบทบัญญัติไว้ในกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นเองว่า อาจจะมอบตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งเดินทางเข้ามารับตัวใน อาณาเขตต์ ของประเทศ ผู้รับคำขอนั้น โดยตรงก็ได้ กฎหมายของประเทศเหล่านี้ (กฎหมายส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนอังกฤษ ค.ศ. ๑๘๗๐ มาตรา ๑๑ และของอเมริกา ค.ศ. ๑๘๔๘ ตอนที่ ๓) อนุญาตให้ เจ้าพนักงาน ต่างประเทศ ซึ่งกล่าวมานี้ มีอำนาจที่จะรับตัวผู้ร้าย ควบคุมและกักขังในอาณาเขตต์ของประเทศผู้รับคำขอ.

สำหรับ ประเทศสยาม มิได้มี บทบัญญัติไว้ใน สัญญา หรือ ข้อตกลง พิเศษ อย่างใดกับ ต่างประเทศ ในเรื่อง การมอบตัว ผู้ร้ายข้ามแดนเลย กิจการ อันนี้ คงทำไป โดยอนุโลม ตามความสดวก แห่งท้องที่และตกลงนัดหมายกัน แล้วแต่กรณี.

ถ้ามิได้ส่งตัวจำเลยข้ามแดนในเวลา ๓ เดือนนับแต่ วันที่คำสั่งของศาลถึงที่สุด หรือภายในกำหนดเวลากว่านั้นตามที่ศาลจะเห็นมีเหตุพอสมควรสั่งต่อไปแล้ว ให้ปล่อยตัวจำเลยไป (พระราช

บัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๕ วรรค ๒)

ถ้าภายหลังที่ได้มอบตัวให้แก่เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ทำคำขอแล้วผู้ร้ายนั้นกลับหลบหนีเข้ามาในอาณาเขตต์ของประเทศผู้ส่งตัวอีก ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามระเบียบการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันใหม่ เพียงแต่แจ้งให้ประเทศที่ผู้ร้ายหลบหนีเข้าไปอยู่ทราบและขอให้ส่งตัวเท่านั้น แต่ถ้าประเทศผู้ทำคำขอมีความประสงค์จะพิจารณา จำเลยในความผิดอย่างอื่นเพิ่มเติมขึ้นนอกจากคดีที่ได้ขอข้ามแดนไว้แล้ว ก็จำเป็นต้องจัดการตามพิธีขอผู้ร้ายข้ามแดนตามระเบียบใหม่อีกหนหนึ่ง.

การจับและมอบคืนสิ่งของที่ผู้หลบหนีนำติดตัวมา

ของกลางต่างๆที่พบอยู่กับตัวผู้ร้ายนั้น ย่อมอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีอย่างยิ่ง หรือมิฉะนั้นก็จำเป็นต้องส่งมอบคืนให้แก่เจ้าของผู้มีกรรมสิทธิ์ ฉะนั้น ในขณะที่ทำการจับกุมตัวผู้ร้ายจะต้องจับยึดของกลางนั้นด้วย ตามหลักในกฎหมายระหว่างประเทศ การจับของกลางนี้ไม่จำเป็นต้องได้รับคำขอร้องเป็นพิเศษ, ในทางปฏิบัติการแม้ประเทศผู้ขอจะไม่ได้ขอร้องด้วยก็ดี หรือมิได้มีข้อความในสัญญาตกลงกันไว้ก็ดี ก็คงทำการจับยึดของกลางด้วยเสมอ สิ่งของที่จับได้กับตัวผู้ร้ายนั้น ต้องส่งมอบคืนแม้ว่าจะส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนกันไม่ได้ เช่น จำเลยตาย, หรือ

หลบหนี, หรือจำเลยเป็นผู้มีสัญชาติของประเทศผู้รับคำขอ (คดีส่วงแข่ง จังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๔๗๒)

การจับสิ่งของซึ่งผู้ร้ายนำติดตัวมานั้น คงดำเนินการเช่นเดียวกับการจับตัวผู้ร้าย คือทำตามระเบียบและกำหนด กฎหมายของประเทศผู้รับคำขอ ตามปกติเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้ทำการจับและมอบคืนสิ่งของที่พบอยู่กับตัวผู้ร้าย แต่ถ้าเกิดมีปัญหาในเรื่องกรรมสิทธิ์ในสิ่งของแล้วนั้น ก็ต้องงดการจับไว้ จนกว่าศาลจะได้วินิจฉัยปัญหานั้นเสียก่อน สิ่งของที่ผู้ร้ายได้มาโดยการกระทำผิดซึ่งตามหลักการย่อมถึงไม่แต่เพียงสิ่งของที่พบอยู่กับตัวผู้ร้ายหรือในบ้านผู้ร้ายเท่านั้น ยังหมายถึงสิ่งของทั้งหมดที่ผู้ร้ายอาจซุกซ่อนหรือเก็บไว้ภายในประเทศ และซึ่งค้นพบภายหลังด้วยนั้น จะไม่ส่งมอบคืนให้แก่ประเทศผู้ขอถ้าบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เกี่ยวข้องในคดีได้สิ่งของเหล่านั้นมาโดยสุจริต ดังนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองก็ย่อมไม่สามารถจะทำการจับกุมทรัพย์สิ่งของซึ่งตกไปอยู่ในมือของบุคคลภายนอก

ในประเทศที่การวินิจฉัยคำขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนตกเป็นหน้าที่ของศาลนั้น ก็เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องพิจารณาในมวลปัญหาทั้งปวงที่เกี่ยวกับการมอบคืนสิ่งของซึ่งผู้กระทำผิดนำติดตัวมาด้วย

การมอบคืนทรัพย์สิ่งของซึ่งจับได้นั้น ตามธรรมดาเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ย่อมกระทำพร้อมกับการมอบตัวผู้ร้าย อย่างไร

14/08/2565

ก็ดี ถ้าเป็นทรัพย์สินที่มีค่ามาก กระทรวงการต่างประเทศมักเป็นธุระจัดมอบให้แก่เจ้าพนักงานทูตแห่งประเทศผู้ขอ เพื่อให้จัดการส่งต่อไปยังประเทศของทูตนั้น ถ้าเป็นวัตถุที่ใหญ่โตมีเนื้อที่หรือน้ำหนักมากไม่สดวกแก่การที่เจ้าพนักงาน จะ นำไป ส่งโดย วิธีธรรมดาได้แล้ว เจ้าพนักงานทูตแห่งประเทศผู้ขอ ก็จะได้ ให้ คำแนะนำว่า ควรจะส่งไปด้วย วิธีใด เช่น อาจ จะส่งไปทางบริษัทขนส่งตามธรรมดาก็ได้

สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับ อังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๑๔ กล่าวว่า บรรดาสิ่งของที่จับได้อันเป็นของที่พบอยู่กับตัวคนที่จะได้ส่งในเวลาเมื่อจับกุมตัวนั้น ถ้าเจ้าพนักงาน ผู้มี หน้าที่อันสมควรในประเทศที่ถูกขอมีคำสั่งว่า ให้ส่งสิ่งของนั้นด้วยแล้ว เมื่อเวลาส่งตัวคนร้ายข้ามแดนไปสิ่งของนั้นจะได้ส่งไปด้วย และการส่งสิ่งของนั้น จะไม่กำหนด ฉะเพาะ แต่ สิ่ง ของที่ลักขะโมยสิ่งของทุกอย่างที่จะเป็นพะยานในความผิดนั้นได้จัดส่ง ด้วย เหมือนกัน นอกจากนี้ในข้อ ๙ วรรค ๑ ของหนังสือสัญญายังกล่าวว่า "ฝ่ายหนึ่งจะร้องขอให้จับกุม ตัว คน กัก ขังไว้ และจับของที่เกี่ยวกับโทษผิดนั้นไว้พลางก่อนก็ได้ ฯลฯ" เช่นนี้ ความ อาจ เป็นปัญหาได้ว่าของนั้นจำจะต้องส่งให้กันเสมอไปหรือไม่ เมื่อไม่ มี คำขอตามหลักก็ต้องตอบว่า ควรส่งให้เสมอไป แต่ ก็อาจวินิจฉัยว่าจำต้องเป็นไปเท่าความประสงค์ของฝ่ายผู้ ที่ ร้อง ขอ มา เท่า นั้น ก็ได้

ฉะนั้นทางที่ดีควรมีคำขอให้จับสิ่งของและให้ส่งรวมกับตัวคนร้ายด้วย

สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๑๐ มีความว่า "สรรพสิ่งของที่พบอยู่กับตัวผู้ร้ายหลบหนีในเวลาที่จับกุมนั้น จะเป็นลาภได้มาแต่การกระทำผิดโทษอาชญาหรือโทษละเมิดนั้นก็ดี หรือจะเป็นสัมภาระสำคัญเพื่อเป็นพะยานในการพิศูจน์แสดงโทษอาชญานั้นก็ดี จะต้องส่งให้พร้อมกับตัวผู้ร้าย ในเวลาที่ส่งตัวผู้ร้ายนั้น เท่าที่จะพึงกระทำได้ตามกำหนดกฎหมายของประเทศทำสัญญาใหญ่นี้แต่ละฝ่าย แต่สิทธิของผู้นอกคดีซึ่งมีอยู่ในสิ่งของอันกล่าวแล้วนั้น จะต้องนับถือตามสมควร.

การขอให้จับผู้ร้ายไว้พลางก่อน

โดยมากพิธีการในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น แทนที่จะเริ่มด้วยคำขอให้ส่งข้ามแดนตามระเบียบ มักจะตั้งต้นด้วยการขอให้จับผู้ร้ายไว้พลางก่อน ถ้ามีเหตุที่เกรงว่าผู้ร้ายจะถือโอกาสแห่งการชักช้าของพิธีการขอข้ามแดนโดยทางทูตตามระเบียบ เพื่อหลบหนีไปให้พ้นการถูกจับแล้ว ประเทศผู้เสียหายเมื่อได้กระทำการสืบสวนและไต่สวนชั้นต้นบ้างแล้ว และทราบตำบลที่จำเลยหลบ

14/08/2565

หนีไป ก็อาจจะร้องขอให้ประเทศที่ผู้ร้ายหลบหนีไปอยู่ทำการจับกุมจำเลยไว้พลางก่อน.

ประเทศต่าง ๆ ได้เคยแสดงความลังเลใจที่จะใช้วิธีนี้ เพราะว่าแม้การจับจำเลยไว้พลางก่อนจะยังไม่เป็นการร้ายแรงเท่ากับการส่งข้ามแดน ซึ่งเป็นการพรากตัวจำเลยไปจากประเทศที่เขามาอาศัยอยู่ และบางคราวได้มามีหลักแหล่งอยู่เป็นเวลานานแล้ว ให้ออกไปยังประเทศอื่นห่างไกลนั้นก็จริง แต่การจับตัวไว้พลางก่อนก็อาจได้รับความเสียหายร้ายแรงได้เหมือนกัน ดังนี้ ประเทศต่าง ๆ จึงหาวิธีที่จะเป็นประกันไม่ให้มีการขอให้จับตัวไว้พลางอย่างง่าย ๆ โดยไม่มีเหตุผลสมควรได้เลย.

ตามหลักการ วิธีที่ใช้ในเรื่องจับผู้ร้ายไว้พลางก่อนนั้น มีอยู่ ๒ วิธี คือ (๑) จับผู้ร้ายไว้พลางโดยคำขอทางทูต (๒) จับผู้ร้ายไว้พลางโดยคำขอตรงมาจากตุลาการหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองต่างประเทศ.

๑. <u>การขอให้จับโดยทางทูต</u> วิธีนี้ยังแบ่งแยกทำกันอยู่เป็น ๒ อย่าง คือ ก) มีคำขอทางทูตพร้อมกับแสดงหมายจับ ข) มีคำขอทางทูตอย่างเดียวโดยไม่ต้องแสดงหมายจับ.

(ก) มีคำขอทางทูตพร้อมกับแสดงหมายจับ ในสัญญาของประเทศต่าง ๆ ที่ใช้วิธีนี้ เช่น สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๙ เป็นต้น มักมีข้อความกล่าว

14/06/2565

ไว้ทำนองดังต่อไปนี้ "เมื่อประเทศที่ทำสัญญานี้ ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเห็นว่าเป็นการร้อนแล้ว ฝ่ายนั้นจะร้องขอให้จับกุมตัวคนกักขังไว้และจับสิ่งของที่เกี่ยวกับโทษผิดนั้นไว้พลางก่อนก็ได้ การขอเช่นนี้จะยอมทำให้ได้ต่อเมื่อมีหลักฐาน มีคำตัดสินหรือมีหมายจับมาแสดงก่อน กับทั้งแสดงโทษของผู้หลบหนีนี้ต้องหาอย่างไรให้ชัดเจนเสียก่อนด้วย"

(ข) มีคำขอทางทูตอย่างเดียวโดยไม่ต้องแสดงหมายจับและขอทางโทรเลขหรือทางไปรษณีย์ บางประเทศทำสัญญากันยอมให้ฝ่ายหนึ่งมีคำขอให้จับผู้ร้ายไว้พลางได้ก่อนที่จะแสดงหมายจับ คำขอเช่นนี้อีกฝ่ายหนึ่งจะจับหรือไม่ก็ได้แล้วแต่เห็นสมควร เมื่อคำขอไม่จำเป็นต้องประกอบด้วยหมายจับเช่นนี้ ประเทศผู้ขอก็อาจทำคำขอทางโทรเลขได้

บางประเทศเห็นว่าวิธีที่กล่าวมานี้ยังไม่มีการผูกพันให้รัฐบาลอีกฝ่ายหนึ่งจำต้องปฏิบัติตามคำขอ ฉะนั้น เพื่อให้มีการผูกพันกันว่าจำต้องปฏิบัติ จึงเกิดสัญญาขึ้นอีกจำพวกหนึ่งที่บัญญัติไว้ว่าถ้าฝ่ายหนึ่งได้แสดงหมายจับหรือเอกสารใดอื่นที่มีอำนาจเท่ากันซึ่งเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ได้ออกให้และส่งมาทางทูตแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งต้องทำการจับผู้ร้ายไว้พลางก่อน หรือถ้าฝ่ายหนึ่งแจ้งให้ทราบโดยทางไปรษณีย์ก็ดีทางโทรเลขก็ดี ว่าได้ออกหมายจับแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องจับผู้ร้ายไว้พลางด้วย แต่อย่างไรก็ดี คำแจ้งเช่นนี้

ต้องบอกมายังกระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่ผู้ร้ายหลบหนีอยู่โดยทางทูตตามระเบียบ

พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๐ มีความบัญญัติว่าดังนี้ ถ้าเป็นการเร่งร้อน รัฐบาลต่างประเทศจะขอให้จับและคุมขังจำเลยไว้พลางก่อนก็ได้ คำร้องขอนี้ต้องแถลงประเภทความผิดให้ชัดแจ้ง และว่าได้ออกหมายสั่งจับแล้วด้วย เมื่อได้รับคำร้องขอดังว่านี้ นอกจากรัฐบาลสยามจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้จับจำเลยหรือขอให้ศาลออกหมายสั่งจับก็ได้ และต้องนำตัวจำเลยขึ้นสู่ศาลซึ่งมีหน้าที่โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

๒. <u>การขอตรงไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการหรือฝ่ายปกครองของประเทศที่ผู้ร้ายหลบหนีอยู่ให้จับผู้ร้ายไว้พลาง</u> บางคราวในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนของบางประเทศก็ได้ตกลงกันใช้วิธีที่กล่าวนี้ด้วย เช่น สัญญาระหว่างกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๑๑ วรรค ๓ กล่าวว่า "ในคดีที่เป็นการร้อนนั้น คำร้องขอให้จับกุมและกักขังตัวผู้ร้ายนั้น จะสลักหลังส่งตรงไปยังตระลาการผู้มีหน้าที่สมควร โดยอนุโลมตามบทกฎหมายที่ใช้อยู่นั้นก็ได้"

นอกจากนี้ เนื่องด้วยหนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่าง

สยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ รัฐบาลสยามกับรัฐบาลอังกฤษได้ทำการตกลงกันเพิ่มเติมว่า เมื่อมีเหตุผู้ร้าย กระทำความผิดโทษ อาชญาหรือโทษละเมิดตาม พรมแดนระหว่าง สยามกับพม่า, ไทรบุรี, ปลิส, และกลันตัน ซึ่งหากว่าปฏิบัติการชักช้าไป อาจจะทำให้ผู้ที่ต้องสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดนั้นหลบหนีไปได้ไซร้ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พรมแดน เช่น ว่านี้ และ เจ้าพนักงาน อังกฤษ ตามตำแหน่งและตำบลอันกล่าวไว้แล้วนั้น มีอำนาจที่จะมีโทรเลขขอร้องให้จับกุมผู้ร้ายที่หลบหนีข้ามแดนไปนั้นไว้พลางก่อนได้ จนกว่าจะได้ส่งคำขอร้อง ตามแบบบัญญัติ แห่งสัญญาว่าด้วยกา รส่งผู้ร้ายข้ามแดน ร.ศ. ๑๒๙ นั้นมาโดยทางปกติ และเมื่อได้รับโทรเลขเช่นนี้แล้ว ก็ให้ มีอำนาจจัดการจับกุมดั่งเช่นที่ว่านั้นได้ด้วย (ดูประกาศลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ กับประกาศแก้ไขลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๙ เนื่องในสัญญา ว่าด้วยการส่ง ผู้ร้าย ข้ามแดนระหว่างกรุงสยาม กับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙) ต่อมาได้ตกลงกับฝ่ายอังกฤษให้เพิ่มตำแหน่งเจ้าพนักงาน ทั้งสองฝ่ายผู้ ที่ มีอำนาจที่จะโทรเลขขอร้องให้จับกุมผู้ร้ายขึ้นอีกบางตำแหน่งเพื่อให้ เหมาะแก่ความต้องการในปัจจุบัน (ประกาศลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ เนื่องใน สัญญา ว่าด้วย การส่ง ผู้ ร้าย ข้ามแดน ระหว่าง กรุงสยาม กับอังกฤษ) โทรเลขจากเจ้าพนักงานฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขอให้จับผู้ ร้ายซึ่งได้หลบหนี ข้ามแดนไว้ พลางก่อนนั้น เป็นหลักฐาน เพียงพอที่จะให้

เจ้าหน้าที่ ฝ่ายรับคำ ขอร้อง ออกหมาย จับ ผู้ ร้าย ที่หลบหนี มานั้นไว้ พลางก่อนได้ แต่โทรเลขเช่นว่านี้จะต้องแสดง

ก) ความผิดโทษอาชญาหรือโทษละเมิดที่ผู้ หลบหนี ได้กระทำ ซึ่งจะต้อง เป็นความผิด โทษอาชญา หรือโทษ ละเมิด ที่ยอม ส่งข้าม แดนกันได้ตามหนังสือสัญญา.

ข) ว่าหมายจับผู้ หลบหนีนั้น ศาลหรือเจ้าพนักงานตำรวจได้ ออกให้แล้ว.

ค) นามและตำหนิรูปพรรณโดยละเอียดของผู้ หลบหนี.

ฆ) ตำบลซึ่งน่าจะค้นพบตัวผู้ หลบหนีได้.

ง) นามและตำแหน่งราชการ ของเจ้าพนักงานผู้ ขอร้องให้ จับ.

ส่วน ตาม กติกา ปราบ ผู้ร้าย ชาย แดน ระหว่าง สยาม อินโดจีน ฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๒ นั้น เจ้าพนักงานฝ่ายสยามและฝรั่งเศสผู้ มีหน้าที่ อาจจะ ขอร้อง แก่ ผู้ ที่ ตน มีอำนาจ จะ พูดจา ด้วย ตามบัญชี ตำแหน่งที่กำหนดไว้ (ดูตราพระราชสีห์น้อยของกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๔/๕๑๗๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๒ และฉะบับสั่งแก้ไข ที่ ๕๒/๓๙๙๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๖) ให้ จับและ คุมขัง ผู้ ร้าย ที่ต้อง หาหรือ สงสัย ว่า ได้ กระทำผิด ประมวลกฎหมายอาชญาและหนีข้ามแดนนั้นได้เสมอ.

นอกจาก ความตกลง ที่ ได้บัญญัติ ไว้ เป็น พิเศษ ในกติกา ปราบ ผู้ ร้ายชายแดนระหว่างสยามกับอินโดจีนฝรั่งเศสแล้ว อำนาจการ

14 08/2568

คุมขังผู้ร้ายในเมื่อต้องจับไว้ตามคำขอให้จับไว้พลางก่อนนั้น ตกเป็นหน้าที่ของศาล คือ เมื่อเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองจับตัวผู้ร้ายได้ ต้องรีบนำตัวจำเลยขึ้นสู่ศาลซึ่งมีหน้าที่โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ เพื่อศาลจะได้ดำเนินการไต่สวนคดีในชั้นแรก ถ้าศาลเป็นที่พอใจว่า วิธีการขอให้จับไว้พลางได้เป็นไปถูกต้องตามข้อความในสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศหรือมีหลักฐาน (ซึ่งอาจมีอยู่ในหนังสือของกระทรวงการต่างประเทศก็ได้) ว่าได้ออกหมายสั่งจับแล้วกับทั้งประเภทความผิดที่กล่าวหาเป็นฐานใด ก็ให้แสดงไว้โดยชัดแจ้ง ความผิดที่กล่าวหานั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และความผิดนั้นไม่ใช่เป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมืองแล้ว ในระหว่างที่คำขอร้องตามระเบียบกับหนังสือหลักฐานอันจำเป็นยังมิได้มาถึงศาล ศาลก็ออกคำสั่งขังจำเลยไว้ (ดูพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.๒๔๗๒ มาตรา๑๐ วรรค๒ และประกาศลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ เนื่องในสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ข้อ ๔)

เมื่อได้ขอร้องให้จับไว้พลางก่อนแล้ว ประเทศผู้ขอตัวข้ามแดนต้องรีบปฏิบัติตามระเบียบการข้ามแดนต่อไปโดยเร็ว เพราะโดยมากการจับกุม คุมขังไว้ พลางก่อน นั้น มีกำหนด ระยะเวลาไว้ ซึ่งเมื่อเกินกำหนดนั้นไปแล้ว ประเทศผู้รับคำขอก็อาจจะปล่อยจำเลยไปเสียได้ ระยะเวลานี้สัญญา บางประเทศ ก็กำหนดไว้ ๑๕ วัน

1496/2565

(สัญญา ฝรั่งเศส กับ เบลเยียม ค.ศ. ๑๘๗๔ และฝรั่งเศส กับสวิสสฺ ค.ศ. ๑๘๖๙) บางประเทศก็กำหนด ๒๐ วัน (สัญญาฝรั่งกับอิตาเลีย ค.ศ. ๑๘๗๐) บางประเทศก็กำหนด ๔๐ วัน (สัญญาฝรั่งเศสกับสหปาลีรัฐอเมริกา ค.ศ. ๑๙๐๙) บางประเทศก็กำหนดถึง ๖ เดือนก็มี ทั้งนี้แล้วแต่การคมนาคม ส่วนสัญญาระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษก็ดี ระหว่างกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกาก็ดี ในบทแห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ได้ใช้กำหนดระยะเวลาไว้ ๒ เดือนเหมือนกันหมด คือ พระราชบัญญัติมาตรา ๑๐ วรรค ๓ กล่าวดังนี้ ถ้าศาลไม่ได้รับคำร้องขอตามระเบียบกับหนังสือหลักฐานอันจำเป็นนั้นภายในเวลา ๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ศาลได้สั่งขังจำเลยไว้ หรือภายใน กำหนดเวลา กว่านั้น ตามที่ศาล จะเห็นมีเหตุผลสมควรสั่งต่อไปแล้ว ให้ปล่อยตัวจำเลยไป.

แต่ในข้อตกลง ปราบผู้ร้าย ชายแดน ระหว่างสยาม กับ ฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๖๒ นั้น กำหนดระยะเวลาเช่นกล่าวมานี้ไว้เพียง ๓๐ วันเท่านั้น ทั้งนี้เข้าใจว่า เพราะเหตุที่ชายแดนติดต่อกันควรจะทำได้ในระยะเวลานี้ การปฏิบัติจึงแสดงให้เห็นว่า ตามชายแดนบางแห่ง เช่น ทางพรมแดนเขมรเป็นต้น มักปฏิบัติตามกำหนด ๓๐ วันไม่ทัน เนื่องจากการคมนาคมติดต่อถึงกันไม่สดวก ต่างฝ่ายจึงผ่อนผันซึ่งกันและกัน ยืดเวลาออกไปอีกตามสมควร.

ให้ประกัน ในคดีเช่นนี้ บางประเทศมีกฎหมายอนุญาตให้จำเลยมีประกันได้ แต่สำหรับประเทศสยามและอีกหลายประเทศถือหลักว่า ศาลก็ดี เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองก็ดี ไม่ควรอนุญาตให้จำเลยมีประกัน เพราะว่าตามหนังสือสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี หรือตามข้อตกลงปราบผู้ร้ายชายแดนก็ดี ความมุ่งหมายส่วนใหญ่ก็อยู่ที่การจับผู้ร้ายแล้วส่งให้แก่กัน ฉะนั้นโดยทั่วไปเมื่อรัฐบาลฝ่ายใดจับตัวผู้กระทำผิดได้แล้วก็ไม่ควรทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะเป็นทางให้ตนไม่สามารถจะส่งตัวให้แก่ฝ่ายที่ขอตามพันธกรณีแห่งข้อตกลงได้ นอกจากนี้ ถ้าจำเลยหนีประกันไป รัฐบาลจะยึดเงินประกันไว้ก็ดี เงินประกันนี้ก็ตกเป็นของรัฐบาลผู้ให้ประกัน แต่รัฐบาลผู้ขอตัวผู้กระทำผิดนั้นย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการที่จะได้ตัวจำเลยหรือไม่ (ดูคำแนะนำในกระบวนส่งคนข้ามแดนของกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๑๑)

14/06/2565

ตอนที่ ๕

ผลแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ประเทศซึ่งรับตัวผู้ร้ายข้ามแดนไปแล้วนั้น จะพิจารณาชำระจำเลยในความผิดอย่างอื่น นอกไปจากที่ได้บ่งไว้ในเอกสารการส่งข้ามแดนไม่ได้ เป็นหลักที่เรียกกันว่า ผลจำกัดของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หลักอันนี้นานาประเทศยึดถือโดยเคร่งครัด แต่บางทีก็มิได้กล่าวไว้ในสัญญา กฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของอังกฤษ ค.ศ. ๑๘๗๐ มาตรา ๑๙ ก็บัญญัติหลักอันนี้ไว้ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ข้อ ๖ กล่าวว่า "ผู้ร้ายที่ส่งไปให้แล้วนั้น ห้ามไม่ให้ประเทศที่รับตัวไปนั้นเอาไปกักขังหรือชำระโทษอย่างอื่น ๆ นอกจากโทษที่ร้องขอรับตัวไปจนกว่าจะได้ปล่อยตัว หรือให้โอกาสแก่คนที่รับตัวไปนั้น เพื่อกลับไปยังประเทศที่ส่งตัวให้นั้นได้แล้ว จึงจะชำระโทษคดีอย่างอื่น ๆ ได้ สัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกรุงสยามกับสหปาลีรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๖๕ ข้อ ๔ ใช้คำดังนี้ "ห้ามมิให้ผู้ใดต้องชำระโทษอาชญา หรือโทษละเมิดใด ๆ นอกจากโทษที่ได้ส่งตัวผู้นั้นให้ไป"

ในปี ค.ศ. ๑๘๗๕ ประเทศอังกฤษกับอเมริกาได้วิวาทกันอย่างใหญ่โตในปัญหาข้อนี้ (คดี Lawrence) รัฐบาลอเมริกันคิดเอา

ประเทศผู้ขอตัวย่อม พิจารณา ชำระ ผู้ร้าย ที่ส่ง ข้าม แดน มา นั้นใน ทุก ๆ คดีที่จำเลยผู้นั้นต้องหาได้ ในเมื่อไม่ใช่เป็นความผิดต่อการเมืองหรือความผิดที่ตกลงกันยกเว้นไว้ วิธีดำเนินการของรัฐบาลอเมริกันเช่นนี้ แม้แต่ผู้พิพากษาตุลาการของอเมริกาเองก็ไม่เห็นพ้องด้วย ในปี ค.ศ. ๑๘๘๖ อังกฤษกับอเมริกาจึงต้องสัญญาตกลงกันใหม่ วางหลักการจำกัดผลแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ประเทศเบลเยียมก็มิได้รู้จักใช้หลักอันนี้ก่อน ค.ศ. ๑๘๗๔

ถ้าปรากฏขึ้นภายหลังว่า ผู้ร้ายที่ส่งข้ามแดนมานั้นยังต้องหาในคดีอื่นอีก ก็จำต้องมีคำสั่งส่งผู้ร้ายข้ามแดนใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่อาจจะ พิจารณาชำระ จำเลยในความผิด อันเกี่ยว เนื่องกับ ความผิดที่เป็นเหตุให้ขอตัวมานั้นโดยไม่ต้องทำคำขอใหม่อีกได้ ถ้าจำเลยสมัครใจยอมให้ พิจารณาชำระคดีที่ตนต้องหาอย่างอื่นด้วยก็ชำระได้ เพราะการที่จำเลยยอมเช่นนี้ บางคราวย่อมเป็นประโยชน์ดีแก่ตัวจำเลยเองที่จะไม่ต้องถูกจับกุมต่อไปอีก แต่เพื่อมิให้เห็นว่าการสมัครใจของจำเลยนั้นเกิดจากถูกข่มขู่ฝืนใจ ทางที่ดีควรจะแจ้งให้ประเทศผู้ส่งตัวมาให้นั้นได้ทราบไว้ (สัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับสวิสส์ ค.ศ. ๑๘๖๙ ข้อ ๗ ระหว่างฝรั่งเศสกับอิตาเลีย ค.ศ. ๑๘๗๐ ข้อ ๙)

อย่างไรก็ดี ถ้าผู้ร้ายที่ส่งตัวไปนั้นจะได้กระทำความผิดขึ้นใหม่หลังจาก เมื่อรับตัวไป ถึงประเทศ นั้นแล้ว ประเทศ ที่รับตัวไปก็พิจารณาชำระโทษได้

จำเลยที่เป็นบุคคลถูกส่งข้ามแดนไปแล้วนั้น สามารถจะยื่นคำร้องได้หลายประการ เช่นว่า การส่งข้ามแดนไม่ถูกระเบียบเพราะขัดต่อกฎหมายหรือสัญญาของประเทศผู้ขอตัว แต่จำเลยที่ถูกส่งข้ามแดนไป แล้วจะคัดค้าน ถึงข้อที่ว่า ประเทศผู้รับคำขอปฏิบัติการผิดต่อระเบียบการในการจับกุมและส่งตัวนั้นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะเหตุ ๒ ประการ คือ ๑. การส่งผู้ร้ายข้ามแดนเป็นอิสสรสิทธิของประเทศผู้รับคำขอ ประเทศผู้รับคำขออาจส่งตัวให้นอกเหนือจากกรณีที่กล่าวไว้ในสัญญาก็ได้ ๒. แม้ว่าในการมอบตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้นั้น ประเทศผู้รับคำขอจะได้ละเมิดต่อกฎหมายของเขาเอง เจ้าพนักงานหรือตุลาการแห่งประเทศผู้ขอตัวก็ไม่มีอำนาจอะไรที่จะวินิจฉัยการกระทำนั้นได้.

โดยมากย่อมถือว่าศาลจะไม่เป็นผู้ตัดสินว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบทางการหรือไม่ เพราะเป็นการกระทำในอิสสรสิทธิของประเทศ มีแต่รัฐบาลเท่านั้นจะวินิจฉัยได้ แต่เมื่อมีผู้ร้องต่อศาลว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่ถูกระเบียบเช่นนี้ ศาลจำเป็นต้องรอการพิจารณาไว้จนกว่ารัฐบาลจะวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดเสียก่อน หรือไม่ ยังไม่ได้เคยได้ยิน ตัวอย่างในประเทศสยาม แต่ศาลฎีกาของฝรั่งเศสได้เคยตัดสินไว้ในปี ค.ศ. ๑๘๘๓ และในปี ค.ศ. ๑๘๘๔ ว่า ศาลไม่จำต้องรอคอยคำวินิจฉัยของรัฐบาล.

ถ้า ผู้ร้าย ที่ถูกส่ง ข้ามแดน มานั้น ร้องว่า ตนถูก พิจารณาใน ความผิด ซึ่งมิได้บ่งไว้ในเอกสารการส่งข้ามแดน จำเลยผู้นั้น อาจขอให้ศาลรอการพิจารณาไว้จนกว่ารัฐบาลจะจัดการให้ถูกระเบียบ การข้ามแดนได้หรือไม่ จำต้องตอบว่าได้ เพราะว่าผู้ร้ายที่ถูก ส่งข้ามแดนไป จะถูกชำระได้แต่ในความผิด ที่เป็น เหตุให้มีการส่ง ตัวข้ามแดนเท่านั้น (ฎีกาฝรั่งเศสปี ค.ศ. ๑๘๘๘)

ประเทศที่รับตัว ผู้ร้ายข้ามแดน มาแล้ว อาจส่ง ผู้ร้าย นั้นให้ แก่ ประเทศที่ ๓ ต่อไปได้ หรือไม่ โดยประเทศที่ ๓ ขอตัวมา สำหรับการกระทำผิดซึ่งอยู่ในอำนาจศาลของประเทศนั้นจะชำระได้ เป็นปัญหาที่เรียกกันว่า **Réextradition** (การส่ง ผู้ร้ายข้ามแดน ซ้อน) ปัญหาชะนิดนี้มีการเกี่ยวพันกันไม่แต่เพียง ๒ ประเทศ แต่ เกี่ยวถึง ๓ ประเทศ แต่กรณีชะนิดนี้เกิดขึ้นได้ยากหน่อย ตัวอย่าง ก็คือ บุคคลผู้หนึ่งเนื่องจากได้ทำความผิดไว้ในดินแดน ๒ประเทศ โดยเป็นเหตุให้ ประเทศ ทั้งสองนั้น ทำคำขอ ให้ ส่ง ข้ามแดนไป ยัง ประเทศที่ ผู้นั้น หลบหนี อยู่ ประเทศผู้รับคำขอ ก็ส่งตัวให้แก่ ประเทศใดประเทศหนึ่ง ประเทศที่ไม่ได้ตัวไปก็ทำคำขอไปยัง ประเทศผู้ได้ตัวไปขอให้ ส่งผู้ร้ายแก่ ตนในเมื่อ ผู้ร้ายนั้น พ้นโทษ หรือปล่อยตัวในประเทศนั้นแล้ว จะแก้ความยุ่งเหยิงนี้ได้ด้วย วิธีใด.

14/06/2565

นิติบัณฑิตบางท่านเห็นว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนซ้อนอีกครั้งหนึ่งนั้น ย่อมสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีพิธีการพิเศษอย่างใด เพราะว่าเป็นกิจการในอิสสรสิทธิของประเทศซึ่งยึดตัวผู้ร้ายไว้ในอำนาจตนนั้นจะปฏิบัติได้เต็มตามอิสสรภาพของตนเสมอ บางท่านก็มีความเห็นตรงกันข้ามโดยถือหลักการจำกัดผลแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่มอบให้ชำระผู้ร้ายได้แต่ฉะเพาะในการกระทำผิดที่บ่งไว้ และโดยฉะเพาะแต่ประเทศที่บ่งไว้ด้วย จะมอบส่งตัวผู้ร้ายต่อไปยังประเทศที่ ๓ ไม่ได้ หน้าที่ของประเทศผู้รับคำขอเช่นนี้ มีแต่จะส่งคำขอของประเทศที่ ๓ ไปยังประเทศที่ได้ส่งผู้ร้ายให้แก่ตน และตกเป็นภาระของเทศที่กล่าวนี้จะพูดจาตกลงกันกับประเทศที่ ๓ มีนิติบัณฑิตอีกพวกหนึ่ง เป็นส่วนมากเห็นว่า เนื่องจากหลักการกำจัดผลแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ต้องยอมรับถือว่าเป็นอุปสรรคที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศที่ ๓ ไม่ได้ ประเทศผู้รับคำขอแรกเดิมทีเดียว นั้นได้ยอมมอบส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้แต่ฉะเพาะแต่ประเทศที่บ่งไว้เพื่อชำระความผิดซึ่งประเทศผู้รับคำขอได้วินิจฉัยเห็นควรแล้ว แต่ท่านนิติบัณฑิตเหล่านี้ยอมรับว่าประเทศผู้ยึดตัวผู้ร้ายอยู่นั้นอาจส่งข้ามแดนซ้อนอีกครั้งหนึ่งให้แก่ประเทศอื่นได้ โดยปฏิบัติตามข้อไขบางอย่างต่อไปนี้ คือ (๑) ในเมื่อประเทศผู้ได้มอบตัวผู้ร้ายมาแก่ตนนั้นได้อนุญาตไว้ให้มอบผู้ร้ายต่อไปได้ (๒) ในเมื่อบุคคลที่ตนได้รับ

14/06/2565

ข้ามแดนมานั้น ตกเข้ามอยู่ในดินแดนของตน ไม่ใช่ เนื่องจากผลแห่งการที่ส่งข้ามแดนมานั้นแล้ว แต่ตกเข้ามา เนื่อง จากเหตุอื่น เช่นเมื่อบุคคลนั้นพ้นโทษแล้ว ได้ออกจากดินแดนของประเทศผู้ขอตัวครั้งแรกแล้ว ก็กลับเข้ามาในดินแดนนั้นอีกเป็นต้น หรือได้คงอยู่ในดินแดนนั้นเรื่อย มา เป็น เวลา พอที่ตนจะมีโอกาสกลับออกไปนอกอาณาเขตต์ได้แล้ว ผู้เขียนตำรากฎหมายระหว่างประเทศส่วนมากยังมีความเห็นต่อไปอีก ว่า การ ส่งข้ามแดนซ้อนอีกครั้งหนึ่งนั้น อาจทำได้ ใน เมื่อ จำเลย เองได้ แสดงความยินยอมไม่คัดค้าน สภากฎหมาย ระหว่าง ประเทศใน คราวประชุมที่อ๊อกซ์ฟอร์ด ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ ได้ตกลงกันว่าดังนี้ "รัฐบาลซึ่งได้ผู้ร้ายมาอยู่ ในอำนาจตนเนื่องจากการส่งข้ามแดนนั้น จะส่งข้ามแดนต่อไปให้รัฐบาลอีกประเทศหนึ่งโดยมิได้ รับ ความ ยินยอมจากรัฐบาลผู้ แรกส่งผู้ ร้ายนั้นให้แก่ตนไม่ได้"

ปัญหาเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซ้อนนี้ มิได้กล่าวกันไว้ ในกฎหมายหรือสัญญาใด ๆ เลยอยู่ เป็นเวลานาน จนกระทั่งปี ค.ศ. ๑๘๘๐ จึงเริ่มมี บทกล่าวขึ้นใน สัญญา ต่าง ๆ เช่น สัญญา ระหว่างเบลเยียมกับอิตาเลีย ค.ศ. ๑๘๘๑ เบลเยียมกับอเมริกา ค.ศ. ๑๘๘๒ ฝรั่งเศส กับ เนเดรลันด์ ค.ศ. ๑๙๙๕ อเมริกา กับ สวิสส์ ค.ศ. ๑๙๐๐ ฯ ล ฯ

บางคราวบุคคล ผู้ เป็นจำเลยถูกขอตัวข้ามแดน หรือก่อนมีคำขอ

แต่ถูกจับ ถักขังไว้พลางนั้น รู้สึกตัวว่าจะไม่อยากถูกกักขังคอยพิธีพิจารณาข้ามแดนอยู่ช้านานก็ดี หรือหวังจะได้รับความกรุณาจากผู้พิพากษาก็ดี หรือคิดจะไปต่อสู้คดีของตนในประเทศที่ขอตัวไปเพื่อจะได้พ้นโทษกลับมาที่เดิมโดยเร็วก็ดี จำเลยนั้นอาจแสดงความสมัครใจยินยอมที่จะให้ส่งตัวไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะพิจารณาชำระตนนั้นโดยไม่ต้องทำพิธีการใด ๆ เลย ผู้เขียนตำรากฎหมายระหว่างประเทศส่วนมากเห็นพ้องกันว่า การส่งข้ามแดนโดยไม่ทำพิธีเช่นนี้ซึ่งเรียกว่าการส่งข้ามแดนโดยสมัครใจ (**Extradition volontaire**) ก็ชอบด้วยทำนองคลองธรรมได้เหมือนกัน ในบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศส, สวิสส์, เบลเยียม จึงมีวิธีการส่งผู้ร้าย ข้ามแดน ชะนิด นี้โดยไม่ ต้องทำพิธี ครบถ้วนโดย ละเอียดอย่างคดีธรรมดา ในกรณีชะนิดนี้ผลแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะเป็นอย่างไร วิธีที่ ๑ เห็นกันว่าจำเลยผู้สมัครใจยอมให้ส่งข้ามแดนนั้น ก็คือ ผู้ร้ายที่ส่งข้ามแดนนั้นเอง คงอยู่ในกฎเรื่องผลจำกัดแห่งการข้ามแดน คือ ผู้พิพากษาจะพิจารณาคดีได้แต่ในความผิดที่ประเทศผู้ส่งตัวจำกัดให้มา ที่ต่างกันกับผู้ร้ายข้ามแดนธรรมดาก็เพียงไม่ต้องทำพิธีการ ข้ามแดนตามระเบียบ ประเทศผู้ส่งตัวคงสงวนสิทธิ ที่จะแซกแซง คัดค้านได้ จำเลย จะถูก ชำระได้ แต่ในความผิดที่กล่าวไว้ ในคำขอหรือที่กล่าวไว้ ในหมายจับ วิธีเช่นกล่าวมานี้ใช้ อยู่ในประเทศ เบลเยียม วิธีที่ ๒ ซึ่ง เป็น วิธี ของ นิติธรรม

ฝรั่งเศสและของนานาประเทศส่วนมาก ถือกันว่าการสารภาพสมัครใจยอมให้ส่งตัวข้ามแดนโดยดีนั้นย่อมทำให้หลุดพ้นจากหลักการแห่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดนทีเดียว และทำให้ผู้ร้ายอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับบุคคลผู้สารภาพยอมให้จับกุมโดยดีเหมือนในกรณีธรรมดานั่นเอง ฉะนั้นรัฐบาลผู้รับคำขอย่อมหมดสิทธิที่จะตรวจคุ้มครองต่อไป และรัฐบาลผู้ขอตัวอาจชำระตัวผู้ร้ายที่ส่งข้ามแดนโดยสมัครใจนั้นในทุก ๆ คดีที่ต้องหา แม้จะเป็นคดีที่มิได้กล่าวไว้ในคำขอข้ามแดนหรือในคำขอให้จับไว้พลางก็ตาม หลักการในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยสมัครใจนี้ บางประเทศไม่นิยมใช้ เช่นอังกฤษ และอเมริกาเป็นต้น ประเทศสยามยังไม่เคยใช้วิธีนี้เลย.

14/06/2565

14/06/2565